

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B****TARYBOS DIREKTYVA**

1977 m. birželio 28 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių saugos diržus ir keleivio apsaugos sistemas, suderinimo

(77/541/EEB)

(OL L 220 , 29.8.1977, p. 95)

iš dalies keičiamas:

Oficialusis leidinys			
	Nr.	puslapis	data
► M1 Tarybos direktyva 81/576/EEB 1981 m. liepos 20 d.	L 209	32	29.7.1981
► M2 Komisijos direktyva 82/319/EEB 1982 m. balandžio 2 d.	L 139	17	19.5.1982
► M3 Tarybos direktyva 87/354/EEB 1987 m. birželio 25 d.	L 192	43	11.7.1987
► M4 Komisijos direktyva 90/628/EEB 1990 m. spalio 30 d.	L 341	1	6.12.1990
► M5 Komisijos direktyva 96/36/EB 1996 m. birželio 17 d.	L 178	15	17.7.1996
► M6 Komisijos direktyva 2000/3/EB 2000 m. vasario 22 d.	L 53	1	25.2.2000
► M7 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/40/EB 2005 m. rugsėjo 7 d.	L 255	146	30.9.2005

iš dalies keičiamas:

► A1 Graikijos stojimo aktas	L 291	17	19.11.1979
► A2 Ispanijos ir Portugalijos stojimo aktas	L 302	23	15.11.1985
► A3 Austrijos, Švedijos ir Suomijos stojimo aktas	C 241	21	29.8.1994
► A4 Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	23.9.2003

pataisytas:

- **C1** Klaidų ištaisymas, OL L 105 , 26.4.2005, p. 5 (3/2000)

TARYBOS DIREKTYVA

1977 m. birželio 28 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių saugos diržus ir keleivio apsaugos sistemas, suderinimo

(77/541/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

kadangi techniniai reikalavimai, kuriuos motorinės transporto priemonės turi atitikti pagal nacionalinės teisės aktus, *inter alia*, yra susiję su motorinių transporto priemonių saugos diržais ir tvirtinimo sistemomis;

kadangi šie reikalavimai valstybėse narėse yra skirtingi; kadangi dėl to būtina, kad visos valstybės narės priimtų vienodus reikalavimus, kurie arba papildytų, arba pakeistų jose galiojančias taisykles, ypač siekiant, kad EEB tipo patvirtinimo tvarka, kuri buvo aptarta 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvoje 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo ⁽³⁾, būtų taikoma kiekvienam transporto priemonės tipui;

kadangi keleivių salono vidinėms dalims, valdymo mechanizmų išdėstymui, stogui, atlošui ir užpakalinei sėdynių daliai taikomi bendrieji reikalavimai buvo nustatyti Direktyva 74/60/EEB ⁽⁴⁾; kadangi Direktyvoje 74/297/EEB ⁽⁵⁾ buvo nustatyti vidaus įrangai taikomi reikalavimai siekiant vairuotoją apsaugoti, kad transporto priemonei susidūrus su kliūtimi, vairo mechanizmas jo nesužeistų; kadangi Direktyvoje 74/408/EEB ⁽⁶⁾ buvo nustatyti sėdynėms ir jų pritvirtinimo įtaisams taikomi su jų stiprumu susiję reikalavimai; kadangi Direktyvoje 76/115/EEB ⁽⁷⁾ buvo nustatyti saugos diržų pritvirtinimo įtaisams taikomi reikalavimai; kadangi vėliau bus nustatyti kiti vidaus salono saugai, ypač galvos atlošų ir valdymo mechanizmų nustatymui taikomi reikalavimai;

kadangi į saugos diržų ir tvirtinimo sistemų taisykles įtraukti ne tik jų projektavimo, bet ir įrengimo motorinėse transporto priemonėse reikalavimai;

kadangi dėl saugos diržų ir tvirtinimo sistemų sudėtinės dalies tipo patvirtinimo suderintos tvarkos kiekviena valstybė narė gali patikrinti, ar laikomasi bendrųjų konstrukcijos ir bandymų reikalavimų, bei apie tuos duomenis pranešti kitoms valstybėms narėms, joms nusiunčiant užpildytą kiekvieno saugos diržų arba tvirtinimo sistemų tipo sudėtinės dalies tipo patvirtinimo sertifikato kopiją; kadangi visus pagal patvirtinto tipo reikalavimus pagamintus saugos diržus ir tvirtinimo sistemas pažymėjus EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu, tų saugos diržų ir tvirtinimo sistemų kitose valstybėse narėse techniškai tikrinti nereikia;

kadangi pagrindinis suderintų reikalavimų tikslas yra skatinti kelių eismo saugą; kadangi dėl to turėtų būti nustatytas privalomas reikalavimas, kad transporto priemonėse, kurioms taikoma ši direktyva, būtų įrengti saugos diržai ir tvirtinimo sistemos;

kadangi su motorinėmis transporto priemonėmis susijusių nacionalinių įstatymų derinimas apima abipusį kiekvienos valstybės narės pagal bendrojo reikalavimus atliktų patikrinimų pripažinimą,

⁽¹⁾ OL C 76, 1975 4 7, p. 37.

⁽²⁾ OL C 263, 1975 11 17, p. 37.

⁽³⁾ OL L 42, 1970 2 23, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 38, 1974 2 11, p. 2.

⁽⁵⁾ OL L 165, 1974 6 20, p. 16.

⁽⁶⁾ OL L 221, 1974 8 12, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 24, 1976 1 30, p. 6.

▼B

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą suteikia bet kokiam I priedo 2 skirsnyje ir IV–XIV prieduose nustatytus konstrukcijos ir bandymų reikalavimus atitinkančiam trijų taškų arba juosmens saugos diržo ir tvirtinimo sistemos tipui.

2. EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė, jeigu būtina, bendradarbiaudama su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis, imasi būtinų priemonių siekiant užtikrinti, kad gamybos pavyzdžiai atitiktų patvirtintą tipą.

3. Siekiant įgyvendinti 2 straipsnio dalies nuostatas, pakanka, kad valstybė narė užtikrintų, jog būtų taikomos I priedo 2.8.1 punkte nustatytos kokybės kontrolės procedūros.

Tačiau, jeigu patikrinimus atlieka pati valstybė narė arba jos įgaliotos laboratorijos, tų patikrinimų metu naudojami tokie metodai, kuriuos taikant rezultatai būtų bent tokie pat patikimi, kaip gautieji taikant 1 straipsnio dalyje numatytas procedūras. Ypač tinkamas metodas yra I priedo 2.8.2 punkte nustatyta tvarka.

2 straipsnis

Valstybės narės kiekvienam saugos diržo arba tvirtinimo sistemos tipo, kurį jos patvirtina pagal 1 straipsnį, gamintojui ► **M5** ◀ išduoda EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą, atitinkantį vieną iš III priede nurodytų pavyzdžių.

Valstybės narės imasi visų atitinkamų priemonių siekiant neleisti, kad būtų naudojami ženklai, dėl kurių pagal 1 straipsnį patvirtinto tipo saugos diržus arba tvirtinimo sistemas būtų galima supainioti su kitais įtaisais.

▼M7

2a straipsnis

1. Pagal nacionalinę teisę valstybės narės gali leisti įrengti kitus nei numatyta šioje direktyvoje saugos diržus ar keleivio apsaugos sistemas, jeigu jie yra skirti neįgaliems asmenims.

2. Valstybės narės taip pat gali netaikyti šios direktyvos nuostatų keleivio apsaugos sistemoms, suprojektuotoms taip, kad jos atitiktų 2001 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/85/EB dėl specialiųjų nuostatų dėl transporto priemonių, naudojamų keleiviams vežti ir be vairuotojo vietos turinčių daugiau kaip aštuonias sėdynes ⁽¹⁾, VII priedo nuostatas.

3. Šios direktyvos I priedo 3.2.1. punkto reikalavimai netaikomi saugos diržams ir keleivio apsaugos sistemoms, kurioms taikomos 1 ir 2 dalys.

▼B

3 straipsnis

1. Jokia valstybė narė negali uždrausti pateikti į rinką saugos diržus arba tvirtinimo sistemas dėl priežasčių, susijusių su jų konstrukcija arba veikimo būdu, jeigu tie saugos diržai arba tvirtinimo sistemos turi EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą.

2. Vis dėlto valstybė narė gali uždrausti pateikti į rinką EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą turinčius saugos diržus ir tvirtinimo sistemas, kurios nuolat neatitinka patvirtinto tipo reikalavimų.

Ta valstybė nedelsiant praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai apie priemones, kurių ji ėmėsi, ir nurodo tokio sprendimo priežastis.

⁽¹⁾ OL L 42, 2002 2 13, p. 1

▼ **M5***4 straipsnis*

Laikydamosi Direktyvos 70/156/EEB 4 straipsnio 6 dalyje nustatytos tvarkos kompetentingos valstybių narių institucijos informuoja viena kitą apie kiekvieną saugos diržų ir tvirtinimo sistemų tipą, kuriam patvirtinimas suteiktas, nesuteiktas arba panaikintas.

▼ **B***5 straipsnis*

1. Jeigu EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė nustato, kad daugelis saugos diržų ir tvirtinimo sistemų, turinčių tokį patį EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą, neatitinka tipo, kurį ta valstybė narė yra patvirtinusi, ji imasi būtinų priemonių siekiant užtikrinti, kad gamybos pavyzdžiai atitiktų patvirtintą tipą. Tos valstybės kompetentingos institucijos pataria kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kokių imtis priemonių, kurias, jeigu nustatytų reikalavimų nuosekliai nesilaikoma, galima sugriežtinti panaikinant EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą. Pirmiau minėtos institucijos imasi tokių pačių priemonių, jeigu kitos valstybės narės kompetentingos institucijos joms praneša apie tokį nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

2. Kompetentingos valstybių narių institucijos per mėnesį viena kitai praneša apie visus panaikintus EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimus ir to panaikinimo priežastis.

3. Jeigu EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė jai pateiktą pranešimą dėl neatitikties užginčija, atitinkamos valstybės narės ginčą stengiasi išspręsti. Informuojama Komisija, kuri, jei būtina, surengia atitinkamus pasitarimus susitarimui pasiekti.

6 straipsnis

Pagal nuostatas, kurios numatytos įgyvendinant šią direktyvą, priimant bet kokį sprendimą atsisakyti suteikti saugos diržų arba tvirtinimo sistemų EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą arba tokį patvirtinimą panaikinti, ar uždrausti tuos saugos diržus ir tvirtinimo sistemas pateikti į rinką arba naudoti, nurodomos išsamios tokio sprendimo priežastys. Apie tokius sprendimus pranešama atitinkamai šaliai, taip pat ją informuojant apie teisės gynimo priemones, kuri ta šalis gali taikyti pagal valstybėse narėse galiojančius įstatymus, ir apie laikotarpius, per kuriuos leidžiama tomis teisės gynimo priemonėmis pasinaudoti.

7 straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti suteikti EEB tipo arba nacionalinį tipo patvirtinimą transporto priemonei dėl priežasčių, susijusių su joje įrengtais saugos diržais arba tvirtinimo sistemomis, jeigu jie turi EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą ir yra įrengti pagal I priedo 3 skirsnyje nustatytus reikalavimus.

8 straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti arba uždrausti parduoti, registruoti, pradėti eksploatuoti arba naudoti bet kurią transporto priemonę dėl priežasčių, susijusių su saugos diržais arba tvirtinimo sistemomis, jeigu jie turi EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą ir yra įrengti pagal I priedo 3 skirsnyje nustatytus reikalavimus.

▼ **M1***9 straipsnis*

Šioje direktyvoje „transporto priemonė“ – tai bet kuri M ir N kategorijų, kurių apibrėžimas pateiktas Direktyvos 70/156/EEB ►**M5** II A priedas ◄, transporto priemonė, skirta naudoti kelyje ir turinti bent keturis ratus ir kurios maksimalus konstrukcinis greitis yra didesnis nei 25 km/val.

▼ M7

M₂ ir M₃ kategorijų transporto priemonės yra skirstomos į klases kaip apibrėžta Direktyvos 2001/85/EB I priedo 2 skirsnyje.

▼ B*10 straipsnis*

Visi pakeitimai, būtini siekiant priedų reikalavimus suderinti taip, kad būtų atsižvelgta į technikos pažangą, priimami pagal Direktyvos 70/156/EEB 13 straipsnyje nustatytą tvarką.

11 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios per 18 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendinta šią direktyvą, ir nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.
2. Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstai būtų pateikiami Komisijai.

12 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼ **M6***PRIEDŲ SĄRAŠAS*

I priedas.	Taikymo sritis, apibrėžimai, EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimas, reikalavimai įrengimui
II priedas.	Tipo patvirtinimo dokumentacija 1 priedėlis. Informacinis dokumentas (sudėtinės dalies) 2 priedėlis. Informacinis dokumentas (transporto priemonės) 3 priedėlis. Tipo patvirtinimo liudijimas(sudėtinės dalies) 4 priedėlis. Tipo patvirtinimo liudijimas(transporto priemonės)
III priedas.	EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklas
IV priedas.	Diržo įtraukimo mechanizmo patvarumui išbandyti skirtos įrangos pavyzdys
V priedas.	Avarinį fiksavimo mechanizmą turintiems diržo įtraukimo įtaisams patikrinti skirtas įrenginio pavyzdys
VII priedas.	Atsparumo dulkėms bandymui atlikti įrenginio pavyzdys
VII priedas.	Vežimėlio, sėdynės, tvirtinimo įtaisų ir stabdymo įtaiso aprašymas
VIII priedas.	Manekeno aprašymas
IX priedas.	Vežimėlio lėtėjimo ir laiko funkcijos kreivė
X priedas.	Naudojimo instrukcijos
XI priedas.	Dvigubo veikimo užrakto bandymas
XII priedas.	Dilinimo ir trumpojo sagos diržo poslinkio bandymai
XIII priedas.	Korozijos bandymas
XIV priedas.	Chronologinė bandymų seka
XV priedas.	Būtiniausi reikalavimai saugos diržams ir įtraukikliams
XVI priedas.	Produkcijos atitikties kontrolė
XVII priedas.	Reikalavimai vaiko apsaugos sistemoms
XVIII priedas.	Reikalavimai vaiko apsaugos sistemų įrengimui Priedėlis. JT-EEK Jungtinės rezoliucijos R.E.3 13 priedo (5.2 poskyrio ir 2 priedėlio) tekstas

▼ **M6***I PRIEDAS***TAIKYMO SRITIS, APIBRĖŽIMAI, EEB SUDĖTINĖS DALIES TIPO PATVIRTINIMAS, REIKALAVIMAI ĮRENGIMUI****0. TAIKYMO SRITIS**

Ši direktyva taikoma saugos diržams ir keleivių apsaugos sistemoms, kurie yra skirti įrengti Direktyvos 70/156/EEB II priede apibrėžtose transporto priemonėse kaip pavieniai įtaisai, kuriuos naudotų važiavimo arba priešinga kryptimi įrengtose sėdynėse sėdintys suaugę keleiviai, ir vaiko apsaugos sistemoms, skirtoms įrengti M1, N1 kategorijos transporto priemonėse.

1. APIBRĖŽIMAI

Šioje direktyvoje:

- 1.1. „saugos diržas (sėdynės diržas, diržas)“ – tai juostų komplektas su fiksavimo sagtimi, reguliavimo įtaisais ir laikikliais, kuri galima pritvirtinti prie motorinės transporto priemonės ir kuris skirtas tam, kad, apribodamas to komplekto naudotojo kūno slankumą, sumažintų pavojų jam susižeisti, jeigu transporto priemonė susidurtų su kliūtimi arba būtų staiga stabdoma. Tas komplektas paprastai vadinamas „diržų komplektu“; šis terminas apibūdina bet kokius energijos sugėrimo arba diržo įtraukiklius.
- 1.1.1. „juosmens diržas“ – tai apie priekinę juosmens dalį apsiuosiamas diržas;
- 1.1.2. „įstrižas perpetinis diržas“ – tai nuo klubo iki kito peties per krūtinę apjuosiamas diržas;
- 1.1.3. „trijose vietose tvirtinamas diržas“ – tai iš juosmens ir įstrižos perpetinės juostų sudarytas diržų komplektas;
- 1.1.4. „diržų komplektas“ – tai iš juosmens ir perpetinės juostų sudarytas diržų komplektas;
- 1.2. „diržo tipas“ – tai tokiais pagrindiniais požymiais nesiskirianti diržų kategorija:
 - 1.2.1. standžiosiomis dalimis (sagtimi, laikikliais ir diržo įtraukikliais ir t.t.),
 - 1.2.2. juostų medžiaga, pynimo raštu, matmenimis ir spalva,
 - 1.2.3. saugos diržų komplekto geometrija;
- 1.3. „diržo juosta“ – tai kūną sulaikantis ir diržo tvirtinimo įtaisams apkrovas perduodantis lankstus sudėtinė dalis;
- 1.4. „užraktas“ – tai greitai atlaisvinamas įtaisas, užtikrinantis, kad saugos diržas sulaikytų jį segintį keleivį. Sagtyje gali būti diržo ilgio reguliavimo įtaisas, išskyrus diržų komplekto sagtį;
- 1.5. „diržo ilgio reguliavimo įtaisas“ – tai įtaisas, kuriuo galima reguliuoti diržą, atsižvelgiant į kiekvieno jį seginčio keleivio poreikius ir sėdynės padėtį. Reguliavimo įtaisas gali būti sagties arba diržo įtraukiklio dalis;
- 1.6. „laikikliai“ – tai diržų komplekto dalys, įskaitant būtinus apsauginius sudėtines dalis, kuriomis jis tvirtinamas prie diržo tvirtinimo įtaisų;
- 1.7. „energijos absorberis“ – tai atskirai nuo diržo arba kartu su juo energijai sugerti skirtas diržų komplekto įtaisas;
- 1.8. „įtraukiklis“ – tai įtaisas visai saugos diržo juostai ar jos daliai suvynioti;
 - 1.8.1. „neužfiksuojuantis įtraukiklis (1 tipas)“ – tai įtraukiklis, iš kurio visas diržas ištraukiamas traukiant nedidele jėga ir iš kurio ištrauktos juostos dalies reguliuoti negalima;
 - 1.8.2. „įtraukiklis su rankomis atleidžiamu fiksatoriumi (2 tipas)“ – tai įtraukiklis, iš kurio norėdamas ištraukti pageidaujamo ilgio diržo juostą naudotojas turi atleisti fiksatorių, o diržo nebetraukiant fiksatorius užfiksuoja diržą automatiškai;
 - 1.8.3. „įtraukiklis su automatiškai atleidžiamu fiksatoriumi (3 tipas)“ – tai įtraukiklis, iš kurio galima ištraukti pageidaujamo ilgio diržo juostą ir kuris, jeigu užraktas užsegta, automatiškai sureguliuoja

▼ M6

- to diržo ilgį pagal jį segintį keleivį. Daugiau diržo juostos gali ištraukti tik pats jį segintis keleivis sąmoningu veiksmu;
- 1.8.4. „įtraukiklis su avariniu fiksatoriumi (4 tipas)“ – tai diržo įtraukiklis, kuris esant įprastoms važiavimo sąlygoms neriboja saugos diržą seginčio keleivio judėjimo laisvės. Jis turi ilgio reguliavimo įtaisą, kuris diržo ilgį sureguliuoja automatiškai pagal jį segintį keleivį, ir fiksavimo mechanizmą, kuris esant pavojui įjungiamas automatiškai:
- 1.8.4.1. kai transporto priemonė stabdoma (vienarūšis jautrumas)
- 1.8.4.2. esant transporto priemonės stabdymo, diržo juostos ištraukimo ir bet kokių kitų automatinių priemonių poveikio deriniui (daugialypis jautrumas)
- 1.8.5. „įtraukiklis su avariniu fiksatoriumi ir aukštesniu reakcijos slenksčiu (4N tipas)“ – tai 1.8.4 punkte apibrėžto tipo įtraukiklis, turintis specialias savybes, skirtas naudoti M2, M3, N1, N2 ir N3 kategorijų transporto priemonėse⁽¹⁾
- 1.8.6. „diržo aukščio reguliatorius“ – tai įtaisas, kuriuo galima keisti viršutinės diržo dalies aukštį pagal jį seginčio keleivio poreikius ir sėdynės padėtį. Toks įtaisas gali būti laikomas diržo arba diržo tvirtinimo įtaiso dalimi
- 1.9. „diržo tvirtinimo įtaisai“ – tai transporto priemonės arba sėdynės konstrukcijos dalys ar kokia kita transporto priemonės dalis, prie kurios tvirtinami saugos diržai
- 1.10. „transporto priemonės tipas“ – tai motorinių transporto priemonių kategorija, kuri, atsižvelgiant į saugos diržus ir keleivių apsaugos sistemas, nesiskiria tokiais pagrindiniais požymiais: transporto priemonės, sėdynės arba kokios kitos transporto priemonės sudamosios dalies, prie kurios pritvirtinti saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos, sudėtinių dalių konstrukcijos matmenimis, kontūrais ir pagrindinėmis medžiagomis
- 1.11. „keleivių apsaugos sistema“ – tai sistema, sudaryta iš atitinkamomis priemonėmis prie transporto priemonės konstrukcijos pritvirtintos sėdynės ir saugos diržo, kurio bent vienas tvirtinimo įtaisas yra ant sėdynės konstrukcijos
- 1.12. „sėdynė“ – tai vienam suaugusiam žmogui skirta sėdėti konstrukcija su užbaigta apdaila, kuri gali būti atskira arba neatsiejama transporto priemonės dalis. Šis terminas aprėpia tiek atskiras sėdynes, tiek vienam žmogui sėdėti skirtas daugiavietės neišardomos sėdynės dalis
- 1.12.1. „priekinė keleivio sėdynė“ – tai bet kokia sėdynė, kurioje atitinkamos sėdynės „priekinis H taškas“ yra viduje arba priešais skersinės vertikalios plokštumos, kuri eina per vairuotojo R tašką
- 1.13. „sėdynių grupė“ – tai daugiavietė neišardoma sėdynė arba atskiros, tačiau šonais suglaustos sėdynės (t. y. pritvirtintos taip, kad priekiniai vienos iš tų sėdynių tvirtinimo įtaisai yra vienoje linijoje su priekiniais arba galiniais kitos sėdynės tvirtinimo įtaisais ar tarp kitos sėdynės tvirtinimo įtaisų), kuriose gali sėdėti vienas arba daugiau suaugusiųjų
- 1.14. „daugiavietė neišardoma sėdynė“ – tai konstrukcija su užbaigta apdaila, skirta sėdėti bent dviem suaugusiems
- 1.15. „reguliavimo sistema“ – tai įtaisas, kuriuo sėdynę arba jos dalis galima nustatyti į tokia padėtį, kurioje sėdynė arba jos dalys atitiktų sėdynėje sėdinčio žmogaus kūno formą. Tuo įtaisu visų pirma galima reguliuoti:
- 1.15.1. išilginę slinktį;
- 1.15.2. vertikalią slinktį;
- 1.15.3. kampinę slinktį;
- 1.16. „sėdynės tvirtinimo įtaisas“ – tai sėdynės komplekto tvirtinimo prie transporto priemonės konstrukcijos sistema, įskaitant atitinkamas transporto priemonės konstrukcijos detales;
- 1.17. „sėdynės tipas“ – tai tokiais pagrindiniais požymiais nesiskirianti sėdynių kategorija:
- 1.17.1. konstrukcija, forma, matmenimis ir sėdynės medžiaga;

▼ **M6**

- 1.17.2. reguliavimo sistemų tipu ir matmenimis bei visomis fiksavimo sistemomis;
- 1.17.3. saugos diržų tvirtinimo prie sėdynės įtaisų, sėdynės tvirtinimo įtaisų ir pirmiau minėtiems įtaisams tvirtinti taikomų transporto priemonės konstrukcijos dalių tipu ir matmenimis;
- 1.18. „sėdynės poslinkio sistema“ – tai sėdynę arba vieną iš jos dalių, kampu arba išilgine kryptimi paslinkti leidžiantis įtaisas, nefiksuojuojant jų tarpinėje padėtyje, kad keleivis galėtų lengviau įlipti ir išlipti;
- 1.19. „fiksavimo sistema“ – tai įtaisas, užtikrinantis, kad sėdynė arba jos dalys būtų išlaikytos kiekvienoje jų naudojimo padėtyje;
- 1.20. „įgilintas sagties atsegimo mygtukas“ – tai toks mygtukas, kuriuo negalima atsegti sagties naudojant 40 mm skersmens sferą;
- 1.21. „neįgilintas sagties atsegimo mygtukas“ – tai toks mygtukas, kuriuo galima atsegti sagtį naudojant 40 mm skersmens sferą;
- 1.22. „išankstinės apkrovos įtaisas“ – tai papildomas arba įmontuotasis įtaisas, kuris įtempia diržo juostą sumažindamas jos laisvumą avarijos metu;
- 1.23. „atskaitos zona“ – tai erdvė tarp dviejų vertikalių išilginių plokštumų, esančių 400 mm atstumu viena nuo kitos ir simetriškų H taško atžvilgiu, apibrėžta sukančios Tarybos direktyvos 74/60/EEB II priede aprašytą įtaisą iš vertikalios į horizontalią padėtį. Įtaisas turi būti tame priede nurodytoje padėtyje, nustatytas į didžiausią 840 mm ilgį; ⁽²⁾
- 1.24. „oro pagalvių komplektas“ – tai motorinėse transporto priemonėse įrengtas įrenginys, skirtas saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemoms papildyti, t.y. sistema, kuri transporto priemonei smarkiai atsitrenkus automatiškai išpučia lanksčią konstrukciją, kuri dėl joje esančių dujų slėgio apriboja vienos ar daugiau transporto priemonės keleivio kūno dalių trenkimosi į keleivių kabinos vidaus sudėtinės dalis inercijos jėgas;
- 1.25. „keleivio oro pagalvė“ – tai oro pagalvių komplektas, skirtas priekinio susidūrimo metu ne vairuotojo vietoje sėdinčiam keleiviui (-iams) apsaugoti;
- 1.26. „vaiko apsaugos priemonė“ – tai sudėtinių dalių sistema, kurią gali sudaryti juostų ar lanksčių sudėtinių dalių derinys su tvirtinimo sagtimi, reguliavimo įtaisais, laikikliais ir kartais papildoma sėdyne ir (arba) skydu nuo smūgio, kurią galima pritvirtinti variklinėje transporto priemonėje. Ji taip pat sukonstruota taip, kad suvaržydama jos naudotojo kūno judėjimą kartu sumažintų jo susižeidimo pavojų, kai transporto priemonė susiduria arba staugiai greitėja;
- 1.27. „atsuktas į galą“ – tai atsuktas priešinga kryptimi įprastai transporto priemonės judėjimo kryptį.
2. EB SUDĖTINĖS DALIES TIPO PATVIRTINIMAS
- 2.1. Paraiška suteikti EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą.
- 2.1.1. Paraišką, numatytą Direktyvos 70/156/EEB 3 straipsnio 4 dalyje, dėl saugos diržo tipo patvirtinimo pateikia gamintojas.
Paraišką, numatytą Direktyvos 70/156/EEB 3 straipsnio 4 dalyje, dėl keleivių apsaugos sistemos tipo patvirtinimo pateikia jos gamintojas arba transporto priemonės, kuriai ji skirta, gamintojas.
- 2.1.2. Informacinio dokumento pavyzdys pateiktas II priedo 1 papildyme.
- 2.1.3. Tipo patvirtinimo bandymus atliekančiai techninei tarnybai būtina pateikti tokius bandinius.
- 2.1.3.1. Šešis pavyzdinius sudėtinės dalis, iš kurių vienas bus naudojamas kaip etaloninis.
- 2.1.3.2. Po 10 metrų kiekvienos rūšies juostos, naudojamos to tipo diržuose.
- 2.1.3.3. Sudėtinės dalies tipo patvirtinimus atliekanti techninė tarnyba turi teisę reikalauti pateikti daugiau bandinių.
- 2.1.4. Keleivių apsaugos sistemų atveju pareiškėjas pateikia patvirtinimo bandymus atliekančiai tarnybai du bandinius. Tai gali būti

▼ **M6**

du 2.1.2.1 papunktyje minėti pavyzdiniai diržai arba gamintojo pasirinkimu – tvirtintino tipo pavyzdinė transporto priemonė arba jos dalis ar dalys, kurios tarnybai atrodys svarbios.

- 2.1.5. Vaiko apsaugos sistemų atveju pateikiami keturi bandiniai:
- 2.1.5.1. po 10 metrų kiekvienos rūšies juostos, naudojamos keleivių apsaugos sistemoje, išskyrus tarpkojo dirželį, kurios turi būti pateikta 2 metrai;
- 2.1.5.2. instrukcijos ir informacija apie komplektą, kaip nurodyta XVII priedo 14 skyriuje.
- 2.1.5.3. sudėtinės dalies tipo patvirtinimus atliekanti techninė tarnyba turi teisę reikalauti pateikti daugiau bandinių;
- 2.1.5.4. nešiojamųjų lopšių atveju, jei jų keleivių apsaugos priemonės galima naudoti su įvairių tipų lopšiais, keleivių apsaugos priemonių gamintojas pateikia tų lopšių sąrašą;
- 2.1.5.5. jei vaiko apsaugos priemonė tvirtinama patvirtintu suaugusiųjų saugos diržu, paraiškoje turi būti nurodyta reikiamo suaugusiųjų saugos diržo kategorija, pvz., nejudami juosmens diržai.
- 2.1.6. Prieš suteikdama patvirtinimą kompetentinga institucija patikrina, ar yra reikiamų priemonių veiksmingai produkcijos atitikties kontrolei užtikrinti.
- 2.2. Žymenys.
- 2.2.1. Pagal 2.1.3 arba 2.1.4 punktą bandymams EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimui gauti pateikti diržo arba keleivių apsaugos sistemos tipo pavyzdžiai turi būti paženklinėti įskaitomu ir nenutrinamu žymeniu, kuriuo užrašytas gamintojo pavadinimas, firminis pavadinimas arba prekės ženklas.
- 2.2.2. Pagal 2.1.5 punktą arba 2.1.5.1 papunktį patvirtinimui pateikti vaiko apsaugos priemonių pavyzdžiai turi būti paženklinėti įskaitomu ir nenutrinamu žymeniu, kuriuo užrašytas gamintojo pavadinimas, trumpinys arba prekės ženklas.
- 2.2.2.1. Ant vienos iš plastikinių vaiko apsaugos įtaiso (pvz., karkaso, skydo nuo smūgio, atramos ir kt.) dalių, išskyrus diržus ir sujusimo priemones, aiškiai (ir nenutrinamai) turi būti užrašyti pagaminimo metai.
- 2.2.2.2. Jei keleivių apsaugos priemonė turi būti naudojama kartu su suaugusiųjų saugos diržu, ant jos nenutrinamu piešiniu turi būti pavaizduotas tinkamas diržo juostos prakišimo būdas. Jei keleivių apsaugos priemonė tvirtinama suaugusiųjų saugos diržu, ant jos turi būti aiškiai, skirtingomis spalvomis nurodyti diržo juostos prakišimo būdai, kai priemonė yra atsukta į priekį ir į galą. Saugos diržo prakišimo būdas, kai priemonė atsukta į priekį, turi būti pavaizduotas raudona spalva, o kai priemonė atsukta į galą – mėlyna spalva. Tokiomis pat spalvomis ženklinamos etiketės ant įtaiso, iliustruojančio naudojimo būdus. Atskiri saugos diržo juosmens ir įstrižinių pečių juostų prakišimo būdai turi būti žymimi skirtingomis spalvomis ir (arba) žodžiais. Pirmiau minėti žymenys turi matytis, kai keleivių apsaugos priemonė įtvirtinta transporto priemonėje. 0 grupės keleivių apsaugos priemonių žymenys turi būti matomi ir jose sėdint vaikui.
- 2.2.2.3. Į galą atsuktos vaiko apsaugos priemonės turi būti paženklintos nuolatinio perspėjamojo žymeniu, matomu ant įtvirtintų priemonių:

YPATINGAS PAVOJUS

**Nemontuokite prie keleivių sėdynių, priešais kurias
yra oro pagalvės**

Užrašas turi būti užrašytas tos šalies, kurioje įtaisais prekiaujama, kalba.

- 2.2.2.4. Jei keleivių apsaugos priemonės galima naudoti atsuktas ir į priekį, ir į galą, papildomai užrašoma:

▼ **M6**

SVARBU
NENAUDOTI ATSUKTŲ Į PRIEKĮ, JEI VAIKAS
NESVERIA DAUGIAU KAIP ...

(žr. instrukcijas)

- 2.3. Bendrosios sąlygos.
- 2.3.1. Kiekvienas pagal 2.1 punktą pateiktas bandinys turi atitikti poskyriuose nuo 2.3 iki 2.7 nurodytas specifikacijas.
- 2.3.2. Kiekvienas vaiko apsaugos sistemų pagal 2.1 punktą pateiktas bandinys turi atitikti XVII priede nurodytus reikalavimus.
- 2.3.3. Diržas arba keleivių apsaugos sistema suprojektuojami ir pagaminami taip, kad juos įrengus pagal nurodymus ir jais naudojantis tinkamai, jie veiktų pagal nustatytus reikalavimus ir įvykus avarijai sumažintų pavojų susižeisti.
- 2.4. Standžiosios dalys.
- 2.4.1. Bendrosios nuostatos.
- 2.4.1.1. Standžiosios saugos diržo dalys, pvz., sagtys, diržo reguliavimo įtaisai, laikikliai ir pan., neturi turėti aštrių briaunų, dėl kurių diržas galėtų nusitrinti arba į kurias įsibrėžtų ir dėl to nutrūktų.
- 2.4.1.2. Visos sudedamosios saugos diržų komplekto dalys, kurias gali paveikti rūdys, turi būti tinkamai nuo to apsaugotos. Atlikus 2.7.2 punkte nustatytą atsparumo korozijai bandymą, kvalifikuotas stebėtojas plika akimi neturi pastebėti nei įtaiso būklės pablogėjimo ženklų, dėl kurių tinkamas to įtaiso veikimas sumažėtų, nei aiškių korozijos pėdsakų.
- 2.4.1.3. Energiją sugeriančios arba apkrovos veikiamos ar ją perduodančios standžiosios dalys neturi būti lūžios.
- 2.4.1.4. Standžiosios ir plastikinės sudedamosios saugos diržo dalys turi būti išdėstytos ir įrengtos taip, kad įprastai naudojant motorinę transporto priemonę tos dalys neištrigtų po slankiojančia sėdyne arba transporto priemonės duryse. Jeigu viena iš tų sudedamųjų dalių pirmiau minėtų reikalavimų neatitinka, su ja turi būti atliktas 2.7.6.4 papunktyje nurodytas atšaldytos dalies smūginis bandymas. Jeigu atlikus bandymą plastikiniuose gaubtuose arba standžiųjų dalių laikikliuose atsiranda matomų trūkių, tos plastikinės sudedamosios dalys pašalinamos ir tada patikrinamas likusio komplekto patikimumas. Jei likęs komplektas tebėra patikimas arba jame trūkių nematyti, tas komplektas tikrinamas dar kartą ir yra nustatoma, ar jis atitinka 2.4.2, 2.4.3 punktų ir 2.6 poskyrio reikalavimus.
- 2.4.1.5. Poliamido 6 vandens sulaikymo savybėmis pasižyminčias medžiagas draudžiama naudoti visose mechaninėse dalyse, kuriose tas reikškinys pablogintų jų funkcionalumą.
- 2.4.2. Užraktas.
- 2.4.2.1. Užraktas turi būti suprojektuotas taip, kad nebūtų jokios galimybės netinkamai juo naudotis: tai, *inter alia*, reiškia, kad užrakto neturi būti įmanoma palikti iš dalies užrakinto. Užraktas turi atsisegti paprastai. Prie diržą seginčio keleivio galinės prisilieti sagties dalys turi būti ne mažesnio kaip 20 cm² ploto, o jų

▼ M6

plotis, matuojant ne daugiau kaip 2,5 mm atstumu nuo lietimosi paviršiaus nutolusioje plokštumoje, turi būti ne mažesnis kaip 46 mm.

Diržų komplekto užraktų lietimosi su seginčio keleivio kūnu plotas turi būti nuo 20 iki 40 cm².

- 2.4.2.2. Užraktas, net ir neveikiamas apkrovos, turi išlikti užrakintas, ir neturi priklausyti nuo jo padėties. Užrakto neturi būti įmanoma atrakinti mažesne kaip 1 daN jėga.

Užraktas turi būti suprojektuotas taip, kad juo būtų lengva naudotis ir patogų suimti. Jį turi būti įmanoma atrakinti, kai jį veikia 2.7.9.2 papunktyje nurodyta apkrova.

Užraktas turi būti atrakinamas paspaudus mygtuką arba panašų įtaisą. Mygtukui esant atrakinimo padėtyje, spaudžiamojo paviršiaus projekcijos pradinei mygtuko judėjimo kryptiai statmenoje plokštumoje plotas turi būti toks:

— jei tai yra uždaro tipo įtaisai, ne mažesnis kaip 4,5 cm², o plotis – ne mažesnis kaip 15 mm,

— jei tai yra ne uždaro tipo įtaisai, ne mažesnis kaip 2,5 cm², o plotis – ne mažesnis kaip 10 mm.

Tas plotas turi būti raudonos spalvos. Jokia kita sudedamoji užrakto dalis ta spalva nespalvinama.

- 2.4.2.3. Užraktas turi gebėti išlaikyti daugiakartį naudojimą, o prieš pradedant 2.7.8 punkte nurodytą dinaminį bandymą, atliekama 5 000 atrakinimo ir užrakinimo ciklų. Diržų komplekto sagtis galima bandyti neįkišus visų liežuvėlių.

- 2.4.2.4. Pagal 2.7.6.3 papunktį išbandytas užraktas turi veikti tinkamai.

- 2.4.2.5. Darant 2.7.9 punkte nurodytą bandymą užraktui atrakinti reikalinga jėga neturi būti didesnė kaip 6 daN.

- 2.4.2.6. Laikantis 2.7.6.1 ir 2.7.6.5 papunkčių reikalavimų, prireikus daromas užrakto atsparumo bandymas. Nustatyta apkrova veikiamas užraktas neturi sulūžti, kiek labiau deformuotis arba atsipalaiduoti nuo kitų sudedamųjų dalių.

- 2.4.2.7. Jei tai yra dviem komplektams bendrą sudėtinę dalį turintys užraktai ir jeigu vieno komplekto užraktą galima sujungti su atitinkama pirmojo ir su sujungiamąja kito komplekto detale, 2.7.8 ir 2.7.9 punktuose paminėti užrakto atsparumo ir atrakinimo bandymai daromi su abiem būdais sujungtu komplektu.

- 2.4.3. Diržo reguliavimo įtaisai.

- 2.4.3.1. Laikantis 2.7.4 punkto reikalavimų, daromas bandymas su dviem kiekvieno diržo ilgio reguliavimo įtaiso bandiniais. Kiekvieno reguliavimo įtaiso leidžiamas diržo juostos poslinkis neturi būti didesnis kaip 25 mm, o visų diržo reguliavimo įtaisų leidžiamas juostos poslinkis – ne didesnis kaip 40 mm.

- 2.4.3.2. Pagal 2.7.6.1 papunktį atsparumo bandymas daromas su visais diržo reguliavimo įtaisais. Tuos įtaisy veikiant nustatyta apkrova, jie neturi nei sutrūkti, nei atsipalaiduoti.

- 2.4.3.3. Darant 2.7.6.6 papunktyje nurodytą bandymą, bet kokiam rankiniam įtaisui valdyti būtina jėga neturi būti didesnė kaip 5 daN.

- 2.4.4. Laikikliai ir diržo aukščio reguliatoriai.

Laikantis 2.7.6.1 ir 2.7.6.2 papunkčių reikalavimų, daromas laikiklių atsparumo bandymas. Diržo aukščio reguliatorių atsparumas bandomas, kaip nurodyta šios direktyvos 2.7.6.2 papunktyje, jei jie nebuvo išbandyti transporto priemonėje, taikant iš dalies pakeistą Tarybos direktyvą 76/115/EEB dėl saugos diržų tvirtinimo įtaisų. Tas tvirtinimo detales veikiant nustatyta apkrova, jos neturi sutrūkti arba atsipalaiduoti.⁽³⁾

▼ M6

- 2.4.5. Įtraukikliai.
Įtraukikliai turi atitikti toliau nurodytus reikalavimus, įskaitant 2.7.6.1 ir 2.7.6.2 papunkčiuose nustatytus atsparumo bandymų reikalavimus.
- 2.4.5.1. Įtraukikliai su automatinio fiksatoriumi.
- 2.4.5.1.1. Saugos diržo su automatinį fiksatorių turinčiu įtraukikliu juosta jam persijungiant iš vienos fiksavimo padėties į kitą neturi pasislinkti daugiau kaip 30 mm. Kai saugos diržą segintis keleivis pasislenka atgal, diržas arba turi likti pradinėje padėtyje, arba į tą padėtį grįžti automatiškai, jeigu vėliau minėtas keleivis pasislenka į priekį.
- 2.4.5.1.2. Jeigu įtraukiklis yra sujungtas su juosmens diržu, kai diržas ištrauktas ir užsegta tarp manekeno ir diržo įtraukiklio, pagal 2.7.7.4 punktą išmatuota to diržo įtraukimo jėga neturi būti mažesnė kaip 0,7 daN. Jeigu įtraukiklis sujungtas su įstrižu perperiniu diržu, pirmiau minėtu būdu išmatuota jo įtraukimo jėga neturi būti mažesnė kaip 0,2 daN ir ne didesnė kaip 0,7 daN. Jeigu diržas nutiestas pro kreipiamąją arba apjuosia skriemulį, įtraukimo jėga matuojama tarp manekeno ir kreipiamosios arba skriemulio. Jeigu į komplektą įeina įtaisas, kuriam įsijungus automatiškai arba jį įjungus ranka negalima įtraukti viso diržo, tai tas įtaisas matuojant įtraukimo jėgą nėra įjungiamas.
- 2.4.5.1.3. Diržas ištraukiamas iš įtraukiklio ir 2.7.7.1 papunktyje aprašytu būdu leidžiama, kad įtraukiklis jį vėl įtrauktų, – taip atliekama 5 000 ciklų. Po jų daromas 2.7.2 punkte nustatytas įtraukiklio atsparumo korozijai, o atlikus pastarąjį – 2.7.7.3 papunktyje aprašytas atsparumo dulkėms bandymas. Tada laikantis nustatytų reikalavimų su įtraukikliu atliekama dar 5 000 diržo ištraukimų ir įtraukimų, po kurių įtraukiklis ir toliau turi atitikti 2.4.5.1.1 ir 2.4.5.1.2 paragrafų reikalavimus. Atlikus pirmiau minėtus bandymus, įtraukiklis turi veikti pagal nustatytus reikalavimus ir diržą įtraukti veiksmingai.
- 2.4.5.2. Įtraukikliai su avariniu fiksatoriumi.
- 2.4.5.2.1. Pagal 2.7.7.2 papunkčio reikalavimus išbandytas įtraukiklis su avariniu fiksatoriumi turi atitikti toliau išvardytus reikalavimus. Jei įtraukiklis yra vienaarūšio jautrumo (1.8.4.1 papunktis), galioja tik transporto priemonės lėtėjimo specifikacijos.
- 2.4.5.2.1.1. 4 tipo įtraukikliai turi automatiškai užsifikuoti, kai transporto priemonės lėtėjimo pagreitis pasiekia 0,45 g, o 4N tipo įtraukikliai – kai pagreitis pasiekia 0,85 g.
- 2.4.5.2.1.2. 4 tipo įtraukikliai neturi užsifikuoti, kai diržo juostos ištraukimo kryptimi išmatuotas jos pagreitis yra mažesnis kaip 0,8 g, o 4N tipo įtraukikliai – kai pagreitis yra mažesnis kaip 1,0 g.
- 2.4.5.2.1.3. Jeigu įtraukiklis pakreipiamas nuo gamintojo nurodytos įrengimo padėties bet kokia kryptimi ne didesniu kaip 12° kampu, jis neturi užsifikuoti.
- 2.4.5.2.1.4. 4 tipo įtraukikliai užsifikuoja, jei yra pakreipiami nuo gamintojo nurodytos įrengimo padėties bet kokia kryptimi didesniu kaip 27° kampu, o N tipo įtraukikliai – didesniu kaip 40° kampu.
- 2.4.5.2.1.5. Jei įtraukiklio veikimas priklauso nuo išorinio signalo ar energijos šaltinio, tam tikras įtaisas turi automatiškai užfikuoti įtraukiklį sutrikus arba nutrūkus signalui arba maitinimui iš energijos šaltinio. Tačiau šis reikalavimas neprivalomas daugialypio jautrumo įtraukikliams, jei tik vienas iš jautrumo veiksmų priklauso nuo išorinio signalo ar energijos šaltinio, o apie signalo ar maitinimo šaltinio

▼ M6

- sutrikimą vairuotojui pranešama matomai ir (arba) girdimai.
- 2.4.5.2.2. Pagal 2.7.7.2 papunktį išbandytas daugialypio jautrumo įtraukiklis su avariniu fiksatoriumi, kurio vienas iš jautrumo veiksnių yra diržo juostos judėjimas, turi atitikti nurodytus reikalavimus ir užsifiksuoti, kai ištraukimo kryptimi išmatuotas ištraukiamo diržo pagreitis yra ne mažesnis kaip 2,0 g.
- 2.4.5.2.3. Atliekant kiekvieną iš 2.4.5.2.1 ir 2.4.5.2.2. paragrafuose paminėtų bandymų, įtraukiklis turi užsifiksuoti diržo juostai paslinkus ne daugiau kaip 50 mm, pradedant skaičiuoti nuo 2.7.7.2.1 paragrafe nurodyto ilgio. 2.4.5.2.1.2 pastraipos reikalavimų laikomasi, jei esant joje nurodytam juostos pagreičiui įtraukiklis neužsifiksuoja tol, kol neištraukiama bent 50 mm diržo juostos, pradedant skaičiuoti nuo 2.7.7.2.1 paragrafe nurodyto ilgio.
- 2.4.5.2.4. Jei įtraukiklis sujungtas su juosmens diržu, kai diržas užsegtas tarp manekeno ir įtraukiklio, pagal 2.7.7.4 papunktį išmatuota to diržo juostos įtraukimo jėga neturi būti mažesnė kaip 0,7 daN. Jeigu įtraukiklis sujungtas su įstrižu perpetiniu diržu, pirmiau minėtu būdu išmatuota jo įtraukimo jėga neturi būti mažesnė kaip 0,2 daN ir ne didesnė kaip 0,7 daN. Jeigu diržas nutiestas pro kreipiamąją arba apjuosia skriemulį, įtraukimo jėga matuojama tarp manekeno ir kreipiamosios arba skriemulio. Jeigu į komplektą įeina įtaisas, kuriam įsijungus automatiškai arba jį įjungus ranka negalima įtraukti viso diržo, tai tas įtaisas matuojant įtraukimo jėgą nėra įjungiamas.
- 2.4.5.2.5. Diržas ištraukiamas iš įtraukiklio ir 2.7.7.1 papunktyje aprašytu būdu leidžiama, kad įtraukiklis jį vėl įtrauktų – taip atliekama 40 000 ciklų. Po jų daromas 2.7.2 punkte nustatytas įtraukiklio atsparumo korozijai, o atlikus pastarąjį – 2.7.7.3 papunktyje aprašytas atsparumo dulkėms bandymas. Tada pagal nustatytus reikalavimus su įtraukikliu atliekama dar 5 000 diržo ištraukimų ir įtraukimų, po kurių jis ir toliau turi atitikti 2.4.5.2.1, 2.4.5.2.2, 2.4.5.2.3 ir 2.4.5.2.4 paragrafų reikalavimus. Atlikus pirmiau minėtus bandymus, įtraukiklis turi veikti pagal nustatytus reikalavimus ir diržo juostą įtraukti veiksmingai.
- 2.4.6. Išankstinės apkrovos įtaisas.
- 2.4.6.1. Išankstinės apkrovos įtaisas (įskaitant smūgio jutiklį, prijungtą prie įtaiso originaliomis jungtimis, tačiau per jas neinant srovei), atlikus 2.7.2 punkte aprašytą atsparumo korozijai bandymą, turi veikti tinkamai.
- 2.4.6.2. Turi būti patikrinta, ar įtaisu suveikus netyčia jis negalėtų sužeisti diržą seginčio keleivio.
- 2.4.6.3. Pirotechniniai išankstinės apkrovos įtaisai.
- 2.4.6.3.1. Paveiktas 2.7.10.2 papunktyje aprašytomis sąlygomis, išankstinės apkrovos įtaisas neturi suveikti dėl temperatūros poveikio ir turi veikti tinkamai.
- 2.4.6.3.2. Turi būti įrengtos priemonės, apsaugančios, kad išeinančios karštos dujos neuždegtų gretimų degių medžiagų.
- 2.5. Diržai.
- 2.5.1. Bendrieji dalykai.
- 2.5.1.1. Techninės diržų charakteristikos turi būti tokios, kad segintį keleivį veikiantis jų slėgis būtų kuo tolygiau paskirstytas per visą diržo plotį, kad jie nesusisuktų net ir veikiant apkrovai. Diržai turi būti energiją sugeriantys ir energiją išskleidantys. Diržų juostos turi būti užbaigtos

▼ M6

- pynės, kurios naudojant neišsiardytų.
- 2.5.1.2. Veikiant 980 daN apkrovai, diržo juostos plotis turi būti ne mažesnis kaip 46 mm. Matuojama darant 2.7.5 punkte nustatytą trūkimo bandymą ir nestabdant įrenginio.
- 2.5.2. Stipris atlikus kondicionavimą kambario temperatūros sąlygomis.
Jei dvi pavyzdinės diržo juostos buvo kondicionuotos laikantis 2.7.3.1 papunkčio reikalavimų, pagal 2.7.5 punktą nustatyta diržo juostos trūkio apkrova neturi būti mažesnė kaip 1 470 daN. Skirtumas tarp abiejų pavyzdinių juostų trūkio apkrovos neturi būti didesnis kaip 10 % didesnės išmatuotosios apkrovos.
- 2.5.3. Stipris atlikus specialų kondicionavimą.
Jei dvi pavyzdinės diržo juostos buvo kondicionuotos laikantis vieno iš 2.7.3 punkto nuostatų (išskyrus 2.7.3.1 papunktį), diržo juostos trūkio apkrova neturi būti mažesnė kaip 75 % 2.5.2 punkte nurodyto bandymo metu nustatytos vidutinės apkrovos ir ne mažesnė kaip 1 470 daN. Techninė tarnyba vieno arba daugiau iš tų bandymų gali atsisakyti, jeigu dėl naudojamos medžiagos sudėties arba turimos informacijos to bandymo ar bandymų atlikti nebūtina.
- 2.6. Diržų komplektas arba keleivių apsaugos sistema.
- 2.6.1. Dinaminio bandymo reikalavimai.
- 2.6.1.1. Laikantis 2.7.8 punkto reikalavimų, daromas diržų komplekto arba keleivių apsaugos sistemos dinaminis bandymas.
- 2.6.1.2. Dinaminis bandymas daromas su dviem diržų komplektais, kurie niekada nebuvo veikti apkrova, išskyrus tuos atvejus, kai diržų komplektai yra sudedamosios keleivių apsaugos sistemos dalys ir dinaminis bandymas daromas su sėdynių grupei, kuri kol kas nebuvo veikiamą apkrova, skirtomis keleivių apsaugos sistemomis. Bandomų diržų komplektų sagtys turi atitikti 2.4.2.3 papunkčio reikalavimus. Jei saugos diržai yra su įtraukikliais, daromas įtraukiklių atsparumo dulkėms bandymas, nurodytas 2.7.7.3 papunktyje, o jei saugos diržai ar keleivių apsaugos sistema turi išankstinės apkrovos įtaisą su pirotechninėmis priemonėmis, tas įtaisas veikiamas 2.7.10.2 papunktyje nustatytais sąlygomis.
- 2.6.1.2.1. Turi būti atliktas 2.7.2 punkte apibrėžtas diržų atsparumo korozijai bandymas, po kurio įprastomis naudojimo sąlygomis atliekama 500 užrakto užrakinimo ir atrakinimo ciklą.
- 2.6.1.2.2. Jei saugos diržai yra su įtraukikliais, atliekamas 2.4.5.1 arba 2.4.5.2 papunktyje aprašytas įtraukiklių bandymas. Tačiau jei 2.6.1.2.1 paragrafe aprašytas įtraukiklio atsparumo korozijai bandymas jau buvo atliktas, jis nebekartojamas.
- 2.6.1.2.3. Jei diržas skirtas naudoti su diržo aukščio reguliatoriumi, apibrėžtu 1.8.6 punkte, bandymas daromas nustačius reguliatorių į nepalankiausią padėtį (ar padėtis), kurią parenka už bandymus atsakinga techninė tarnyba. Tačiau jei aukščio reguliatorių sudaro pats tvirtinimo įtaisas, kaip numatyta Tarybos direktyvoje 76/115/EEB, už bandymus atsakinga techninė tarnyba, jei pageidauja, gali taikyti 2.7.8.1 papunkčio nuostatas.⁽⁴⁾
- 2.6.1.2.4. Jei saugos diržas yra su išankstinės apkrovos įtaisu, 2.6.1.4.1 paragrafe nurodytas mažiausias poslinkis gali būti sumažintas perpus. Išankstinės apkrovos įtaisas turi veikti.
- 2.6.1.3. Darant šį bandymą turi būti įvykdyti tokie reikalavimai:
- 2.6.1.3.1) jokia sudedamoji diržų komplekto arba keleivio apsaugos sistemos dalis neturi sulūžti ir joks užraktas arba fiksa-

▼ M6

- vimo ar sėdynės poslinkį reguliuojanti sistema neturi atsipalaiduoti;
- 2.6.1.3.2) jei tai yra juosmens diržas, manekeno juosmuo turi pasislinkti į priekį nuo 80 iki 200 mm. Diržų komplekto atveju tas poslinkis gali būti sumažintas perpus. Jei tai yra kito tipo diržai, manekeno juosmuo turi pasislinkti į priekį nuo 80 iki 200 mm, o krūtinė – nuo 100 iki 300 mm. Tie poslinkiai matuojami nuo VIII priedo 6 paveiksle pavaizduotų matavimo taškų.
- 2.6.1.3.3. Jei saugos diržas yra skirtas naudoti priekinėje sėdynėje, priešais kurią yra oro pagalvė, 2.6.1.3.2 paragrafe nurodytas krūtinės atskaitos taško poslinkis gali būti viršytas, jei jos judėjimo greitis tuo metu neviršija 24 km/h.
- 2.6.1.4. Keleivių apsaugos sistema.
- 2.6.1.4.1. Krūtinės atskaitos taško poslinkis gali būti didesnis už nustatytąjį 2.6.1.3.2 papunktyje, jeigu atliktais apskaičiavimais arba kitu bandymu galima įrodyti, kad jokia manekeno liemens arba galvos dalis neprisiliečia prie jokios standžiosios transporto priemonės priekinės dalies, išskyrus vairavimo įtaisus, jei jie atitinka Direktyvos 74/297/EEB (5) reikalavimus, ir tai įvyksta transporto priemonei važiuojant ne didesniu kaip 24 km/h greičiu. Nustatant krūtinės atskaitos taško poslinkį, daroma prielaida, kad sėdynė yra 2.7.8.1.5 papunktyje nustatytoje padėtyje.
- 2.6.1.4.2. Transporto priemonių sėdynės poslinkio ir fiksavimo sistemos, leidžiančias išlipti iš jos visose sėdynėse sėdintiems keleiviams, po dinaminių bandymų turi būti įmanoma valdyti ranka.
- 2.6.1.5. Išimtinai leidžiama, kad keleivių apsaugos sistemos poslinkis būtų didesnis už nurodytą 2.6.1.3.2 papunktyje, jei prie sėdynės primontuotam viršutiniam tvirtinimo įtaisui taikoma Direktyvos 76/115/EEB I priedo 5.5.4 punkte numatyta išlyga. Smulki informacija apie atitinkamą keleivių apsaugos sistemą turi būti pateikta II priedo 3 ir 4 papildymuose nurodyto tipo patvirtinimo liudijimo priede.
- 2.6.2. Padilinto saugos diržo stiprumas.
- 2.6.2.1. Abiejų pagal 2.7.3.6 punktą kondicionuotų bandinių trūkio apkrova nustatoma pagal 2.5.2 ir 2.7.6 punktus. Ji turi būti bent 75 % darant bandymus su nenudilintais diržais nustatyto trūkio apkrovų vidurkio ir būti ne mažesnė, kaip išbandomiems įtaisams nustatyta mažiausia apkrova. Dviejų bandinių trūkio apkrovos skirtumas neturi būti didesnis kaip 20 % didesniosios išmatuotos apkrovos. Laikantis 1 ir 2 tipo procedūrų, atsparumo tempimui bandymai daromi tik su diržo juostų bandiniais (2.7.5 punktas). Laikantis 3 tipo procedūros, daromi diržo juostų ir atitinkamų standžiųjų dalių atsparumo tempimui bandymai (2.7.6 punktas).
- 2.6.2.2. Įranga, su kuria daromi nudilinimo bandymai, ir metodikos tipai nurodyti toliau pateiktoje lentelėje. Kiekvienai procedūrai kaskart imamas kitas pavyzdys.

	1 tipo metodas	2 tipo metodas	3 tipo metodas
Laikiklis	—	—	×
Kreipiamoji arba skriemulys	—	×	—
Užrakto kilpa	—	×	×
Diržo reguliavimo įtaisas	×	—	×

▼ **M6**

	1 tipo metodas	2 tipo metodas	3 tipo metodas
Prie diržo prisiūtos dalys	—	—	×

- 2.7. Bandymai.
- 2.7.1. Diržo arba keleivių apsaugos sistemos EB sudėtinės dalies tipui patvirtinti pateiktų bandinių naudojimas (žr. XIV priedą).
- 2.7.1.1. Užraktui patikrinti, užrakto bandymui žemoje temperatūroje, 2.7.6.4 papunktyje aprašytam bandymui žemoje temperatūroje (jei reikia), užrakto patvarumo bandymui, diržo atsparumo korozijai bandymui, įtraukiklio veikimo bandymui ir užrakto atrakinimo bandymui po dinaminio bandymo atlikti reikia dviejų diržų ar keleivių apsaugos sistemų.
- 2.7.1.2. Užraktui patikrinti ir užrakto, tvirtinimo elementų, diržo reguliavimo įtaisų ir, jei reikia, įtraukiklių atsparumo bandymams atlikti reikalingas vienas diržas arba keleivių apsaugos sistema.
- 2.7.1.3. Užraktui patikrinti, trumpojo poslinkio ir dilinimo bandymams atlikti reikia dviejų diržų ar keleivių apsaugos sistemų. Diržo reguliavimo įtaiso funkciniai bandymai atliekami su vienu iš dviejų bandinių.
- 2.7.1.4. Diržo juostos tempimo atsparumui išbandyti naudojamas jos bandinys. Dalį bandinio reikia išsaugoti tol, kol galios sudėtinės dalies tipo patvirtinimas.
- 2.7.2. Korozijos bandymas.
- 2.7.2.1. Visas saugos diržo komplektas į bandymo kamerą įdedamas taip, kaip aprašyta XIII priede. Jeigu tas komplektas turi įtraukiklį, iš jo ištraukiamas beveik visas diržas, išskyrus 300 ± 3 mm atkarpą. Bandymas be pertraukos vyksta 50 valandų, išskyrus trumpas pertraukas, kurių gali prireikti, pavyzdžiui, druskos tirpalui patikrinti ir papildyti.
- 2.7.2.2. Pabaigus poveikio bandymą diržų komplektas atsargiai nuplaunamas arba panardinamas į ne aukštesnės kaip $38\text{ }^{\circ}\text{C}$ temperatūros švarų tekančią vandenį, kad būtų pašalintos bet kokios galėjusios susidaryti druskos nuosėdos, ir prieš apžiūrint pagal 2.4.1.2 papunktį 24 valandas džiovinamas kambario temperatūroje.

▼ **C1**

- 2.7.3. Diržų kondicionavimas siekiant atlikti atsparumo plyšimui bandymą.
- Iš diržo pagal 2.1.3.2 papunktį iškirpti pavyzdžiai kondicionuojami toliau nurodytu būdu.

▼ **M6**

- 2.7.3.1. Kondicionavimas kambario temperatūros sąlygomis.
- Diržo juostos ne trumpiau kaip 24 valandas laikomos $20 \pm 5\text{ }^{\circ}\text{C}$ temperatūroje, kai santykinis oro drėgnumas yra $65 \pm 5\%$. Jeigu bandymas atlikus kondicionavimą daromas ne iš karto, bandinys įdedamas į hermetiškai sandarią talpyklą ir ten laikomas iki bandymo pradžios. Trūkio apkrova nustatoma per 5 minutes nuo diržo išėmimo iš kondicionavimo atmosferos arba talpyklos.
- 2.7.3.2. Bandymas šviesa.
- 2.7.3.2.1. Taikomos Rekomendacijos ISO/R 105-B 02-1978 nuostatos. Diržo juosta šviesa veikiama tol, kol etaloniniai mėlynai dažai Nr. 7 išblunka iki ketvirto pilkosios skalės laipsnio.
- 2.7.3.2.2. Po to juosta ne trumpiau kaip 24 valandas laikoma $20 \pm 5\text{ }^{\circ}\text{C}$ temperatūroje, kai santykinis oro drėgnumas yra $65 \pm 5\%$. Jeigu bandymas po kondicionavimo daromas ne iš karto, bandinys įdedamas į hermetiškai sandarią talpyklą ir ten laikomas iki bandymo pradžios. Trūkio apkrova nustatoma per 5 minutes nuo diržo juostos išėmimo iš kondicionavimo atmosferos arba talpyklos.
- 2.7.3.3. Bandymas šalčiu.

▼ **M6**

- 2.7.3.3.1. Diržo juosta ne trumpiau kaip 24 valandas laikoma 20 ± 5 °C temperatūroje, kai santykinis oro drėgnumas yra 65 ± 5 %.
- 2.7.3.3.2. Tada juosta pusantros valandos laikoma ant plokščio paviršiaus žemos temperatūros kameroje, kurioje oro temperatūra yra -30 ± 5 °C. Paskui ji sulankstoma ir prie jos prikabinamas iš anksto iki -30 ± 5 °C temperatūros atšaldytas 2 kg svarmuo. Kai apkrova veikiamą juosta toje pačioje žemos temperatūros kameroje palaikoma 30 minučių, svarmuo atkabinamas ir per 5 minutes nuo juostos išėmimo iš žemos temperatūros kameros išmatuojama trūkio apkrova.
- 2.7.3.4. Bandymas karščiu.
- 2.7.3.4.1. Diržas 3 valandas laikomas kaitinimo kameroje, kurioje temperatūra yra 60 ± 5 °C, o santykinis oro drėgnumas 65 ± 5 %.
- 2.7.3.4.2. Diržą išėmus iš šildymo kameros, trūkio apkrova išmatuojama per 5 minutes.
- 2.7.3.5. Atsparumo vandeniui bandymas.
- 2.7.3.5.1. Diržas 3 valandas laikomas visiškai panardintas į 20 ± 5 °C temperatūros distiliuotą vandenį, į kurį įpilta drėkiklio. Į vandenį galima įpilti bet kokio bandomam pluoštui tinkamo drėkiklio.
- 2.7.3.5.2. Diržą ištraukus iš vandens, trūkio apkrova išmatuojama per 5 minutes.
- 2.7.3.6. Bandymas dilinimu.
- 2.7.3.6.1. Diržo dilinimo bandymas daromas su visais įtaisais, kuriuos ji liečia standžiosiomis dalimis. Tačiau 1 tipo nutrynimo bandymo (2.7.3.6.4.1) su diržo reguliavimo įtaisu daryti nebūtina, jeigu diržo trumpojo poslinkio bandymas (2.7.4) įrodo, kad juosta pralysta mažiau kaip pusę nustatytojo atstumo. Bandymo įranga nustatoma taip, kad būtų išlaikyta santykinė juostos ir lietimosi vietos padėtis.
- 2.7.3.6.2. Dilinimo bandiniai ne trumpiau kaip 24 valandas laikomi atmosferoje, kurios oro temperatūra 20 ± 5 °C, o santykinis oro drėgnumas 65 ± 5 %. Patalpos temperatūra bandymo metu turi būti nuo 15 iki 30 °C.
- 2.7.3.6.3. Toliau pateiktoje lentelėje nurodyti nutrynimo bandymo procedūros reikalavimai:

	Apkrova (daN)	Dažnis (Hz)	Ciklų skaičius	Poslinkis (mm)
1 tipo metodas ⁽¹⁾	2,5	0,5	5 000	300 ± 20
2 tipo metodas	0,5	0,5	45 000	300 ± 20
3 tipo metodas ⁽¹⁾	0–5	0,5	45 000	–

⁽¹⁾ Žr. 2.7.3.6.4.3 punktą.

Penktoje šios lentelės skiltyje nurodytas poslinkis – tai diržo slankiojimo pirmyn ir atgal amplitudė.

- 2.7.3.6.4. Konkrečios procedūros sąlygos.
- 2.7.3.6.4.1. 1 tipo procedūra: jei diržo juosta slysta per reguliavimo įtaisą.
Vieną diržo juostos atkarpą vertikalia kryptimi nuolatos veikia 2,5 daN apkrova.
Kita vertikaliai nustatyta diržo juostos atkarpa slankiojama pirmyn atgal.
Diržo reguliavimo įtaisas nustatomas taip, kad apkrova veiktų horizontalią diržo juostos dalį (žr. XII priedo 1 paveikslą).
- 2.7.3.6.4.2. 2 tipo procedūra: jei diržas keičia kryptį slinkdamas per standžią dalį.
Abi diržo juostos atkarpos turi sudaryti XII priedo 2 paveiksle nurodytą kampą.
Diržo juostos atkarpos nuolatos veikia 0,5 daN apkrova. Jeigu diržo juosta, pereidama per standžiąją dalį, pakeičia kryptį daugiau nei vieną kartą, 0,5 daN apkrova gali būti padidinta, kad būtų pasiektas 300 mm diržo juostos poslinkis per tą standžiąją dalį.

▼ **M6**

- 2.7.3.6.4.3. 3 tipo procedūra: jei diržas prie standžios dalies prisiūtas arba panašiai pritvirtintas.
- Bendras diržo juostos poslinkis turi būti 300 ± 20 mm, o 5 daN apkrova veikti tik tiek laiko, per kurio pusę trukmės diržas pasislenka 100 ± 20 mm (žr. XII priedo 3 paveikslą).
- 2.7.4. Diržo trumpojo poslinkio bandymas (žr. XII priedo 3 paveikslą).
- 2.7.4.1. Sudėtinės dalys arba įtaisai, su kuriais turi būti daromas diržo trumpojo poslinkio bandymas, iki bandymo pradžios ne trumpiau kaip 24 valandas laikomi atmosferoje, kurios oro temperatūra 20 ± 5 °C, o santykinis oro drėgnumas 65 ± 5 %.
- Bandymo metu oro temperatūra turi būti nuo 15 iki 30 °C.
- 2.7.4.2. Užtikrinama, kad neįtvirtintoji reguliavimo įtaiso dalis būtų atsukta į viršutinę arba apatinę bandymų stendo dalį, kaip ir transporto priemonėje.
- 2.7.4.3. Prie apatinės diržo dalies pritvirtinamas 5 daN apkrovą sudarantis svarmuo.
- Kitas diržo galas traukomas pirmyn atgal, o to poslinkio amplitudė turi būti 300 ± 20 mm (žr. paveikslą).
- 2.7.4.4. Jeigu yra atsargai skirtas nepritvirtintas diržo juostos galas, jo jokių būdu negalima tvirtinti arba segti prie apkrova veikiamos juostos dalies.
- 2.7.4.5. Užtikrinama, kad neįtempta diržo juosta nuo reguliavimo įtaiso bandymų stende leistųsi įgaudama įgaubtosios kreivės formą, kaip transporto priemonėje.
- Bandymų stende 5 daN apkrova vertikalčiai nukreipiama taip, kad svarmuo nesiūbuotų, o diržas nesusisuktų.
- Prietaisas, kaip ir transporto priemonėje, turi būti nustatytas 5 daN apkrovai.
- 2.7.4.6. Iki iš tikrųjų pradedant bandymą atliekama 20 ciklų serija, kad savaime susiveržianti sistema tinkamai nusistatytų.
- 2.7.4.7. 0,5 ciklo per sekundę dažniu atliekama 1 000 ciklų, kad bendra poslinkio amplitudė būtų 300 ± 20 mm. 5 daN apkrova veikia tik tiek laiko, per kurio pusę trukmės diržas pasislenka 100 ± 20 mm.
- 2.7.5. Diržo atsparumo plyšimui bandymas (statinis bandymas).
- 2.7.5.1. Kiekvieną kartą bandymas daromas su dviem naujais pakankamo ilgio diržo bandiniais, kurie buvo kondicionuoti pagal vieną iš 2.7.3 punkto nuostatų.
- 2.7.5.2. Kiekviena diržo juosta suspaudžiama tempimo bandymų stendo spaustuvais. Jie turi būti suprojektuoti taip, kad diržas juose arba netoli jų nenutrūktų. Skersinio poslinkio greitis turi būti maždaug 100 mm per minutę. Bandinio ilgis tarp stendo spaustuvų prieš bandymo pradžią turi būti 200 ± 40 mm.
- 2.7.5.3. Kai apkrovos vertė pasidaro lygi 980 daN, neišjungiant stendo išmatuojamas diržo plotis.
- 2.7.5.4. Paskui apkrova didinama tol, kol diržas nutrūksta ir užregistruojama trūkio apkrova.
- 2.7.5.5. Jeigu diržas praslysta arba nutrūksta lietimosi su vienu iš spaustuvų vietoje ar 10 mm atstumu nuo bet kurio iš tų spaustuvų, bandymas laikomas negaliojančiu ir su kitu bandiniu daromas dar vienas bandymas.
- 2.7.6. Statinis bandymas su standžių dalių turinčiomis diržo sudėtinėmis dalimis.
- 2.7.6.1. Užraktas ir diržo reguliavimo įtaisas pritvirtinami prie tempimo bandymų stendo įprastais laikikliais ir veikiami 980 daN apkrova. Bandant diržų komplektą užraktas tvirtinamas prie bandymų stendo prie jo pritvirtintomis diržo juostomis ir liežuveliu arba dviem liežuveliais, išdėstytais maždaug simetriškai užrakto geometrinio centro atžvilgiu. Jei užraktas arba diržo reguliavimo įtaisas yra laikiklio arba bendro trijose vietose tvirtinamo diržo sudėtinės dalies dalis, užraktas arba diržo reguliavimo įtaisas pagal 2.7.6.2 papunktį išbandomas kartu su laikikliu, išskyrus viršutinėje dalyje esantį grąžinamąjį skriemulį arba kreipiamąjį turinčius įtraukiklius. Tokiu atveju bandomoji apkrova turi būti 980 daN, o užfiksavimo momentu ant ritės likusios suvyniotos

▼ M6

- diržo juostos ilgis turi būti kiek įmanoma artimesnis 450 mm.
- 2.7.6.2. Laikikliai ir diržo aukščio regulatoriai bandomi, kaip aprašyta 2.7.6.1 papunktyje, tačiau su 1470daN apkrova, kuri, atsižvelgiant į 2.7.8.1 papunkčio antrą sakinį, turi veikti pačioje nepalankiausioje padėtyje, kokia gali būti transporto priemonėje su tinkamai sumontuotais diržais. Įtraukikliai bandomi nuo ritės nuvyniojus visą diržo juostą.
- 2.7.6.3. Du viso diržo komplekto bandiniai dvi valandas laikomi žemos temperatūros ($-10\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 1\text{ }^{\circ}\text{C}$) kameroje. Išėjus iš kameros, užrakto detalės tuoj pat sukabinamos.
- 2.7.6.4. Du viso diržo komplekto bandiniai dvi valandas laikomi žemos temperatūros ($-10\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 1\text{ }^{\circ}\text{C}$) kameroje. Tada bandomosios standžios detalės ir plastikinės sudedamosios dalys paeiliui dedamos ant plieninės plokštės (kuri kartu su bandiniais buvo laikyta žemos temperatūros kameroje), padėtos ant horizontalios standžios trinkos, kurios masė yra ne mažesnė kaip 100 kg; išėjus detalės ir sudedamąsias dalis iš žemos temperatūros kameros, po 30 sekundžių iš 300 mm aukščio ant jų numetamas plieninis 18 kg masės svarmuo. To svarmens smogiamojo paviršiaus kietumas pagal Rokvelą, matuojant deimantiniu kūgiu, turi būti bent 45 vienetai, o paviršius iškilas, 10 mm skersinio ir 150 mm išilginio skersmens. Su pirmu bandiniu bandymas daromas jį padėjus taip, kad išlenkto strypo ašis sutaptų su juostos išilgine kryptimi, o su kitu bandiniu – jį padėjus 90° kampui.
- 2.7.6.5. Dviem saugos diržams bendras sudedamąsias dalis turinčius užraktus apkrova turi veikti taip, kad būtų imituojamos tos užrakto naudojimo sąlygos transporto priemonėje, kai sėdynės nustatytos į vidurinę reguliavimo padėtį. Apkrovos veikimo kryptis nustatoma pagal 2.7.8.1 papunktį. Kiekvieną diržą tuo pačiu metu veikia 1470daN apkrova. Pirmiau aprašytam bandymui daryti tinkamas įrenginys pavaizduotas XI priede.
- 2.7.6.6. Darant bandymą su ranka nustatomu diržo reguliavimo įtaisu, diržas, atsižvelgiant į įprastines naudojimo sąlygas, per tą įtaisą traukiamas pastoviu 100 mm/s greičiu, o didžiausia jėga, apvalinant iki 0,1 daN, matuojama ištraukus 25 mm atkarpą. Darant bandymą, diržas per reguliavimo įtaisą traukiamas į abi puses, prieš matuojant diržas pirmyn ir atgal patraukiamas 10 kartų.
- 2.7.7. Papildomi diržo įtraukiklių bandymai.
- 2.7.7.1. Diržo įtraukimo mechanizmo patvarumas.
- 2.7.7.1.1. Diržas ištraukiamas ir įtraukiklis jį įtraukia nurodytą ciklų skaičių, per minutę ištraukiant ir įtraukiant ne daugiau kaip 30 kartų. Bandant įtraukiklius su avariniu fiksatoriumi, kas penktą juostos ištraukimo ir įtraukimo ciklą ji staigiai patraukiama, kad įtraukiklis užsifikuotų. Juosta staigiai patraukiama kaskart po vienodo ištraukimų skaičiaus, kad kiekvieną kartą ji būtų traukiama 5 skirtingose padėtyse, t.y. ant įtraukiklio esant 90 %, 80 %, 75 %, 70 % ir 65 % diržo juostos ilgio. Tačiau jei diržo juostos ilgis didesnis kaip 900 mm, pirmiau minėtos procentinės dalys taikomos tik paskutinei 900 mm ilgio diržo daliai, kuri lieka užvyniota ant įtraukiklio.
- 2.7.7.1.2. 2.7.7.1.1 paragrafe nurodytiems bandymams daryti tinkamas įrenginys pavaizduotas IV priede.
- 2.7.7.2. Įtraukiklio su avariniu fiksatoriumi fiksavimas.
- 2.7.7.2.1. Bandant įtraukiklio užsifiksavimą, ant jo ritės turi būti likę suvyniota 300 ± 3 mm diržo.
- 2.7.7.2.1.1. Jei įtraukiklis užsifiksuoja diržo juostos judesiu, juosta traukiama ta kryptimi, kuria ji paprastai traukiama, kai įtraukiklis yra sumontuotas transporto priemonėje.
- 2.7.7.2.1.2. Bandant įtraukiklių jautrumą transporto priemonės lėtėjimui diržo juosta pirmiau minėta kryptimi traukiama išilgai dviejų viena kitai statmenų horizontalių ašių, jeigu įtraukiklis transporto priemonėje turi būti įrengtas pagal saugos diržo gamintojo nurodymus. Vieną iš diržo traukimo krypčių pasirenka tipo patvirtinimo bandymus daranti techninė tarnyba; kryptis parenkama taip, kad būtų pačios nepalankiausios sąlygos suveikti fiksavimo mechanizmui.
- 2.7.7.2.2. 2.7.7.2.1 paragrafe nurodytiems bandymams daryti tinkamas įren-

▼ M6

- gins pavaizduotas V priede. Tokio įrenginio konstrukcija turi būti tokia, kad reikiamas pagreitis būtų pasiektas nespėjus ištraukti iš įtraukiklio daugiau kaip 5 mm juostos ir būtų traukiama vidutiniškai didinant pagreitį ne mažiau kaip 10 g/s ir ne daugiau kaip 150 g/s.
- 2.7.7.2.3. Norint patikrinti, ar laikomasi 2.4.5.2.1.3 ir 2.4.5.2.1.4 pastraipų reikalavimų, įtraukiklis sumontuojamas ant horizontalaus stalo, kuris ne didesniu kaip 2° per sekundę greičiu į šoną kreipiamas tol, kol įtraukiklis užsifiksuoja. Bandymas kartojamas stalą kreipiant į kitas puses, kad būtų įsitikinta, jog įtraukiklis atitinka reikalavimus.
- 2.7.7.3. Atsparumo dulkėms bandymas.
- 2.7.7.3.1. Įtraukiklis įdedamas į VI priede pavaizduotą bandymų kamerą. Santykinė jo padėtis turi būti tokia pati, kurioje jis būna transporto priemonėje. Bandymo kameroje turi būti 2.7.7.3.2 paragrafe nurodytas dulkių kiekis. Iš įtraukiklio ištraukiama 500 mm diržo juostos atkarpa ir laikoma ištraukta, tik kiekvienąsyk nuo dulkių sumaišymo praėjus 1 arba 2 minutėms diržas 10 kartų iki galo ištraukiamas ir įtraukiamas.
- 5 valandas kas 20 minučių dulkės kaskart pamaišomos 5 sekundes pučiant sausą suslėgtą ir be alyvos priemaišų orą, kuris $5,5 \times 10^5 \pm 0,5 \times 10^5$ Pa slėgiu leidžiamas pro $1,5 \pm 0,1$ mm skersmens angą.
- 2.7.7.3.2. Darant 2.7.7.3.1 papunktyje aprašytą bandymą naudojamos dulkėse turi būti maždaug 1 kg sauso kvarco. Kvarco dalelės turi būti tokio dydžio:
- a) išbyrančios pro sieta su 150 µm angomis ir 104 µm skersmens vielutėmis: 99–100 %;
 - b) išbyrančios pro sieta su 105 µm angomis ir 64 µm skersmens vielutėmis: 76–86 %;
 - c) išbyrančios pro sieta su 75 µm angomis ir 52 µm skersmens vielutėmis: 60–70 %.
- 2.7.7.4. Diržo ištraukimo ir įtraukimo jėga
- 2.7.7.4.1. Įtraukimo jėga matuojama saugos diržo komplektą prie manekeno pritvirtinus taip, kaip darant 2.7.8 punkte nurodytą dinaminį bandymą. Diržo juostos įtempis, ją ištraukiant ir įtraukiant maždaug 0,6 m per minutę greičiu, matuojamas kuo arčiau taškų, kuriuose diržas liečia manekeną (tačiau šiek tiek greta jo).
- 2.7.8. Dinaminiai bandymai, atliekami su saugos diržo komplektu ir keleivių apsaugos sistema.
- 2.7.8.1. Saugos diržų komplektas pritvirtinimas prie vežimėlio, ant kurio įrengta VII priede aprašyta sėdynė ir tvirtinimo įtaisai. Jei saugos diržų komplektas skirtas konkrečiai transporto priemonei arba konkrečių tipų transporto priemonės, atstumus tarp manekeno ir tvirtinimo įtaisų pagal su saugos diržais pateiktus jų montavimo nurodymus arba transporto priemonės gamintojo pateiktus duomenis nustato bandymus daranti tarnyba. Jei dinaminis bandymas buvo atliktas su vienu transporto priemonių tipu, su kitų transporto priemonių tipų jų kartoti nebereikia, jei kiekvieno tvirtinimo vieta jose yra ne daugiau kaip 50 mm atstumu nuo atitinkamos išbandyto diržo laikiklių tvirtinimo vietų. Gamintojai gali pasirinktinai nustatyti spėjimą bandymams skirtą tvirtinimo vietą, kad būtų išbandyta kuo daugiau efektyvių tvirtinimo vietų. Jei diržas turi 1.8.6 punkte apibrėžtą aukščio reguliatorių, jo vieta ir tvirtinimo priemonės turi būti tokios pačios kaip ir transporto priemonėje.
- 2.7.8.1.1. Jeigu saugos diržas ar keleivių apsaugos sistema su išankstinės apkrovos įtaisais naudoja ne tik paties diržo komplekto, bet ir kitų sudėtinių dalių dalis, tuomet diržų komplektas, kartu su būtinomis papildomomis transporto priemonės dalimis, prie bandymo vežimėlio pritvirtinamas paragrafuose nuo 2.7.8.1.2 iki 2.7.8.1.6 nurodytu būdu.
- Jei tokių įtaisų negalima išbandyti su bandymų vežimėliu, gamintojas gali įrodyti, kad jie atitinka šios direktyvos reikalavimus, įprastiniu priekinio smūgio važiuojant 50 km/h greičiu bandymu pagal ISO metodiką 3560 (1975 11 1 – Kelių transporto priemonės – Priekinio smūgio į stacionarią kliūtį bandymų metodas).

▼ M6

- Jei saugos diržas sudaro dalį komplekto, su kuriuo daromi keleivių apsaugos sistemos tipo patvirtinimo bandymai, jis turi būti prijungiamas prie tos transporto priemonės konstrukcijos dalies, prie kurios jis įprastai tvirtinamas, o ta dalis turi būti pritvirtinta prie bandymų vežimėlio, kaip nurodyta toliau.
- 2.7.8.1.2. Bandoma transporto priemonė įtvirtinama vietoje taip, kad sėdynių tvirtinimo įtaisų arba saugos diržų stiprumas nepadidėtų, o įprastinė konstrukcijos deformacija nesumažėtų.
- Neturi būti jokios priekinės transporto priemonės dalies, kuri mažintų manekeno poslinkį į priekį, išskyrus jo kojas, ir kuri galėtų sumažinti keleivių apsaugos sistemą bandymo metu veikiančią apkrovą. Netinkamas sudedamąsias konstrukcijos dalis galima pakeisti tokio paties atsparumo dalimis, jeigu tos dalys nekliudo manekenui pasislinkti į priekį.
- 2.7.8.1.3. Tvirtinimo įtaisas laikomas atitinkančiu reikalavimus, jeigu jis neišsikiša į virš viso konstrukcijos pločio esantį plotą ir jeigu nuo išbandomosios keleivių apsaugos sistemos tvirtinimo įtaisų transporto priemonė arba konstrukcija priekinėje dalyje užfiksuojamos ar nejudamai įtvirtinamos ne mažesniu kaip 500 mm atstumu. Galinėje dalyje konstrukcija nuo tvirtinimo įtaisų nejudamai įtvirtinama tokiu atstumu, kad būtų užtikrinta, jog bus laikomasi 2.7.8.1.2 paragrafo reikalavimų.
- 2.7.8.1.4. Tipo patvirtinimo bandymus atliekanti techninė tarnyba sėdynes sureguliuoja ir pastato transporto priemonę vairuojančiam vairuotojui arba keleiviui skirtoje padėtyje taip, kad, atsižvelgiant į manekeno padėtį, būtų nustatytos pačios nepalankiausios sąlygos. Sėdynių padėties nurodomos ataskaitoje. Jeigu sėdynės atlošą galima reguliuoti, jis įtvirtinamas gamintojo nurodytoje padėtyje arba, jeigu gamintojas jos nenurodo, taip, kad faktinis atlošo polinkio kampas M1 ir N1 kategorijų transporto priemonėse būtų kuo artimesnis 25 °, o visų kitų kategorijų transporto priemonėse – 15 °.
- 2.7.8.1.5. Vertinant, ar laikomasi 2.6.1.4.1 paragrafo reikalavimų, daroma prielaida, kad, atsižvelgiant į manekeno matmenis, sėdynė nustatyta pačioje priekinėje transporto priemonę vairuojančiam vairuotojui arba keleiviui skirtoje padėtyje.
- 2.7.8.1.6. Su visomis tos pačios grupės sėdynėmis bandymas daromas vienu metu.
- 2.7.8.2. Saugos diržų komplektas pritvirtinamas prie VIII priede aprašyto manekeno. Tarp sėdynės atlošo ir manekeno nugaros įdedama 25 mm storio lenta. Manekenas tvirtai sujuosiamas saugos diržu. Tada lenta ištraukiama ir manekenas pasodinamas taip, kad visa jo nugarą būtų prisiglaudusi prie sėdynės atlošo. Reikia patikrinti, ar abi užrakto dalys patikimai susijungia.
- 2.7.8.3. Už reguliavimo įtaisų turi būti likę pakankamo ilgio laisvi diržo juostos galai, kad tas įtaisas galėtų slysti.
- 2.7.8.4. Vežimėliui suteikiamas toks pagreitis, kad susidūrimo metu jo greitis būtų 50 ± 1 km/h ir manekenas išliktų nejudantis. Vežimėlio stabdymo kelias turi būti 400 ± 50 mm. Lėtėdamas vežimėlis turi išlikti horizontalus. Vežimėlis lėtinamas VII priede pavaizduotu įrenginiu arba kitu lygiaverčius rezultatus užtikrinančiu įtaisu. Įrenginys turi atitikti IX priede nustatytus eksploataavimo reikalavimus.
- 2.7.8.5. Išmatuojamas vežimėlio greitis prieš pat susidūrimą, manekeno poslinkis į priekį ir jo krūtinės greitis tuo momentu, kai krūtinė pasislenka 300 mm.
- 2.7.8.6. Po susidūrimo, neatrakinus diržo užrakto, diržo komplektas arba keleivių apsaugos sistema ir standžios sudedamosios jų dalys apžiūrimos ir nustatoma, ar neatsirado gedimų ir ar kokios nors sudedamosios dalys nesutrūko. Keleivių apsaugos sistemos, po bandymo taip pat patikrinamos ir nustatoma, ar su vežimėliu sujungtos transporto priemonės konstrukcijos dalys nesideformavo liekamąja deformacija. Jeigu tokia deformacija įvyko, į ją atsižvelgiama atliekant apskaičiavimus pagal 2.6.1.4.1 paragrafą.
- 2.7.9. Užrakto atrakinimo bandymas.
- 2.7.9.1. Šiam bandymui daryti naudojami saugos diržų komplektai, su kuriais pagal 2.7.8 punktą jau buvo atliktas dinaminis bandymas.

▼ **M6**

- 2.7.9.2. Saugos diržo komplektas nuo bandymo vežimėlio atjungiamas taip, kad užraktas nebūtų atrakinamas. Užraktas tiesia linija dviem dirželiais veikiamas 60 daN traukos jėga. Jeigu užraktas sujungtas su standžia dalimi, užraktą veikiant jėga turi būti atsižvelgta į kampą, kurį dinaminio bandymo metu užraktas sudaro su standžia dalimi. Geometrinis užrakto atrakinimo mygtuko centras 400 mm/min. $\pm$ 20 mm/min. greičiu veikiamas įprastine apkrova. Ta apkrova taikoma išilgai pastovios ašies. Kai užraktą veikia ją atrakinanti jėga, užraktas nejudamai įtvirtinamas standžia atrama. Pirmiau minėta įprastinė apkrova neviršija 2.4.2.5 punkte nurodytos ribos. Bandymo stendo lietimosi paviršius – tai 2,5 mm $\pm$ 0,1 mm spindulio rutulinis paviršius. Tas paviršius turi būti nušlifluotas metalinis paviršius.
- 2.7.9.3. Išmatuojama užrakto atrakinimo jėga ir užfiksuojamas bet koks jos gedimas.
- 2.7.9.4. Atlikus 2.7.8 punkte nurodytus bandymus ir užrakto atrakinimo bandymą, saugos diržų komplekto arba keleivių apsaugos sistemos sudėtinės dalys apžiūrimi, nustatomi saugos diržų komplekto arba keleivių apsaugos sistemos gedimai dinaminio bandymo metu ir jie įrašomi į bandymo ataskaitą.
- 2.7.10. Saugos diržų su išankstinės apkrovos įtaisais papildomieji bandymai. Kondicionavimas.
- Išankstinės apkrovos įtaisas gali būti atskirtas nuo saugos diržo ir jis 24 valandas išlaikomas 60 ± 5 °C temperatūroje. Tuomet temperatūra dviem valandom pakeliama iki 100 ± 5 °C. Po to įtaisas 24 valandas išlaikomas -30 ± 5 °C temperatūroje. Atlikus kondicionavimą, įtaisas sušildomas iki kambario temperatūros. Jei įtaisas buvo atskirtas nuo diržo, jis vėl prie jo prijungiamas.
- 2.7.11. Bandymo ataskaita.
- Bandymo ataskaitoje pateikiami 2.7 poskyryje nustatytų bandymų rezultatai: vežimėlio greitis, didžiausias manekeno poslinkis į priekį, užrakto padėtis, užrakto atrakinimo jėga ir bet koks gedimas arba sulūžusi sudedamoji dalis. Jeigu pagal 2.7.8.1 papunktį VII priede nustatytų tvirtinimo reikalavimų nebuvo laikytasi, ataskaitoje aprašoma, kaip saugos diržo komplektas arba keleivių apsaugos sistema buvo pritvirtinta bei nurodomi svarbūs kampai ir matmenys. Ataskaitoje taip pat aprašomos visos užrakto deformacijos bandymo metu arba sulūžusios jos dalys.
- Keleivių apsaugos sistemos bandymo ataskaitoje taip pat aprašomas transporto priemonės konstrukcijos pritvirtinimo prie vežimėlio būdas, nurodoma sėdynių padėtis ir sėdynių atlošų polinkio kampas. Jeigu manekeno poslinkis į priekį viršija 2.6.1.3 paragrafe nustatytas vertes, ataskaitoje nurodoma, ar buvo laikytasi 2.6.1.4.1 paragrafo reikalavimų.
- 2.8. Produkcijos atitiktis.
- 2.8.1. Visi pagal šią direktyvą patvirtinti saugos diržai ar keleivių apsaugos sistemos turi būti pagaminti taip, kad atitiktų patvirtintą tipą pagal 2.3, 2.4, 2.6 ir 2.7 poskyrių reikalavimus.
- 2.8.2. Siekiant patikrinti, ar laikomasi 2.8.1 punkto reikalavimų, produkcija tinkamai kontroliuojama.
- 2.8.3. Būtina imtis priemonių produkcijos atitikčiai užtikrinti pagal Direktyvos 70/156/EEB 10 straipsnį.
- 2.8.3.1. Specialios nuostatos, nurodančios, kokie bandymai ir kaip dažnai turi būti daromi, pateiktos šios direktyvos XVI priede arba XVII priede nurodyto dokumento 16 priede.
- 2.9. Instrukcijos.
- 2.9.1. Jei saugos diržas pateikiamas atskirai nuo transporto priemonės, ant pakuotės ir įrengimo instrukcijoje turi būti aiškiai nurodyta, kuriam transporto priemonių tipui jie skirti.
- 2.9.2. Su kiekviena vaiko apsaugos sistema pateikiamos X priede nurodytos instrukcijos.

▼ **M6**

3. ĮRENGIMO TRANSPORTO PRIEMONĖJE REIKALAVIMAI

3.1. Transporto priemonės įranga ► **M7** ————— ◀.▼ **M7**

- 3.1.1. Išskyrus sėdynes, kurios skirtos naudoti išimtinai tuo metu, kai transporto priemonė stovi, M_1 , M_2 (III arba B klasės), M_3 (III arba B klasės) ir N kategorijoms priklausančių transporto priemonių sėdynėms įrengiami šios direktyvos reikalavimus atitinkantys saugos diržai ir (arba) keleivio apsaugos sistemos.

I, II arba A klasės transporto priemonėse, kurios priklauso M_2 arba M_3 kategorijoms, gali būti įrengti saugos diržai ir (arba) keleivio apsaugos sistemos, jei jie atitinka šios direktyvos reikalavimus.

▼ **M6**

- 3.1.2. Visose sėdimosiose vietose, kuriose turi būti įrengti saugos diržai ar keleivių apsaugos sistemos, jie turi būti XV priede nurodyto tipo (su jais negalima naudoti nei neužsifiksuojančių įtraukiklių (1.8.1), nei įtraukiklių su rankomis atleidžiamu fiksatoriumi (1.8.2)). Visose sėdimosiose vietose, kuriose XV priede nurodyta įrengti juosmens diržus, leidžiama įrengti Br3 tipo juosmens diržus, išskyrus tokius, kuriuos prisisėgus ir jiems ištraukus sėdėti pasidaro labai nepatogu.

- 3.1.3. Jei transporto priemonėje yra įmontuoti vaiko apsaugos sistema, ji turi atitikti jai taikytinus XVII priedo reikalavimus.

- 3.1.4. Jei saugos diržai nereikalaujami, gamintojas savo nuožiūra gali įrengti bet kurio tipo saugos diržą ar keleivių apsaugos sistemą, kurie atitinka šios direktyvos reikalavimus. Tose sėdimosiose vietose, kuriose XV nurodyta įrengti juosmens diržus, vietoj jų leidžiama įrengti XV priede leistus A tipo diržus.

- 3.1.5. Jei trijose vietose tvirtinami diržai yra su įtraukikliais, bent vienas įtraukiklis turi įtraukti įstrižąją perpetinę juostą.

- 3.1.6. Išskyrus M kategorijos transporto priemones, vietoj 4 tipo įtraukiklio su avariniu fiksatoriumi (1.8.4) gali būti leista įrengti 4N tipo įtraukiklį (1.8.5), jei už bandymus atsakingoms tarnyboms tinkamu būdu įrodoma, kad įrengti 4 tipo įtraukiklį būtų nepraktiška.

- 3.1.7. XV priede pavaizduotose priekinėse šoninėse ir centrinėse sėdimosiose vietose, pažymėtose simboliu *, tinkamais laikomi tame priede nurodytų tipų juosmens diržai, jei priekinis stiklas nėra Direktyvos 74/60/EEB II priede apibrėžtoje atskaitos zonoje.

Vertinant saugos diržus priekinis stiklas laikomas atskaitos zonos dalimi tuomet, jei jis gali statistiškai prisiliesti prie bandymų įrenginio, bandant Direktyvos 74/60/EEB II priede aprašytu būdu.

- 3.1.8. Visose sėdimosiose vietose, kurios XV priede pažymėtos simboliu #, turi būti įrengti XV priede nurodyto tipo juosmens diržai, jei jos yra „atviros sėdimosios vietos“, kaip apibrėžta 3.1.9 punkte.

- 3.1.9. „Atvira sėdimoji vieta“ – tai tokia vieta, priešais kurią nėra „apsauginio ekrano“, esančio tokioje zonoje:

- tarp dviejų horizontalių plokštumų, kurių viena eina per tašką H, o kita – 400 mm virš jo,
- tarp dviejų išilginių vertikalų plokštumų, esančių 400 mm atstumu viena nuo kitos ir išdėstytų simetriškai taško H atžvilgiu,
- už skersinės vertikalios plokštumos, esančios 1,30 m atstumu nuo taško H.

Vertinant atitiktį šiam reikalavimui, „apsauginis ekranas“ – tai pakankamo atsparumo paviršius, kuriame nėra tokių klaidų, pro kurias jokioje pirmiau apibrėžtos erdvės vietoje galėtų pralįsti 165 mm skersmens sferos geometrinė projekcija išilgine horizontalia kryptimi, einančia per sferos centrą.

▼ M6

Sėdynė laikoma „atvira sėdimąja vieta“, jei pirmiau apibrėžtoje erdvėje esančių apsauginių ekranų bendras paviršiaus plotas yra mažesnis kaip 800 cm².

- 3.1.10. Visose sėdimosiose vietose, kurios XV priede pažymėtos simboliu , įrengiami tame priede nurodyto tipo trijose vietose tvirtinami diržai, išskyrus atvejus, kai yra įvykdyti tokie reikalavimai:
- tiesiai priešais jas yra sėdynė arba kitos transporto priemonės dalys, atitinkančios Tarybos direktyvos 74/408/EEB III priedo 1 papildymo 3.5 poskyrio reikalavimus; ⁽⁶⁾
 - nė viena transporto priemonės dalis nėra, o transporto priemonei judant negali patekti į atskaitos zoną,
 - minėtoje atskaitos zonoje esančios transporto priemonės dalys atitinka energijos sugėrimo reikalavimus, nustatytus Direktyvos 74/408/EEB III priedo 6 papildyme,
- tuomet leidžiama įrengti XV priede nurodyto tipo dviejose vietose tvirtinamus diržus.
- 3.1.11. Išskyrus 3.1.12 punkte nurodytus atvejus, visose keleivių sėdimosiose vietose, priešais kurias įrengta oro pagalvė, turi būti perspėjimas, draudžiantis toje sėdynėje naudoti į galą atsuktas vaiko apsaugos priemones. Tokioje vietoje, kuri yra gerai matoma toje sėdynėje norinčiam įrengti į galą atsuktą vaiko apsaugos priemonę asmeniui, turi būti pritvirtinta nuolatinė perspėjimo etiketė su piktograma, kurioje gali būti ir užrašas. Galimo piktogramos atvaizdo pavyzdys pateiktas 1 paveiksle. Jei perspėjimo nematyti kai durelės uždarytos, turi būti visuomet matoma nuolatinė nuoroda.
- 3.1.12. 3.1.11 punkto reikalavimai negalioja tuomet, jei transporto priemonėje yra mechanizmas, kuris automatiškai aptinka į galą atsuktos vaiko apsaugos priemonės buvimą ir užtikrina, kad įrengus tokią priemonę oro pagalvė nesuveiks.
- 3.1.13. Tuo atveju, kai sėdynės galima pasukti ar perstatyti atsukus į kitas puses ir jos skirtos naudoti transporto priemonei stovint, 3.1.11 punkto reikalavimai galioja tik toms sėdynių kryptims, kurios skirtos įprastai naudoti, kai transporto priemonė važiuoja, laikantis šios direktyvos reikalavimų. Informaciniame dokumente turi būti šiuos aspektus apibūdinanti informacija.
- 3.2. Bendrieji reikalavimai
- 3.2.1. Saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos turi būti tvirtinamos prie tvirtinimo įtaisų, kurie atitinka Direktyvos 76/115/EEB specifikacijas.
- 3.2.2. Saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos įrengiamos taip, kad juos tinkamai naudojant, jie veiktų tinkamai ir įvykus avarijai sumažintų pavojų keleiviams susižaloti. Saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos visų pirma įrengiamos taip, kad:
- 3.2.2.1. diržų juostos nesusipintų taip, kad dėl to galėtų kilti pavojus;
- 3.2.2.2. būtų kuo mažiau galimybių tinkamoje vietoje juosimam diržui nuslysti nuo juosinčiojo peties dėl jo judesio į priekį;
- 3.2.2.3. būtų kuo mažesnis pavojus, kad diržas susidėvės dėl trynimosi į aštrius standžių transporto priemonės ar sėdynės konstrukcijos dalių briaunas;
- 3.2.2.4. kiekvieno kiekvienoje sėdimosioje vietoje įrengto saugos diržo konstrukcija ir įranga turi būti tokia, kad juo būtų lengva naudotis. Jei visą sėdynę ar sėdynės sėdimąją dalį ir (arba) atlošą galima nulenkti tam, kad į transporto priemonės galą galima būtų įlipti ar sudėti daiktus ar bagažą, nulenkus ir vėl grąžinus tokias sėdynes į buvusią padėtį, jų saugos diržus vienas asmuo galėtų lengvai pasiekti iš po ar iš už sėdynės pagal transporto priemonės naudotojo vadovo nurodymus ir to neturi reikėti mokytis ar praktikuotis.
- 3.2.2.5. Techninė tarnyba patikrina, ar liežuvelį įkišus į užraktą ir sėdynėje nesėdint keleiviui:
- galimas diržo atsipalaidavimas netrukdo tinkamai įrengti toje sėdynėje jos gamintojo rekomenduotą vaiko apsaugos sistemą,

▼ **M6**

— jei tai trijose vietose tvirtinamas diržas – traukiant įstrižą perpetinę diržo dalį galima sudaryti ne mažiau kaip 50 N tempimo jėgą diržo juosmens dalyje.

- 3.3. Specialūs saugos diržų arba keleivių apsaugos sistemų standartams sudedamosioms dalims taikomi reikalavimai.
- 3.3.1. Įvykus avarijai, saugos diržą seginčiam keleiviui arba kitiems transporto priemonėje esantiems žmonėms pavojus susižeisti neturi padidėti dėl standžių sudedamųjų dalių, pavyzdžiui, užraktų, diržo reguliavimo įtaisų ir laikiklių.
- 3.3.2. Įtaisas užraktui atrakinti turi būti aiškiai matomas ir diržą seginčiam keleiviui lengvai pasiekiamas bei suprojektuotas taip, kad tas nesuveiktų savaime arba kad jo nebūtų galima paveikti atsitiktinai. Be to, užraktas turi būti tokioje vietoje, kad, įvykus avarijai, ją galėtų lengvai pasiekti segintį keleivį gelbstintis gelbėtojas.

Užraktas įrengiama taip, kad, kai jos neveikia apkrova arba kai ją veikia diržą seginčio keleivio masė, ją būtų galima atsegti vienu nesudėtingu ir viena kryptimi bet kuria ranka daromu judesiu. Priekinių šoninių sėdimųjų vietų saugos diržų arba keleivių apsaugos sistemų, išskyrus diržų komplektus, užraktus taip pat turi būti įmanoma atrakinti pirmiau minėtu būdu.

Jei užraktas glaudžiasi prie diržą seginčio keleivio, patikrinama, ar lietimosi paviršius atitinka šio priedo 2.4.2.1 papunkčio reikalavimus.
- 3.3.3. Segimas diržas turi arba automatiškai prisiglausti prie jį seginčio keleivio kūno, arba turi būti suprojektuotas taip, kad rankinis diržo reguliavimo įtaisas sėdinčiam diržą seginčiam keleiviui būtų lengvai pasiekiamas, patogus ir juo būtų nesunku naudotis. Taip pat turi būti įmanoma sėdint sėdynėje reikiamai įtempti saugos diržą viena ranka.
- 3.3.4. Saugos diržai arba keleivių apsaugos sistemos su įtraukikliais įrengiamos taip, kad įtraukikliai galėtų veikti tinkamai ir suvyniotų diržo juostą veiksmingai.
- 3.4. Transporto priemonių naudotojai apie vaikams vežti pritaikytas priemones informuojamai pagal XVIII reikalavimus.
4. **PARAIŠKA DĖL TRANSPORTO PRIEMONĖS EB TIPO PATVIRTINIMO ATSIŽVELGIANT Į SAUGOS DIRŽŲ IR KELEIVIŲ APSAUGOS SISTEMŲ ĮRANGĄ**
- 4.1. Visas paraiškas, numatytas Direktyvos 70/156/EEB 3 straipsnio 4 dalyje, dėl transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų įrangą teikia gamintojas.
- 4.2. Informacinio dokumento pavyzdys pateiktas II priedo 2 papildyme.
- 4.3. Tipo patvirtinimo bandymus darančiai techninei tarnybai pateikiama tvirtintino tipo pavyzdinė transporto priemonė.
5. **EB TIPO PATVIRTINIMO SUTEIKIMAS**
- 5.1. Jei transporto priemonė atitinka taikomus reikalavimus, suteikiamas EB tipo patvirtinimas, kaip nurodyta Direktyvos 70/156/EEB 3 straipsnio 4 dalyje ir, jei taikoma, 4 straipsnio 4 dalyje.
- 5.2. EB tipo patvirtinimo liudijimo pavyzdys pateiktas:
 - 5.2.1. suteikiamas pagal 2.1 poskyryje nurodytas paraiškas: II priedo 3 papildyme;
 - 5.2.2. suteikiamas pagal 4 skyriuje nurodytas paraiškas: II priedo 4 papildyme.
- 5.3. Kiekvienam patvirtintam saugos diržų ar keleivių apsaugos sistemų ir transporto priemonių tipui, laikantis Direktyvos 70/156/EEB VII priedo nuostatų, suteikiamas tipo patvirtinimo numeris. Ta pati valstybė narė negali priskirti to paties numerio kitų tipų saugos diržams ar keleivių apsaugos sistemoms ir transporto priemonėms.

▼ **M6**

6. TIPO MODIFIKACIJOS IR PATVIRTINIMŲ PAKEITIMAI
- 6.1. Modifikavus pagal šią direktyvą patvirtintus transporto priemonių arba saugos diržų ar keleivių apsaugos sistemų tipus, galioja Direktyvos 70/156/EEB 5 straipsnio nuostatos.

1 paveikslas*Piktograma*

(žr. 3.1.11 punktą)

(¹) Transporto priemonių kategorijos apibrėžtos Direktyvos 70/156/EEB II priedo A dalyje.

(²) OL L 38, 1974 2 11, p. 2.

(³) OL L 24, 1976 1 30, p. 6.

(⁴) OL L 24, 1976 1 30, p. 6.

(⁵) OL L 165, 1976 6 20, p. 16.

► **M7** ◀

(⁶) OL L 221, 1974 8 12, p. 1.

▼ **M6**

II PRIEDAS

TIPO PATVIRTINIMO DOKUMENTACIJA

▼ M6

1 priedėlis

INFORMACINIS DOKUMENTAS Nr. ...

dėl saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo (77/541/EEB) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2000/EB

Toliau nurodyta informacija (jei taikoma) turi būti pateikta trimis egzemplioriais ir turėti turinį. Brėžiniai turi būti nubraižyti atitinkamu masteliu, būti pakankamai smulkūs ir pateikti A4 formato lapuose arba iki A4 formato sulankstytuose kitų formatų lapuose. Pateikiamos nuotraukos turi būti pakankamai ryškios.

Jei sistemos, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai yra su elektroniniu valdymu, būtina pateikti informaciją apie jų naudojimą.

0. BENDROJI DALIS
- 0.1. Markė (oficialus gamintojo pavadinimas):
- 0.2. Tipas ir bendras komercinis aprašymas (-ai):
- 0.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas:
- 0.7. Sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų EEB patvirtinimo žymens vieta ir paženklinimo būdas:
- 0.8. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai):
1. TRANSPORTO PRIEMONIŲ, KURIOSE SKIRTA ĮMONTUOTI ĮTAISUS, SĄRAŠAS (jei taikoma)
2. ĮTAISO APRAŠYMAS
- 2.1. Saugos diržas
- 2.1.1. Saugos diržo konstrukcija (dviejose vietose tvirtinamas diržas, trijose vietose tvirtinamas diržas, nejudamas, automatinis):
- 2.1.2. Informacija apie audinį (medžiaga, raštas, matmenys ir spalva):
- 2.1.3. Įtraukiklio tipas (įtraukiklių rūšiavimas pagal Direktyvos 77/541/EEB III priedo 1.1.3.2.2 paragrafo nuostatas):
- 2.1.3.1. Informacija apie galimas papildomas funkcijas:
- 2.1.4. Standžiųjų dalių brėžiniai (pagal Direktyvos 77/541/EEB I priedo 1.2.1 punkto nuostatas):
- 2.1.5. Saugos diržų komplekto schema, kurioje būtų matyti standžiųjų dalių išdėstymas:
- 2.1.6. Montavimo instrukcijos, kuriose, *inter alia*, būtų nurodyta įtraukiklio ir jo jutiklio instaliacija:
- 2.1.7. Jei yra diržo aukščio reguliatorius, nurodoma, ar jis laikomas diržo dalimi:
- 2.1.8. Jei yra išankstinės apkrovos įtaisas ar sistema, pateikiamas visas techninis jų konstrukcijos ir veikimo aprašymas, įskaitant visus jutiklius, aprašomas suveikimo būdas ir visi reikiami netyčinio suveikimo išvengimo būdai:
- 2.2. Keleivių apsaugos sistema
- Be 2.1 poskyryje nurodytos informacijos,
- 2.2.1. Susijusių transporto priemonės konstrukcijos dalių ir reikiamų sėdynių tvirtinimų patiprinimo detalių brėžiniai:
- 2.2.2. Sėdynės brėžiniai, kuriuose pavaizduota jos konstrukcija, reguliavimo sistema ir tvirtinimo sudėtinės dalys ir nurodytos naudotos medžiagos:
- 2.2.3. Įrengtos keleivių apsaugos sistemos brėžinys arba nuotrauka:
- 2.3. Vaiko saugos sistema:
- 2.3.1. Kategorija (-os):
- 2.3.2. Svorio grupė (-s):
- 2.3.3. Į priekį atsukta vaiko saugos priemonė/į galą atsukta vaiko saugos priemonė/nešiojamasis lopšys. ⁽¹⁾
- 2.3.4. Neatskiriama/atskiriama/dalinė/atrama ⁽¹⁾
- 2.3.5. Diržo tipas: suaugusiųjų (trijose vietose tvirtinamas diržas)(suaugusiųjų) juosmens diržas/specialios rūšies diržas/įtraukiklis ⁽¹⁾
- 2.3.6. Kitos sudėtinės dalys: sėdynės komplektas/skydas nuo smūgio ⁽¹⁾
- 2.3.7. Vaiko apsaugos priemonės, įskaitant visus įtaisytus įtraukiklius, sėdynės komplektą, skydą nuo smūgio, brėžiniai, schemas ir planai:
- 2.3.8. Medžiagų toksikiškumo deklaracija, nurodyta XVII priedo 6.1.5 punkte:
- 2.3.9. Medžiagų degumo deklaracija, nurodyta XVII priedo 6.1.6 punkte:

Data, rinkmena

⁽¹⁾ Nereikalingus žodžius išbraukti.

▼ **M6**

2 priedėlis

INFORMACINIS DOKUMENTAS Nr. ...

pagal Tarybos direktyvos 70/156/EEB (*) I priedą dėl transporto priemonės EB tipo patvirtinimo atsižvelgiant į saugos diržus ir keleivių apsaugos sistemas (77/541/EEB) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2000/.../EB

Toliau nurodyta informacija (jei taikoma) turi būti pateikta trimis egzemplioriais ir turėti turinį. Brėžiniai turi būti nubraižyti atitinkamu masteliu, būti pakankamai smulkūs ir pateikti A4 formato lapuose arba iki A4 formato sulankstytuose kitų formatų lapuose. Pateikiamos nuotraukos turi būti pakankamai ryškios.

Jei sistemos, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai yra su elektroniniu valdymu, būtina pateikti informaciją apie jų naudojimą.

0. BENDROJI DALIS
- 0.1. Markė (oficialus gamintojo pavadinimas):
- 0.2. Tipas ir bendras komercinis aprašymas (-ai):
- 0.3. Tipo (jei transporto priemonė paženklinta jo žymeniu) identifikavimo priemonės:
- 0.3.1. Tokio žymens vieta:
- 0.4. Transporto priemonės kategorija:
- 0.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas:
- 0.8. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai):
1. TRANSPORTO PRIEMONĖS KONSTRUKCIJOS BENDROSIOS CHARAKTERISTIKOS
- 1.1. Pavyzdinės transporto priemonės nuotrauka (-os) ir (arba) brėžinys (-iai):
9. KĖBULAS
- 9.10.3. Sėdynės:
- 9.10.3.1. Skaičius:
- 9.10.3.2. Padėtis ir išdėstymas:
- 9.10.3.2.1. Sėdimųjų vietų, skirtų naudoti tik tuomet, kai transporto priemonė stovi, skaičius:
- 9.10.3.4. Charakteristikos: sėdynių, nepatvirtintų kaip sudėtinės dalys, aprašymai ir brėžiniai:
- 9.10.3.4.1) sėdynės ir jų tvirtinimo elementai:
- 9.10.3.4.2) reguliavimo sistema:
- 9.10.3.4.3) poslinkio ir fiksavimo sistemos:
- 9.10.3.4.4) į sėdynės konstrukciją įmontuoti saugos diržų tvirtinimo elementai:
- 9.12. Saugos diržai ir (arba) kitos keleivių apsaugos sistemos
- 9.12.1. Saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų skaičius ir vieta ir sėdynės, kuriose jie gali būti naudojami:

		Galutinis EB tipo patvirtinimo žymuo	Variantas (jei taikytina)	Diržo aukščio reguliatorius (nurodyti: yra nėra galimas papildomai)
Pirmoji sėdynių eilė	L			
	C			
	R			
Antroji sėdynių eilė ⁽¹⁾	F			
	M			
	B			

(¹) Jei transporto priemonėje yra daugiau kaip dvi sėdynių eilės arba vienoje eilėje yra daugiau kaip trys sėdynės, lentelę galima atitinkamai išplėsti. (L = kairė pusė, R = dešinė pusė, C = centras)

(*) Šiame informaciniame dokumente naudojami punktų numeriai ir išnašos atitinka esančius Direktyvos 70/156/EEB I priede. Šiai direktyvai nereikalingi punktai yra praleisti.

▼ **M6**

- 9.12.2. Papildomųjų keleivių apsaugos sistemų pobūdis ir išdėstymas (nurodyti: yra/nėra/ galima įrengti papildomai)

		Priekinė oro pagalvė	Šoninė oro pagalvė	Diržo išankstinės apkrovos įtaisas
Pirmoji sėdynių eilė	L			
	C			
	R			
Antroji sėdynių eilė ⁽¹⁾	L			
	C			
	R			

(¹) Jei transporto priemonėje yra daugiau kaip dvi sėdynių eilės arba vienoje eilėje yra daugiau kaip trys sėdynės, lentelę galima atitinkamai išplėsti. (L = kairė pusė, R = dešinė pusė, C = centras)

- 9.12.3. Saugos diržų tvirtinimo elementų skaičius ir išdėstymas ir atitiktis Direktyvos 76/115/EEB reikalavimams įrodymas (pvz., EB tipo patvirtinimo numeris arba bandymų ataskaita):

Data, rinkmena

▼ **M6***3 priedėlis*

PAVYZDYS

[didžiausias formatas: A4 (210 mm × 297 mm)]

EB TIPO PATVIRTINIMO LIUDIJIMAS

Administracijos antspaudas

Informacija, skirta transporto

- priemonės/sudėtinės dalies/atskiro techninio mazgo ⁽¹⁾;
- tipo patvirtinimui gauti ⁽¹⁾
- tipo patvirtinimui pratęsti ⁽¹⁾
- tipo patvirtinimui atsisakyti ⁽¹⁾
- tipo patvirtinimui panaikinti ⁽¹⁾

laikantis Direktyvos .../.../EB su pakeitimais, padarytais Direktyva .../.../EB, nuostatų.

Tipo patvirtinimo numeris:

Pratęsimo priežastis:

I SKIRSNIS

- 0.1. Markė (oficialus gamintojo pavadinimas):
- 0.2. Tipas ir bendras komercinis aprašymas (-ai):
- 0.3. Tipo (jei transporto priemonė/sudėtinės dalys/atskiras techninis mazgas ⁽¹⁾ ⁽²⁾ paženklini jo žymeniu) identifikavimo priemonės:
- 0.3.1. Tokio žymens vieta:
- 0.4. Transporto priemonės kategorija ⁽¹⁾ ⁽³⁾:
- 0.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas:
- 0.7. Sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų EB tipo patvirtinimo žymens vieta ir paženklinimo būdas:
- 0.8. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai):

II SKIRSNIS

1. Papildoma informacija (kai taikoma): žr. papildymą
2. Už bandymus atsakinga techninė tarnyba:
3. Bandymų ataskaitos data:
4. Bandymų ataskaitos numeris:
5. Pastabos (jei yra): žr. papildymą
6. Vieta:
7. Data:
8. Parašas:
9. Priede ama nuoroda į tvirtinimo institucijai pateiktą informacinį paketą, kurį galima gauti pareikalavus.

⁽¹⁾ Nereikalingus žodžius išbraukti.⁽²⁾ Jei tipo ženklavimo žymenyje yra rašmenų, nesusijusių su transporto priemonių, sudėtinių dalių ar atskirų techninių mazgų tipo, kuriam skirtas šis informacinis dokumentas, apibūdinimu, dokumentacijoje tokie rašmenys žymimi simboliais: „?“ (pvz.: ABC?? 123??).⁽³⁾ Kaip apibrėžta Direktyvos 70/156/EEB II priedo A dalyje.

▼ **M6***Papildymas***EB tipo patvirtinimo liudijimo Nr. ... dėl saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų tipo patvirtinimo pagal Direktyvą 77/541/EEB su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva .../.../EB**

1. Papildoma informacija
- 1.1. Konfigūracija:
(naudoti III priedo 1.3 ir 1.4 poskyriuose nurodytus simbolius ir ženklus; jei reikia, nurodyti papildomus sudėtinės dalis, pvz., aukščio reguliatorių, išankstinės apkrovos įtaisą ir kt.)
- 1.2. Transporto priemonės, kurioms skirtas įtaisas:
- 1.3. Įtaiso montavimo transporto priemonėje vieta: ⁽¹⁾
- 1.4. Papildoma informacija apie vaiko saugos sistemą:
- 1.4.1. Kategorija (-os):
- 1.4.2. Svorio grupė (-s):
- 1.4.3. Į priekį atsukta vaiko saugos priemonė/į galą atsukta vaiko saugos priemonė/nešiojamasis lopšys ⁽²⁾
- 1.4.4. Neatskiriama/dalinė/atrama ⁽²⁾
- 1.4.5. Diržo tipas: suaugusiųjų (trijose vietose tvirtinamas diržas)/(suaugusiųjų) juosmens diržas/specialios rūšies diržas/įtraukiklis ⁽²⁾
- 1.4.6. Kiti sudėtinės dalys: sėdynės komplektas/skydas nuo smūgio ⁽²⁾
5. Pastabos

⁽¹⁾ Jei diržas yra patvirtintas pagal šios direktyvos I priedo 2.6.1.3.3 paragrafo nuostatas, jis montuojamas tik priekinėje šoninėje sėdimosioje vietoje, priešais kurią yra oro pagalvė, ir tik tuomet jei ta transporto priemonė yra patvirtinta pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 96/79/EB (OL L 18, 1997 1 21, p. 7).

⁽²⁾ Nereikalingus žodžius išbraukti.

▼ **M6***4 priedėlis*

PAVYZDYS

[didžiausias formatas: A4 (210 mm × 297 mm)]

EB TIPO PATVIRTINIMO LIUDIJIMAS

Administracijos antspaudas

Informacija, skirta

- transporto priemonės/sudėtinės dalies/atskiro techninio mazgo ⁽¹⁾:
- tipo patvirtinimui gauti ⁽¹⁾
- tipo patvirtinimui pratęsti ⁽¹⁾
- tipo patvirtinimui atsisakyti ⁽¹⁾
- tipo patvirtinimui panaikinti ⁽¹⁾

laikantis Direktyvos .../.../EB su pakeitimais, padarytais Direktyva .../.../EB, nuostatų.

Tipo patvirtinimo numeris:

Pratęsimo priežastis:

I SKIRSNIS

- 0.1. Markė (oficialus gamintojo pavadinimas):
- 0.2. Tipas ir bendras komercinis aprašymas (-ai):
- 0.3. Tipo (jei transporto priemonė/sudėtinės dalys/atskiras techninis mazgas paženklini jo žymeniu) identifikavimo priemonės ⁽²⁾ ⁽³⁾:
- 0.3.1. Tokio žymens vieta:
- 0.4. Transporto priemonės kategorija ⁽¹⁾ ⁽⁴⁾:
- 0.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas:
- 0.7. Sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų EB tipo patvirtinimo žymens vieta ir paženklinimo būdas:
- 0.8. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai):

II SKIRSNIS

1. Papildoma informacija (kai taikoma): žr. papildymą
2. Už bandymus atsakinga techninė tarnyba:
3. Bandymų ataskaitos data:
4. Bandymų ataskaitos numeris:
5. Pastabos (jei yra): žr. papildymą
6. Vieta:
7. Data:
8. Parašas:
9. Pridedama nuoroda į tvirtinimo institucijai pateiktą informacinį paketą, kurį galima gauti pareikalavus.

⁽¹⁾ Nereikalingus žodžius išbraukti.⁽²⁾ Nereikalingus žodžius išbraukti.⁽³⁾ Jei tipo ženklavimo žymenyje yra rašmenų, nesusijusių su transporto priemonių, sudėtinių dalių ar atskirų techninių mazgų tipo, kuriam skirtas šis informacinis dokumentas, apibūdinimu, dokumentacijoje tokie rašmenys žymimi simboliais: „?“ (pvz.: ABC?? 123??).⁽⁴⁾ Kaip apibrėžta Direktyvos 70/156/EEB II priedo A dalyje.

▼ **M6***Papildymas***EB tipo patvirtinimo liudijimo Nr. ... dėl transporto priemonės tipo patvirtinimo pagal Direktyvą 77/541/EEB su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva .../.../EB**

1. Papildoma informacija
 - 1.1. Saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų, kuriuos galima montuoti transporto priemonėje, žymenys:
 - 1.1.1. Markė:
 - 1.1.2. Sudėtinės dalies tipo patvirtinimo numeris:
 - 1.1.3. Vieta transporto priemonėje:
 - 1.2. Saugos diržo tvirtinimo įtaisai:
 - 1.2.1. Tipo patvirtinimo numeris:
 - 1.3. Sėdynės:
 - 1.3.1. Tipo patvirtinimo numeris, jei suteiktas:
5. Pastabos

▼ **M6***III PRIEDAS***EB SUDĖTINĖS DALIES TIPO PATVIRTINIMO ŽENKLAS**

- 1.1. Visi saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos, atitinkantys pagal šios direktyvos nuostatas patvirtintus tipus, ženklinami EB tipo patvirtinimo ženklu.
- EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą sudaro:
- 1.1.1) stačiakampyje įrašyta mažoji raidė „e“ ir skaičius ar raidės, žymintys tipo patvirtinimą suteikusių valstybę narę:
- 1 Vokietija,
 - 2 Prancūzija,
 - 3 Italija,
 - 4 Nyderlandai,
 - 5 Švedija,
 - 6 Belgija,
 - **A4** 7 Vengrija,
 - 8 Čekija, ◀
 - 9 Ispanija,
 - 11 Jungtinė Karalystė,
 - 12 Austrija,
 - 13 Liuksemburgas,
 - 17 Suomija,
 - 18 Danija,
 - **A4** 20 Lenkija, ◀
 - 21 Portugalija,
 - 23 Graikija,
 - **A4** 26 Slovėnija,
 - 27 Slovėnija,
 - 29 Estija,
 - 32 Latvija,
 - 36 Lietuva,
 - CY Kipras, ◀
 - IRL Airija,
 - **A4** MT Malta. ◀
- 1.1.2. Greta stačiakampio turi būti užrašytas Direktyvos 70/156/EEB VII priede nurodyto tipo patvirtinimo numerio ketvirtajame segmente esantis „pagrindinis patvirtinimo numeris“, o prieš jį – du skaitmenys, reiškiantys eilės numerį, priskirtą Direktyvos 77/541/EEB naujausiai esminei techninei pataisai, galiojančiai tipo patvirtinimo suteikimo transporto priemonei datą. Pagal šią direktyvą suaugusiųjų saugos diržams ir keleivių apsaugos sistemoms priskiriamas eilės numeris 04, o vaikų – 03.
- 1.1.3. Virš stačiakampio gali būti tokie papildomi simboliai.
- 1.1.3.1. Raidė „A“ – žymi trijose vietose tvirtinamus diržus, raidė „B“ – juosmens diržus ir raidė „S“ – specialios rūšies diržus.
- 1.1.3.2. Greta 1.1.3.1 papunktyje nurodytų raidžių rašomos tokios raidės.
- 1.1.3.2.1. Jei dirže įmontuotas energijos absorberis – raidė „e“.
- 1.1.3.2.2. Jei saugos dirže įmontuotas įtraukiklis – raidė „r“, po kurios rašomas įtraukiklio tipo numeris pagal I priedo 1.8 poskyrį, o jei įtraukiklis yra daugialypio jautrumo su avariniu fiksatoriumi – raidė „m“.
- 1.1.3.2.3. Jei saugos dirže įmontuotas išankstinės apkrovos įtaisas – raidė „p“.
- 1.1.3.3. Jei saugos diržas yra keleivių apsaugos sistemos dalis, prieš 1.1.3.1 papunktyje nurodytus simbolius rašoma raidė „Z“.
- 1.1.4. Diržai su 4N tipo įtraukikliu ženklinami simboliu, kurį sudaro

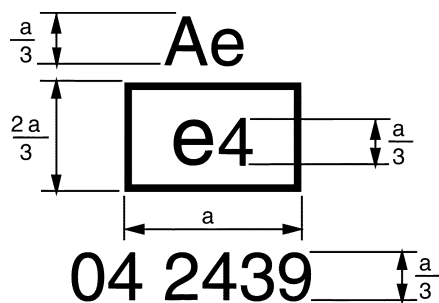
▼ **M6**

stačiakampis su jame pavaizduota dviem brūkšniais perbraukta M1 kategorijos transporto priemone ir kuris reiškia, kad tokį įtraukiklį draudžiama naudoti tos kategorijos transporto priemonėse.

- 1.1.5. Jei saugos diržas yra patvirtintas pagal šios direktyvos I priedo 2.6.1.3.3 paragrafo nuostatas, jis ženklinamas stačiakampiu, kuriame užrašytas žodis „ORO PAGALVĖ”.
- 1.1.6. Žymenyse, kuriais ženklinamos vaiko apsaugos sistemos, virš stačiakampio rašomas toks papildomas tekstas:
- 1.1.6.1) atsižvelgiant į keleivių apsaugos priemonės kategoriją – žodžiai: „universalus”, „apribotas”, „pusiau universalus” arba „skirtas tam tikrai transporto priemonei”;
- 1.1.6.2) svorio ribos, kuriam skirta vaiko apsaugos priemonė:
iki 10 kg; iki 13 kg; nuo 9 iki 18 kg; nuo 15 iki 25 kg; nuo 22 iki 36 kg; iki 18 kg; nuo 9 iki 25 kg; nuo 15 iki 36 kg; iki 25 kg; nuo 9 iki 36 kg; iki 36 kg;
- 1.1.6.3. jei įtaise yra tarpkojo dirželis – raidė „Y”;
- 1.1.6.4. jei keleivių apsaugos priemonės yra skirta „specialioms reikmėms” – raidė „S”.
- 1.2. 1.1. poskyryje nurodyti užrašai turi būti aiškiai įskaitomi ir nenuvalomi, užrašyti etiketėje ar paženklinėti tiesiogiai. Ženklas neturi nusitrinti.

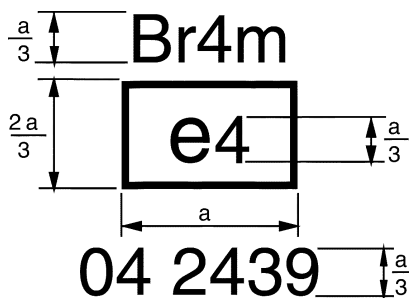
2. EB SUDĖTINĖS DALIES TIPO PATVIRTINIMO ŽENKLŲ SCHEMOS

2.1.

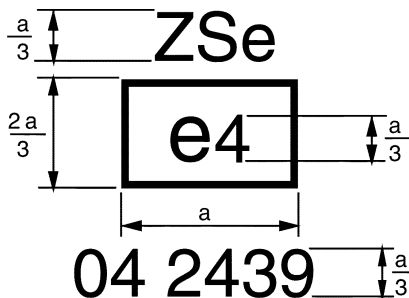
Tokiu EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu ženklinamas trijose vietose tvirtinamas A tipo diržas su energijos absorberiu (e), patvirtintas Nyderlanduose (e4) pagal šią direktyvą (04) ir jam suteiktas pagrindinis patvirtinimo numeris 2439.

2.2.

Tokiu EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu ženklinamas juosmens B tipo diržas su 4 tipo daugialypio jautrumo įtraukikliu, patvirtintas Nyderlanduose (e4) pagal šią direktyvą (04) ir jam suteiktas pagrindinis patvirtinimo numeris 2439.

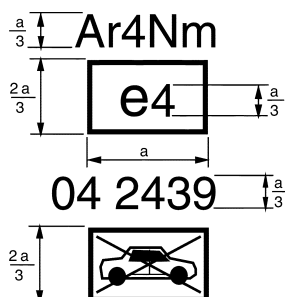
2.3.

▼ **M6**

Tokiu EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu ženklinamas specialiosios rūšies diržas S su energijos absorberiu (e), esantis keleivių apsaugos sistemos dalimi (Z), patvirtintas Nyderlanduose (e4) pagal šią direktyvą (04) ir jam suteiktas pagrindinis patvirtinimo numeris 2439.

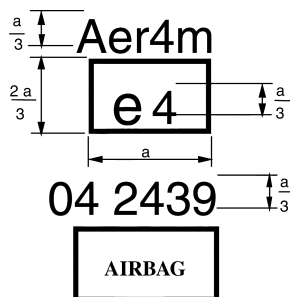
2.4.

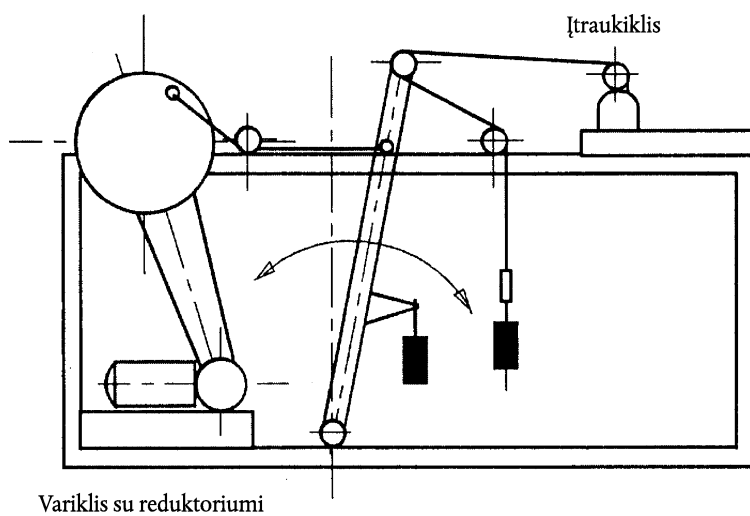
Tokiu EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu ženklinamas trijose vietose tvirtinamas A tipo diržas su 4 tipo daugialypio jautrumo įtraukikliu (r4N), patvirtintas Nyderlanduose (e4) pagal šią direktyvą (04) ir jam suteiktas pagrindinis patvirtinimo numeris 2439. Šio diržo negalima montuoti į M1 kategorijos transporto priemonės.

Pastaba: Pagrindinis patvirtinimo numeris ir simboliai turi būti arti stačiakampio.

2.5.

Tokiu EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu ženklinamas trijose vietose tvirtinamas A tipo diržas su energijos absorberiu (e), patvirtintas kaip atitinkantis šios direktyvos I priedo 2.6.1.3.3 paragrafo reikalavimus, su 4 tipo daugialypio jautrumo įtraukikliu (r4), patvirtintas Nyderlanduose (e4) pagal šią direktyvą (04) ir jam suteiktas pagrindinis patvirtinimo numeris 2439. Šį diržą reikia montuoti į transporto priemonę, kurios atitinkamoje sėdimosioje vietoje įrengta oro pagalvė.

▼ **M6***IV PRIEDAS***DIRŽO ĮTRAUKIMO MECHANIZMO PATVARUMUI IŠBANDYTI
SKIRTOS ĮRANGOS PAVYZDYS**

▼ **M6***V PRIEDAS***AVARINĮ FIKSAVIMO MECHANIZMĄ TURINTIEMS DIRŽO ĮTRAUKIMO ĮTAISAMS PATIKRINTI SKIRTO ĮRENGINIO PAVYZDYS**

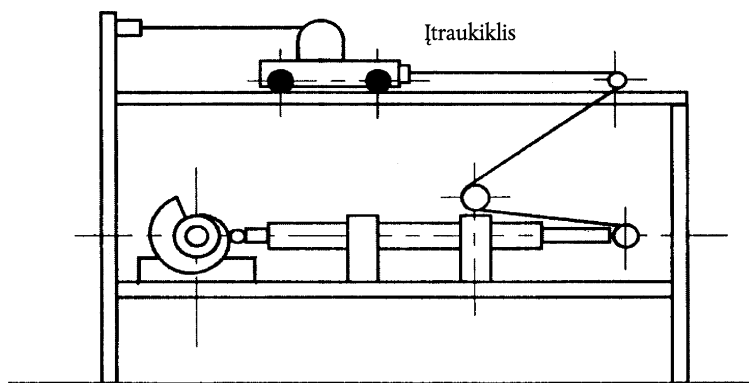
Toliau esančiame paveiksle pavaizduotas pirmiau minėtam patikrinimui atlikti tinkamas įrenginys, sudarytas iš variklio sukamo kumštelio, slankiklio, kuris lynu sujungtas su bėgiukais slankiojančiu mažu vežimėliu. Slankiklis turi „tuščiosios eigos“ įtaisą, kuris sugeria judesio energiją, jeigu ritė užblokuojama anksčiau negu slankiklis nuslenka iki galinio savo eigos taško. Kumštelio konstrukcija ir variklio sukimosi greitis suderinti taip, kad pagreitis didėtų I priedo 2.7.7.2.2 paragrafe nustatytu tempu, o slankiklio eiga nustatyta didesnė už didžiausią leistiną diržo juostos poslinkį iki ji turi būti užfiksuota.

Ant vežimėlio pritvirtinamas sukamasis laikiklis, kad įtraukiklį būtų galima pritvirtinti skirtingose padėtyse vežimėlio judėjimo krypties atžvilgiu.

Bandant įtraukiklio jautrumą diržo juostos poslinkiui, įtraukiklis pritvirtinamas ant prie tinkamai pritvirtinto laikytuvo, o diržo juosta – prie vežimėlio.

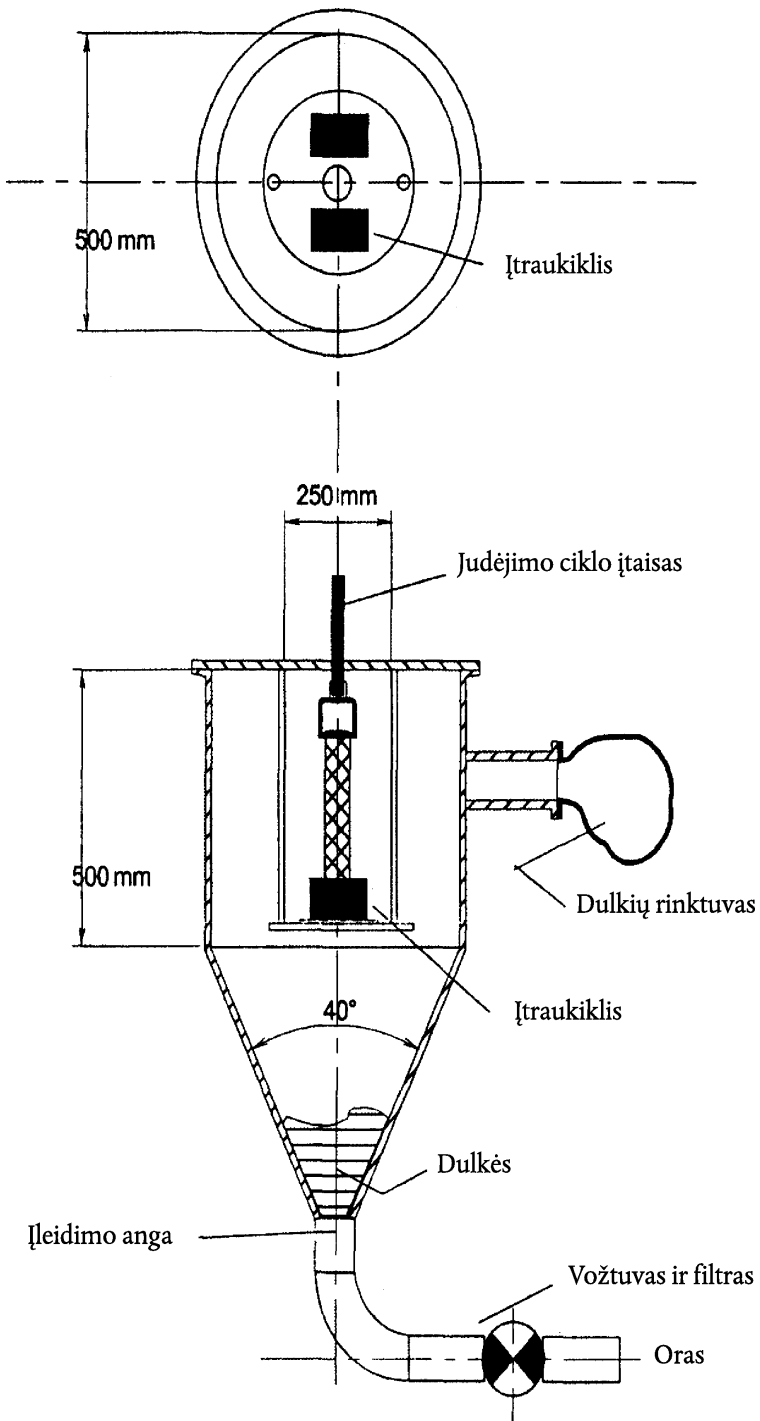
Darant pirmiau minėtus bandymus turi būti naudojami visi transporto priemonės gamintojo ar jo atstovo pateikti laikikliai ir kt., kad bandymų įranga kuo tiksliau atitiktų numatomą įtaisų sumontavimo būdą transporto priemonėje.

Visus papildomus laikiklius ir kt., kurių reikia tam, kad bandymų įranga atitiktų numatomą įtaisų sumontavimo būdą transporto priemonėje, turi pateikti gamintojas arba jo atstovas.

▼ **M6***VI PRIEDAS*

ATSPARUMO DULKĖMS BANDYMUI ATLIKTI ĮRENGINIO
PAVYZDYS

▼ M6

VII PRIEDAS

VEŽIMĖLIO, SĖDYNĖS, TVIRTINIMO ĮTAISŲ IR STABDYMO ĮTAISO APRAŠYMAS

1. VEŽIMĖLIS

Darant bandymus su saugos diržais, vežimėlio, prie kurio tvirtinama tik sėdynė, masė turi būti 400 ± 20 kg. Darant bandymus su keleivių apsaugos sistemomis, vežimėlio, prie kurio tvirtinama transporto priemonės konstrukcija, masė turi būti 800 kg. Tačiau, jei reikia, bendrą vežimėlio ir transporto priemonės konstrukcijos masę galima padidinti 200 kg priedais. Bendra masė nuo vardinės vertės jokių būdų negali skirtis daugiau kaip ± 40 kg.

2. SĖDYNĖ

Išskyrus bandymus su keleivių apsaugos sistemomis, sėdynės konstrukcija turi būti standi, o jos paviršius lygus. Turi būti laikomasi šio priedo 1 paveiksle nurodytų matmenų, o su diržu negali liestis jokia metalinė sudedamoji dalis.

3. TVIRTINIMO ĮTAISAI

Tvirtinimo įtaisai išdėstomi 1 paveiksle nurodytose vietose. Apskriti ženklai, atitinkantys tvirtinimo įtaisų vietas, nurodo, kur saugos diržų galus reikia sujungti su vežimėliu arba su apkrovos keitikliu (jei jis naudojamas). Jei diržo juostos ilgis tarp užrakto viršutinio krašto ir juostos laikiklio tvirtinimo kiaurymės yra ne didesnis kaip 250 mm, naudojami tvirtinimo įtaisai, išdėstyti A, B ir K taškuose. Kitais atvejais jie tvirtinami A₁ ir B₁ taškuose. Konstrukcija, prie kurios tvirtinami įtaisai, turi būti standi. Viršutinį tvirtinimo įtaisą išilgine kryptimi veikiant 98 daN apkrova, jis neturi pasislinkti ta kryptimi daugiau kaip 0,2 mm. Vežimėlis turi būti pagamintas taip, tos jo dalys, prie kurių bandant tvirtinami įtaisai, nesideformuotų liekamąja deformacija.

Tvirtinimo įtaisy leidžiama tvirtinti ne toliau kaip 50 mm atstumu nuo 1 paveiksle nurodytų A, B ir K arba A₁, B₁ ir K taškų.

Jei įtraukikliui pritvirtinti reikia ketvirto tvirtinimo įtaiso, jis turi būti:

- per K tašką einančioje vertikaloje išilgine plokštumoje,
- toks, kad įtraukiklį būtų galima pasukti gamintojo nurodytu kampu,
- jei atstumas tarp viršutinės diržo juostos kreipiančiosios ir juostos išlindimo iš įtraukiklio angos yra ne mažesnis kaip 540 mm – apskritime, kurio centras yra taške K, o spindulys KB₁ = 790 mm, arba visais kitais atvejais – apskritime, kurio centras yra taške K, o spindulys yra 350 mm.

3.1. Jei diržas turi šios direktyvos 1.8.6 punkte apibrėžtą aukščio reguliatorių, jis turi būti pritvirtintas arba prie standaus rėmo, arba prie tos transporto priemonės dalies, prie kurios jis paprastai montuojamas, o toji dalis turi būti pritvirtinta prie bandymų vežimėlio.

4. STABDYMO ĮTAISAS

Įtaisą sudaro du lygiagrečiai sumontuoti vienodi amortizatoriai, išskyrus 800 kg vardinės masės keleivių apsaugos sistemas, kuomet naudojami keturi amortizatoriai. Jeigu reikia, prisidėjus kiekvieniems papildomiems 200 kg, naudojama po papildomą amortizatorių.

Kiekvieną amortizatorių sudaro:

- plieninis išorinis korpusas,
- poliuretaninis energiją sugeriantis vamzdis,
- į amortizatorių įlendantis elipsės formos nušlifotas plieninis bumbulas,
- strypas ir smūgio plokštė.

Įvairių amortizatoriaus dalių matmenys nurodyti 2, 3 ir 4 paveiksluose. Toliau pateiktos energiją sugeriančios medžiagos charakteristikos. Prieš kiekvieną bandymą vamzdžiai nenaudojami ir ne trumpiau kaip 12 valandų palaikomi 15–25 °C temperatūroje. Atliekant saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų dinaminį bandymą stabdymo įtaiso temperatūra turi nesiskirti nuo buvusios kalibravimo bandymo metu daugiau kaip 2 °C.

Stabdymo įtaiso reikalavimai pateikti IX priede. Leidžiama naudoti

▼ **M6**

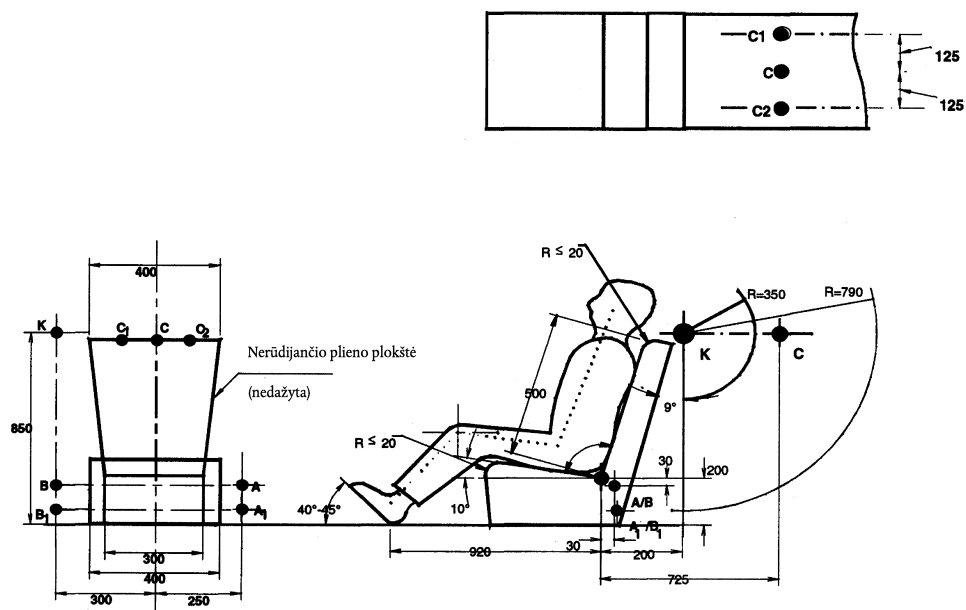
bet koki kitą įtaisą, kurį naudojant būtų gauti lygiaverčiai rezultatai.
TECHNINĖS ENERGIJĄ SUGERIANČIOS MEDŽIAGOS CHARAKTERIS-
TIKOS

(Jeigu nenurodyta kitaip, taikomas ASTM D 735 metodas)

Medžiagos kietumas pagal Šorą, išmatuotas taikant A skalę:		$95 \pm 2, 20 \pm 5$ °C tempe- ratūroje
Atsparumo tempimui riba:		$R_0 \geq 343$ daN/cm ²
Mažiausias pailgėjimas:		$A_0 \geq 400$ %
Modulis:		kai pailgėjimas 100 %: ≥ 108 daN/cm ² kai pailgėjimas 300 %: ≥ 235 daN/cm ²
Trapumas žemoje temperatūroje (ASTM D 736 metodas):		5 valandos -55 °C tempe- ratūroje
Liekamoji gniuždymo deformacija (B metodas):		22 valandos 70 °C tempe- ratūroje ≤ 45 %
Tankis 25 °C temperatū- roje:		1,05–1,10
Sendinimas ore (ASTM D 573 metodas):		
70 valandų 100 °C temperatūroje:	— kietumas pagal Šorą, išmatuotas taikant A skalę:	didžiausias pokytis ± 3
	— atsparumo tempimui riba:	sumažėja < 10 % R_0 vertės
	— pailgėjimas:	sumažėja < 10 % A_0 vertės
	— masė:	sumažėja < 1 %
Panardinimas į alyvą (ASTM metodas Nr. 1. Alyva):		
70 valandų 100 °C temperatūroje:	— kietumas pagal Šorą, išmatuotas taikant A skalę:	didžiausias pokytis ± 4
	— atsparumo tempimui riba:	sumažėja < 15 % R_0 vertės
	— pailgėjimas:	sumažėja < 10 % A_0 vertės
	— tūris:	padidėja < 5 %
Panardinimas į alyvą (ASTM metodas Nr. 3. Alyva):		
70 valandų 100 °C temperatūroje:	— atsparumo tempimui riba:	sumažėja < 15 % R_0 vertės
	— pailgėjimas:	sumažėja < 15 % A_0 vertės
	— tūris:	padidėja < 20 %
Panardinimas į distiliuotą vandenį:		
savaitę 70 °C temperatū- roje:	atsparumo tempimui riba:	sumažėja < 35 % R_0 vertės
	— pailgėjimas:	padidėja < 20 % A_0 vertės

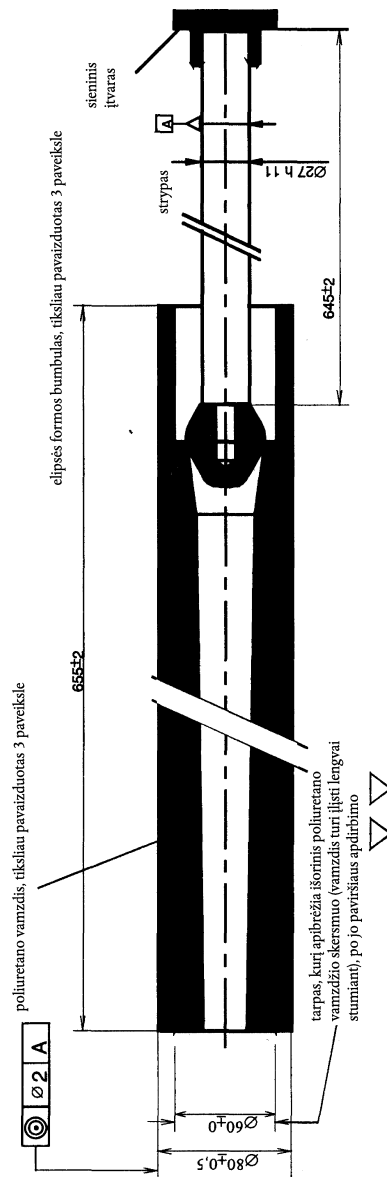
▼ **M6****1 paveikslas**

Vežimėlis, sėdynė, tvirtinimai

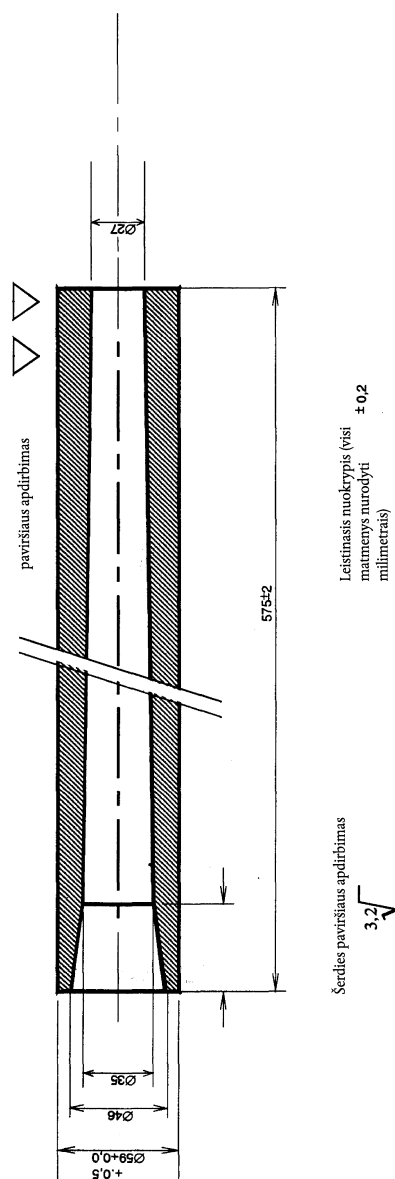
▼ **M6****2 paveikslas**

Stabdymo įtaisas

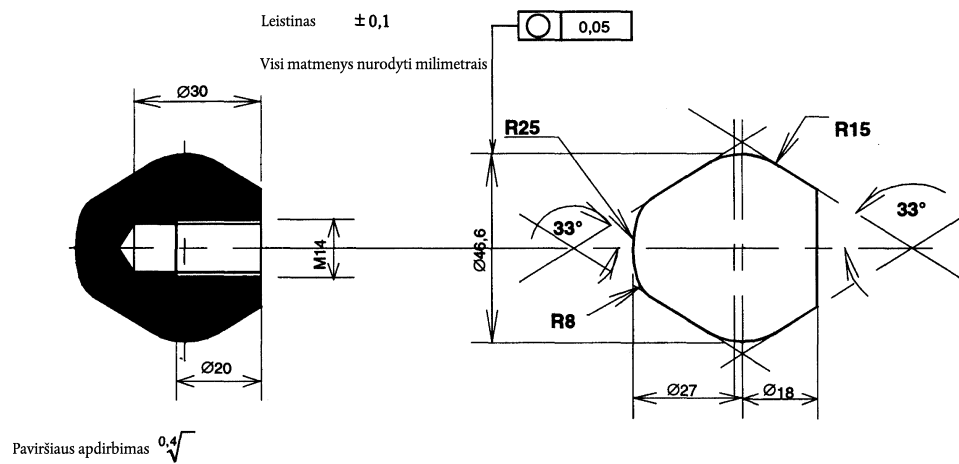
▼ **M6**

3 paveikslas
 Stabdymo įtaisas
 (poliuretano vamzdis)

▼ **M6**

4 paveikslas
 Stabdyso įtaisas
 (elipsės formos bumbulas)

▼ **M6***VIII PRIEDAS***MANEKENO APRAŠYMAS**

1. MANEKENO SPECIFIKACIJOS
 - 1.1. Bendri dalykai

Pagrindinės manekeno charakteristikos nurodytos toliau pateiktose lentelėse ir paveiksluose:

 - 1 paveikslas: galvos, kaklo ir liemens profilinė projekcija;
 - 2 paveikslas: galvos, kaklo ir liemens frontalinė projekcija;
 - 3 paveikslas: klubų, šlaunies ir blauzdos profilinė projekcija;
 - 4 paveikslas: klubų, šlaunies ir blauzdos frontalinė projekcija;
 - 5 paveikslas: pagrindiniai matmenys;
 - 6 paveikslas: sėdintis manekenas; paveiksle nurodyta:
 - svorio centro vieta,
 - taškų, kurių poslinkis matuojamas, vieta,
 - pečių aukštis;
 - 1 lentelė: galvos, kaklo, liemens, šlaunų ir blauzdų masė.
 - 2 lentelė: manekeno sudėtinių dalių numeriai, pavadinimai, medžiagos ir pagrindiniai matmenys.
 - 1.2. Manekeno aprašas
 - 1.2.1. *Blauzdos konstrukcija* (žr. 3 ir 4 paveikslus)

Blauzdos konstrukcija yra sudaryta iš trijų sudėtinių dalių:

 - pėdos plokštės (30),
 - blauzdos vamzdžio (29),
 - kelio vamzdžio (26).

Kelio vamzdyje yra dvi iškyšos, kurios apriboja blauzdos poslinkį šlaunies atžvilgiu.

Blauzda iš vertikalios padėties atsilenkia atgal maždaug 120°.
 - 1.2.2. *Šlaunų konstrukcija* (žr. 3 ir 4 paveikslus)

Šlaunų konstrukcija yra sudaryta iš trijų sudėtinių dalių:

 - kelio vamzdžio (22),
 - šlaunies strypo (21),
 - klubo vamzdžio (20).

Kelio poslinkį riboja dvi kelio vamzdžio (22) išpjovos, kurios susijungia su kojos iškyšomis.
 - 1.2.3. *Liemens konstrukcija* (žr. 1 ir 2 paveikslus)

Liemens konstrukcija sudaryta iš tokių sudėtinių dalių:

 - klubo vamzdžio (2),
 - ritininės grandinės (4),
 - šonkaulių detalių (6) ir (7),
 - krūtinkaulio detalės (8),
 - grandinės tvirtinimo įtaisų (3 ir, iš dalies, 7 bei 8).
 - 1.2.4. *Kaklas* (žr. 1 ir 2 paveikslus)

Kaklas sudarytas iš 7 poliuretano diskų (9). Kaklo standumą galima reguliuoti grandinės įtempikliu.
 - 1.2.5. *Galva* (žr. 1 ir 2 paveikslus)

Galva (15) yra tuščiavidurė; poliuretano dalys sutvirtintos plieno juostomis (17). Grandinės įtempiklis, kuriuo galima reguliuoti kaklą, sudarytas iš poliamido trinkelės (10), tuščiavidurės įvorės (11) ir įtempiamųjų sudėtinių dalių (12 ir 13). Galvą galima sukinti apie pirmo ir antro kaklo slankstelių jungtį (pirmo kaklo slankstelio ir ašies jungtis), kuri sudaryta iš regulatoriaus komplekto (14 ir 18), įvorės (16) ir poliamido trinkelės (10).
 - 1.2.6. *Kelio sąnarys* (žr. 4 paveikslą)

▼ **M6**

- Blauzdos su šlaunimis sujungtos vamzdžiu (27) ir veržikliu (28).
- 1.2.7. *Klubo sąnarys* (žr. 4 paveikslą)
Šlaunys su liemeniu sujungtos vamzdžiu (23), frikciniais diskais (24) ir veržikliu (25).
- 1.2.8. *Poliuretanai*
Tipas: PU 123 CH mišinys
Kietumas pagal Šorą (išmatuotas taikant A skalę): 50–60
- 1.2.9. *Kombinezonas*
Manekenas aprengiamas specialiu kombinezonu.
2. **MASĖS KOREGAVIMAS**
Tam, kad manekenas būtų atitinkamai subalansuotas pagal bendrą masę ir jos dalis, masė paskirstoma šešiais 1 kg masės koregavimo svarmenimis, kuriuos galima prikabinti prie klubo sąnario. Dar šešis 1 kg masės poliuretano svarmenis galima prikabinti prie galinės liemens dalies.
3. **PAGALVĖLĖ**
Po kombinezonu ant manekeno krūtinės padedama pagalvėlė. Ji turi būti padaryta iš tokius reikalavimus atitinkančių poliuretano putų:
— kietumas pagal Šorą (išmatuotas taikant A skalę): 7–10,
— storis: 25 ± 5 mm.
Tą pagalvėlę turi būti įmanoma pakeisti.
4. **SĄNARIŲ REGULIAVIMAS**
- 4.1. **Bendrieji dalykai**
Siekiant užtikrinti rezultatų atkuriamumą, būtina tiksliai nurodyti ir reguliuoti kiekvieno sąnario trintį.
- 4.2. **Kelio sąnarys:**
kelio sąnarys suveržiamas,
šlaunis ir blauzda nustatomos vertikaliai,
blauzda pakreipiama 30° kampu,
veržiklis palaipsniui atsukamas tiek, kad blauzda nuo savo svorio pradėtų leistis žemyn,
toje padėtyje veržiklis prisukamas.
- 4.3. **Klubo sąnarys:**
padidintas klubo sąnarių standumas, kad juos būtų galima reguliuoti,
šlaunys nustatomos horizontaliai, o liemuo – vertikaliai,
liemuo į priekį lenkiamas tiek, kad su šlaunimis sudarytų 60° kampą,
veržiklis palaipsniui atsukamas tiek, kad liemuo nuo savo svorio pradėtų leistis žemyn,
toje padėtyje veržiklis prisukamas.
- 4.4. **Kaklo slankstelio ir ašies jungtis:**
kaklo slankstelio ir ašies jungtis sureguliuojama taip, kad veikiamas savo svorio ji vos vos laikytųsi nepakrypdama nei į pirmyn, nei atgal.
- 4.5. **Kaklas:**
kaklą galima reguliuoti grandinės įtempikliu (13),
kai kaklas sureguliuotas, 10 daN horizontalia apkrova veikiamas viršutinis įtempiklio galas turi pasislinkti nuo 40 iki 60 mm.

1 LENTELĖ

Manekeno sudėtinės dalys	Masė (kg)
Galva ir kaklas	$4,6 \pm 0,3$

▼ **M6**

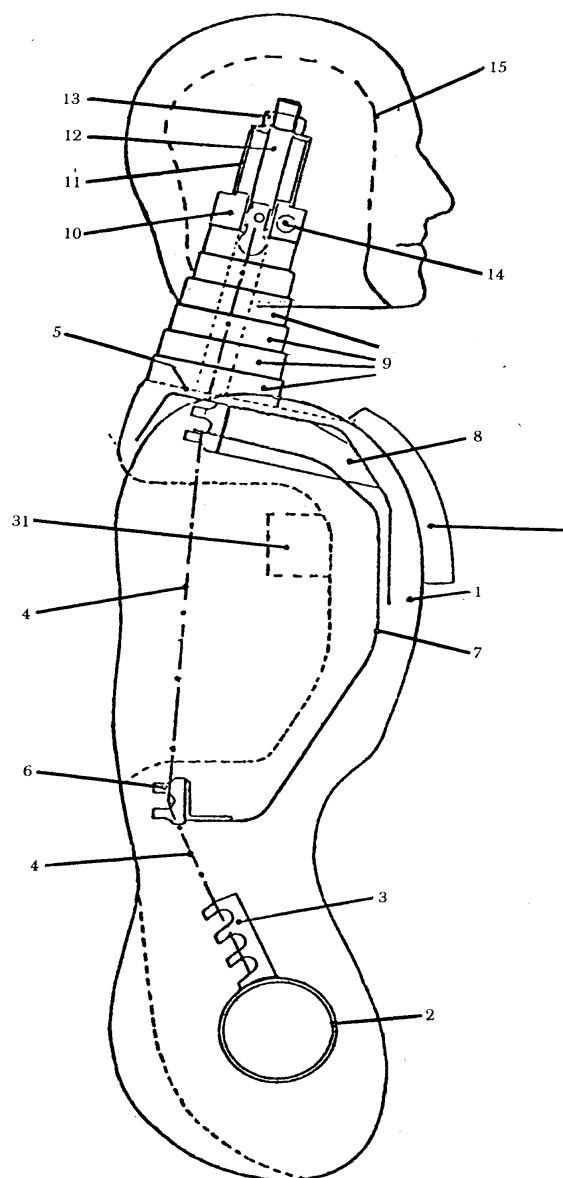
Manekeno sudėtinės dalys	Masė (kg)
Liemuo ir rankos	40,3 ± 1,0
Šlaunys	16,2 ± 0,5
Blauzda ir pėda	9,0 ± 0,5
Visa masė, įskaitant koregavimo svarmenis	74,5 ± 1,0

2 LENTELĖ

Nr.	Pavadinimas	Medžiaga	Matmenys
1	Kūnas	poliuretanai	–
2	Klubo vamzdis	plienas	76 × 70 × 100 mm
3	Grandinės tvirtinimo įtaisai	plienas	25 × 10 × 70 mm
4	Ritininė grandinė	plienas	$\frac{3}{4}$ mm
5	Peties plokštė	poliuretanai	–
6	Šonkaulių detalės (valcuotas profilis)	plienas	30 × 30 × 3 × 250 mm
7	Šonkaulių detalės	perforuotas plieninis lakštas	400 × 85 × 1,5 mm
8	Krūtinkaulio detalė	perforuotas plieninis lakštas	250 × 90 × 1,5 mm
9	Diskai (6)	poliuretanai	Ø 90 × 20 mm, Ø 80 × 20 mm Ø 75 × 20 mm, Ø 70 × 20 mm Ø 65 × 20 mm, Ø 60 × 20 mm
10	Trinkelė	poliamidas	60 × 60 × 25 mm
11	Tuščiavidurė įvorė	plienas	40 × 40 × 2 × 50 mm
12	Įtempimo varžtas	plienas	M16 × 90 mm
13	Įtempimo veržlė	plienas	M16
14	Pirmojo kaklo slankstelio ir ašies jungties veržiklis	plienas	Ø 12 × 130 mm (M12)
15	Galva	poliuretanai	–
16	Tuščiavidurė įvorė	plienas	Ø 18 × 13 × 17 mm
17	Standumo plokštelė	plienas	30 × 3 × 500 mm
18	Suveržimo veržlė	plienas	M12
19	Šlaunys	poliuretanai	–
20	Klubo vamzdis	plienas	76 × 70 × 80 mm
21	šlaunies vamzdis	plienas	30 × 30 × 440 mm
22	Kelio vamzdis	plienas	52 × 46 × 40 mm
23	Jungiamasis klubo vamzdis	plienas	76 × 64 × 250 mm
24	Frikciniai diskai (4)	plienas	160 × 75 × 1 mm
25	Suveržimo įtaisai	plienas	M12 × 320 mm diskai ir veržlės
26	Kelio vamzdis	plienas	52 × 46 × 160 mm
27	Jungiamasis kelio vamzdis	plienas	44 × 39 × 190 mm
28	Veržiklio plokštė	plienas	Ø 70 × 4 mm
29	Klubo vamzdis	plienas	50 × 50 × 2 × 460 mm
30	Pėdos plokštė	plienas	100 × 170 × 3 mm
31	Svarmenys liemens masei reguliuoti	poliuretanai	kiekvienas sveria po 1 kg
32	Pagalvėlė	polietileno putos	350 × 250 × 25 mm
33	Kombinezonas	medvilnės ir poliamido juostelės	
34	Prie klubo sąnario kabinami svarmenis	plienas	kiekvieno masė 1 kg

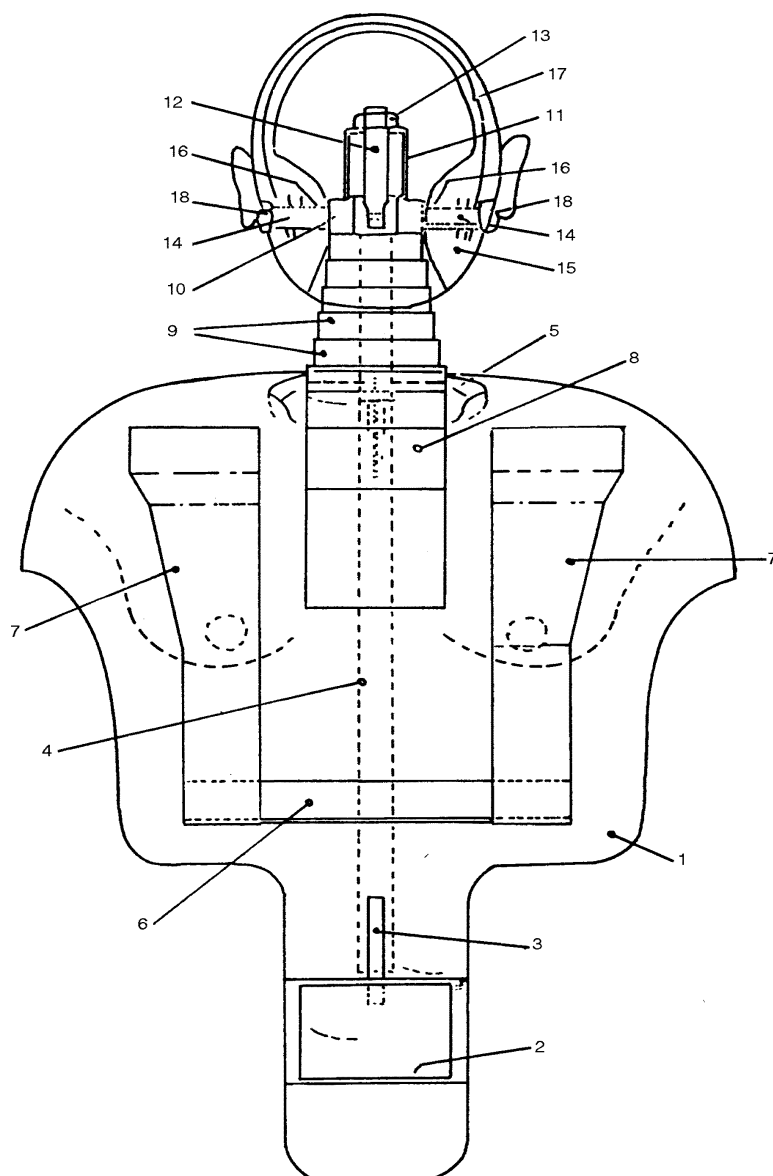
▼ **M6**

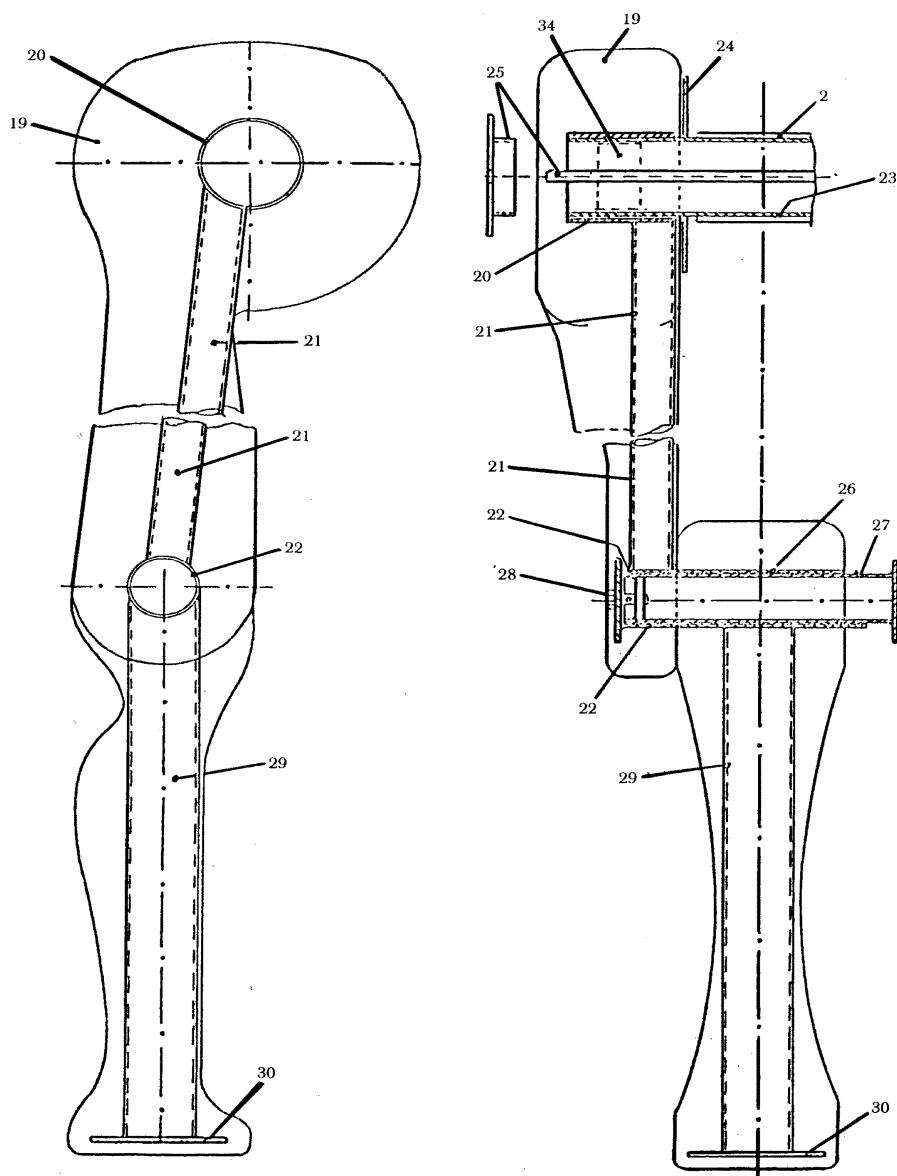
1 paveikslas

▼ **M6**

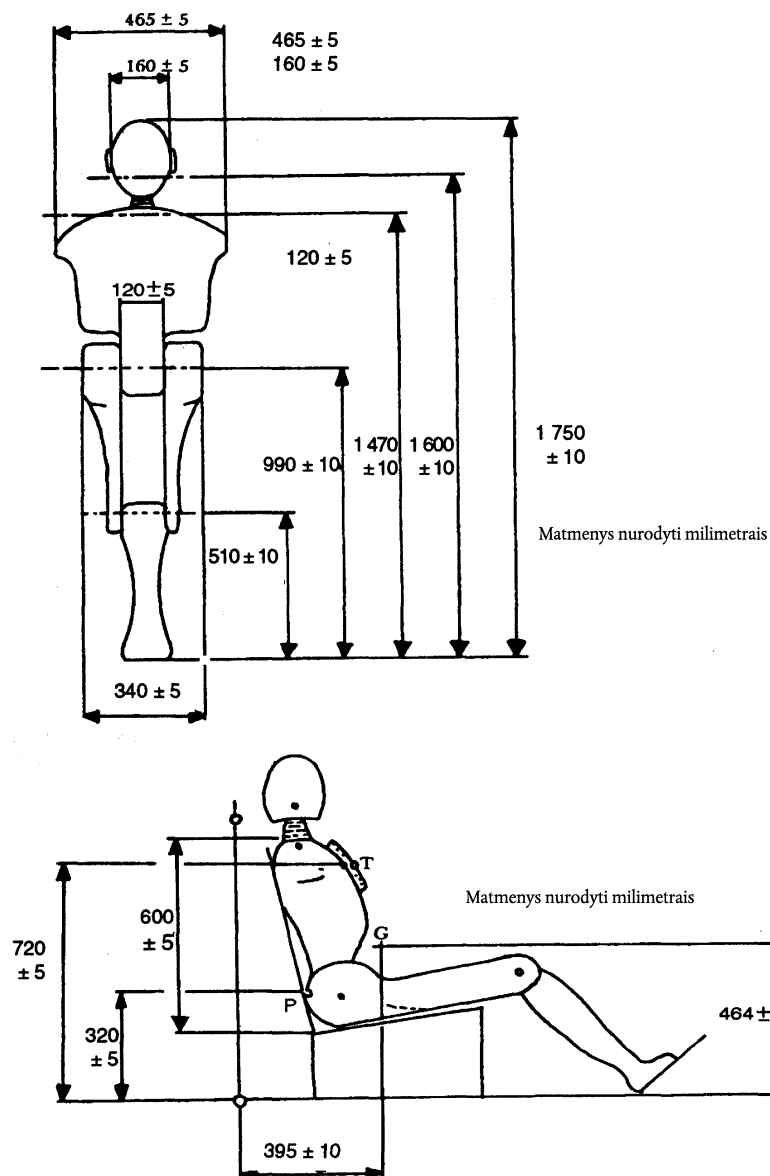
2 paveikslas

▼ **M6****3 ir 4 paveikslai**

▼ **M6**

5 ir 6 paveikslai

Manekenas pasodintas VII priedo 1 paveiksle parodytoje padėtyje.

G = svorio centras,

T = Liemens matavimo taškas (esantis priekinės manekeno dalies vidurio linijoje),

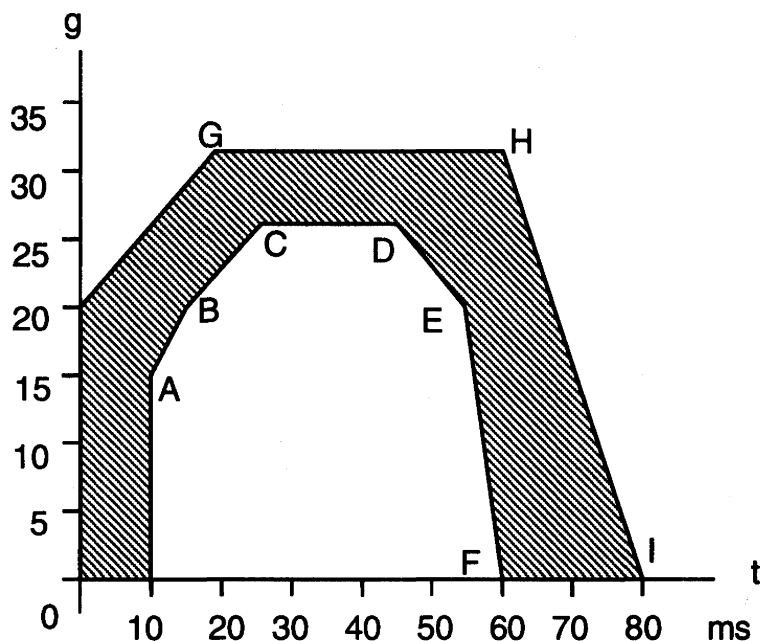
P = Dubens matavimo taškas (esantis galinės manekeno dalies vidurio linijoje).

▼ M6

IX PRIEDAS

VEŽIMĖLIO LĖTĖJIMO IR LAIKO FUNKCIJOS KREIVĖ

(Stabdymo įtaisų bandymo kreivė)

	t	g
A	10	15
B	15	20
C	25	26
D	45	26
E	55	20
F	60	0
G	18	32
H	60	32
I	80	0

Vežimėlio, ant kurio darant bandymus su saugos diržais uždėta 455 ± 20 kg, o su keleivių apsaugos sistemomis – 910 ± 40 kg inercinė masė, jei vardinė to vežimėlio ir transporto priemonės konstrukcijos masė yra 800 kg, lėtėjimo pagreičio kreivė turi būti brūkšniuotame pirmiau pavaizduoto grafiko plote. Jeigu reikia, vardinę vežimėlio ir pritvirtintos transporto priemonės konstrukcijos masę galima padidinti 200 kg dalimis, tuomet kiekvienai tokiai daliai pridedama papildoma 28 kg inercinė masė. Bendra vežimėlio, transporto priemonės konstrukcijos ir inercinių masių suma neturi skirtis nuo vardinių kalibravimo bandymų verčių daugiau kaip ± 40 kg. Kalibruojamo vežimėlio stabdymo kelias turi būti 400 mm ± 20 mm, o greitis – 50 ± 1 km/h.

Abiem pirmiau minėtais atvejais matavimo įrangai turi būti būdingas lėtasis ir ne didesnis kaip 60 Hz atsakas, o charakteristikos kryčio dažnis – 100 Hz. Registruojamų duomenų neturi iškraipyti dėl keitiklio pritvirtinimo atsiradę mechaniniai virpesiai. Turi būti atsižvelgta į laido ilgio ir temperatūros poveikį dažnio parametrui⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Šie reikalavimai atitinka ISO Rekomendaciją R 6478/1980.

▼ M6

X PRIEDAS

NAUDOJIMO INSTRUKCIJOS

Su kiekvienu saugos diržu pateikiami tos valstybės narės, kurioje diržas bus parduodamas, kalba arba kalbomis parengtos naudojimo instrukcijos, kuriose nurodyti toliau išdėstyti dalykai.

1. Įrengimo instrukcijos (jų pateikti nebūtina, jeigu gamintojas transporto priemonę pristato su jei įrengtais saugos diržais), kuriose išvardijama, kokių tipų transporto priemonėse tuos saugos diržų komplektus galima įrengti, ir tinkamas diržų komplekto įrengimo transporto priemonėje būdas, įskaitant įspėjimą saugotis, kad saugos diržai nenudiltų.
2. Naudojimo instrukcijos (juos galima įtraukti į transporto priemonės naudojimosi vadovą, jeigu transporto priemonę gamintojas pristato su jau įrengtais saugos diržais), kuriose išvardytos instrukcijos, būtinos užtikrinti, kad saugos diržo naudotojas galėtų juo naudotis pagal nustatytus reikalavimus. Tuose nurodymuose turi būti paminėta:
 - a) kad važiuojant transporto priemone visada svarbu segėti saugos diržą;
 - b) kad saugos diržą būtina segėti teisingai, ypač, kad:
 - užraktas būtų jos numatytoje vietoje,
 - segimi diržai būtų prigludę prie seginio keleivio kūno,
 - diržų juostos būtų nustatytose kūno vietose ir nebūtų susisukusios,
 - kiekvieną diržą segėtų tik vienas keleivis ir kad diržas nebūtų apjuostas apie ant keleivio kelių sėdintį vaiką;
 - c) saugos diržo užrakto užrakinimo ir atrakinimo būdas;
 - d) saugos diržo reguliavimo būdas;
 - e) saugos diržo komplekte esančių įtraukiklių naudojimo ir patikrinimo, ar jis užsifiksavęs, būdas;
 - f) rekomenduojamas saugos diržo valymo, ir, jei reikia, jo surinkimo po valymo būdas;
 - g) tai, kad būtina pakeisti saugos diržą, jeigu juo buvo naudojama didelės avarijos metu arba jeigu jis yra labai nusidėvėjęs ar įpjautas, o jei diržas turi išankstinės apkrovos įtaisą – jam suveikus;
 - h) tai, kad diržą draudžiama keisti arba modifikuoti taip, kad jis taptų netinkamas; jei diržą dalis galima išardyti, turi būti pateiktos saugos diržo surinkimo instrukcijos;
 - i) tai, kad saugos diržas skirtas dėvėti suaugusiam žmogui;
 - j) kaip laikyti nenaudojamą saugos diržą.
3. Jei saugos diržas yra su 4N tipo įtraukikliu, įrengimo instrukcijose ir ant pakuotės turi būti nurodyta, kad toks diržas neskirtas įrengti lengvuosiuose automobiliuose su daugiau kaip devyniomis sėdynėmis, įskaitant ir vairuotoją.
4. Transporto priemonės gamintojas naudotojo vadove turi nurodyti, ar kiekviena keleiviams skirta sėdimoji vieta tinka vaikams iki 12 metų (arba iki 1,5 m ūgio) vežti, ar prie jos reikia tvirtinti vaiko apsaugos sistemą. Informacija pateikiama šalies, kurioje prekiaujama tomis transporto priemonėmis, valstybine kalba arba bent jau viena valstybinių kalbų.
 - 4.1. Dėl kiekvienos į priekį atsuktos sėdimosios vietos gamintojas:
 - 4.1.1) nurodo, kad ji tinka universaliosios kategorijos vaiko apsaugos priemonėms montuoti;
 - 4.1.2) pateikia universaliosios arba pusiau universaliosios, ribotos ar tam tikroms transporto priemonėms skirtų kategorijų keleivių apsaugos sistemų, kurios tinka tai sėdimajai vietai, sąrašą, nurodydamas amžiaus grupes, kurioms skirtos tos keleivių apsaugos sistemos;
 - 4.1.3. įrengia jose įmontuotąją vaiko apsaugos priemonę, nurodydamas, kurioms amžiaus grupėms skirta kiekviena jos konfigūracija;
 - 4.1.4. naudoja bet kurį 4.1.1, 4.1.2 ir 4.1.3 punktuose nurodytų priemonių derinį.

▼ M6

- 4.1.5. Jei tam tikrai amžiaus grupei tam tikroje sėdimosioje vietoje neskirta nė viena iš punktuose 4.1.1–4.1.4 nurodytų priemonių, gamintojas nurodo, kad tos amžiaus grupės vaikus toje vietoje vežti draudžiama.
- 4.1.6. Tinkamas tokios informacijos pateikimo formato pavyzdys pateiktas šio priedo 1 papildyme.

▼ **M6***1 priedėlis*

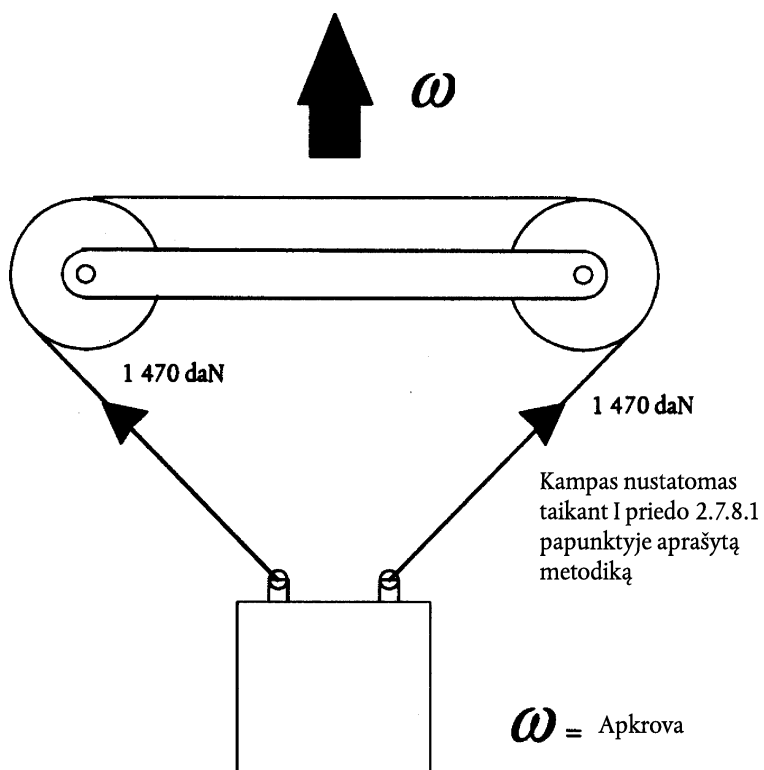
Amžiaus grupė	Sėdimoji vieta			
	Priekinio keleivio	Galinio keleivio	Galinė vidurinė	Papildomos sėdynės
< 10 kg (nuo 0 iki 9 mėn.)	X	U	L	—
< 13 kg (nuo 0 iki 24 mėn.)	U	U	L	—
nuo 9 iki 18 kg (nuo 9 iki 48 mėn.)	UV	U	L	—
nuo 15 iki 36 kg (nuo 4 iki 12 metų)	U	U	B	—

SANTRUMPOS:

- U: Tinkama „universaliosios“ kategorijos keleivių apsaugos priemonėms, patvirtintoms šiai amžiaus grupei.
- UF: Tinkama „universaliosios“ kategorijos į priekį atsuktoms keleivių apsaugos priemonėms, patvirtintoms šiai amžiaus grupei.
- L: Tinkama pridedamame sąraše išvardytoms konkrečioms vaiko apsaugos priemonėms. Tokios priemonės gali būti „konkrečiai transporto priemonei skirtos“, „ribotos“, „pusiau universalios“ arba „universalios“ kategorijų.
- B: Įmontuoti keleivių apsaugos priemonė, patvirtinta šiai amžiaus grupei.
- X: Šiai amžiaus grupei netinkama sėdimoji vieta.

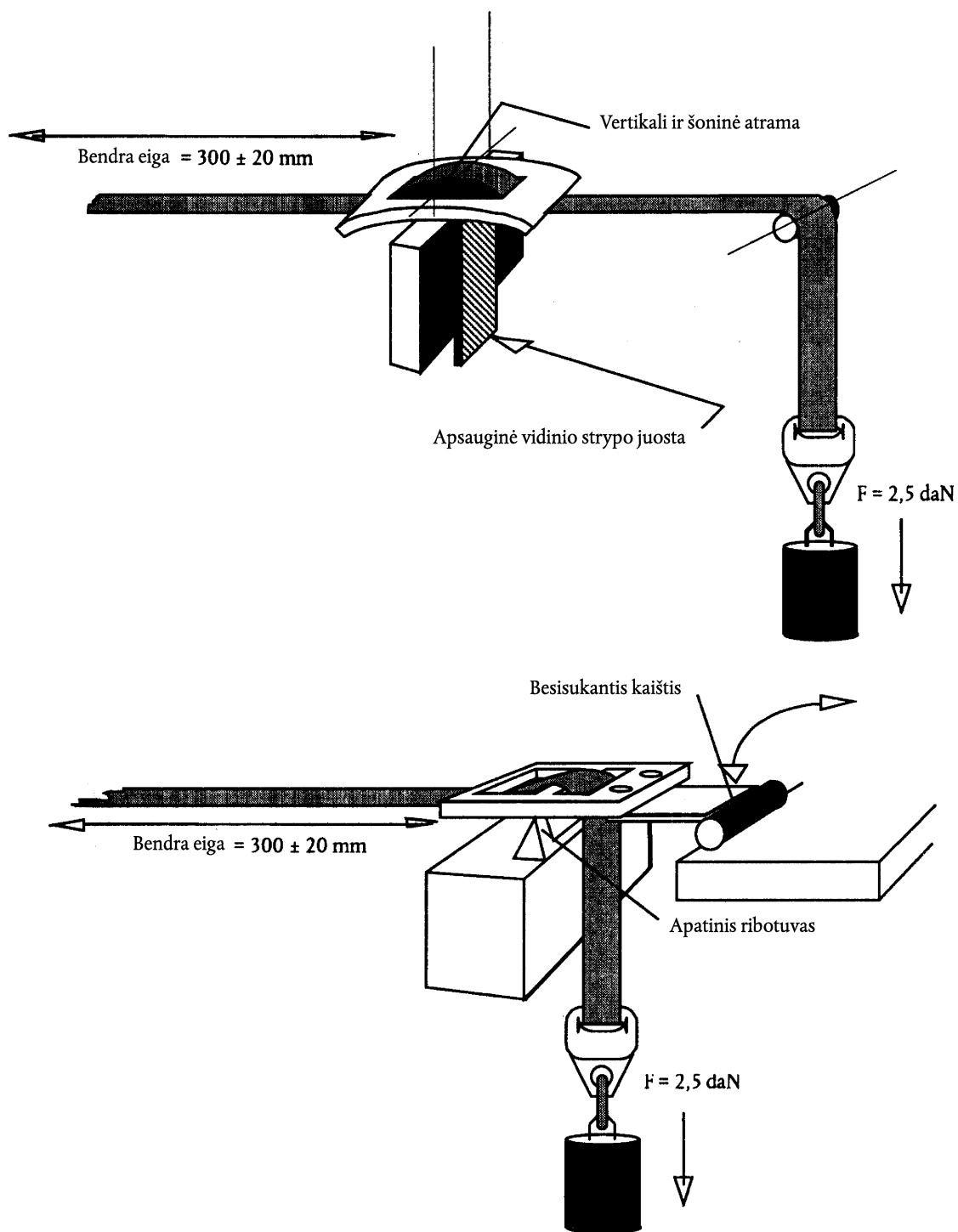
▼ **M6***XI PRIEDAS***DVIGUBO VEIKIMO UŽRAKTO BANDYMAS**

(aprašytas I priedo 2.7.6.5 papunktyje)

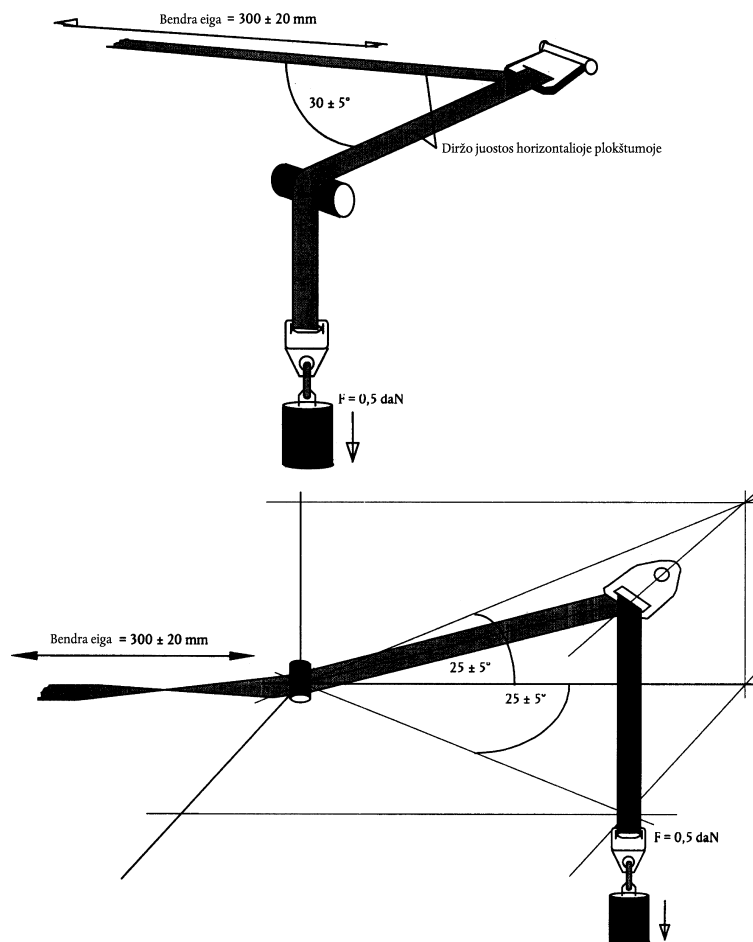

▼ **M6***XII PRIEDAS***DILINIMO IR TRUMPOJO SAUGOS DIRŽO POSLINKIO BANDYMAI****1 paveikslas**

1 tipo bandymas

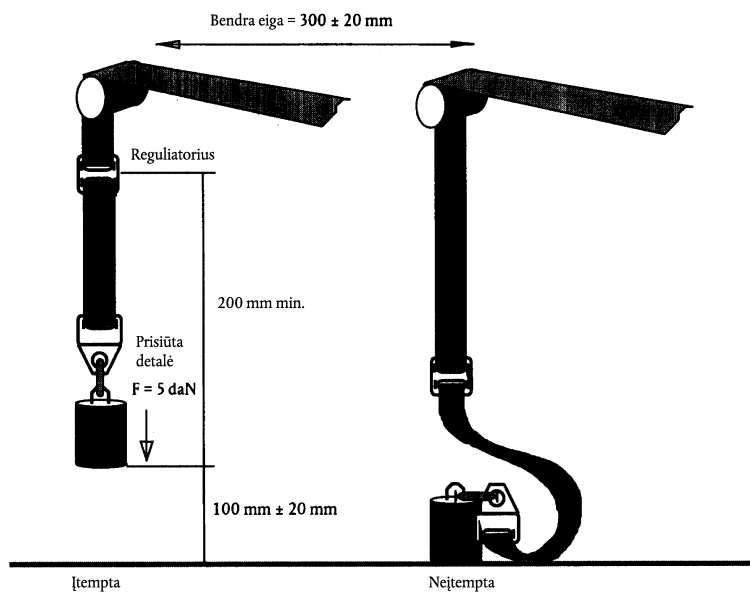

Atskirų tipų reguliatorių bandymo įrangos pavyzdžiai.

▼ **M6****2 paveikslas**
2 tipo bandymas

▼ **M6****3 paveikslas**

3 tipo ir trumpojo poslinkio bandymas

▼ **M6***XIII PRIEDAS***KOROZIJOS BANDYMAS**

1. **BANDYMO ĮRANGA**
 - 1.1. Bandymo įrangą sudaro: rūko kamera, druskos tirpalo rezervuaras, tinkamai kondicionuoto suslėgto oro tiekimas, vienas arba daugiau purkštuvų, bandinių laikytuvai, kameros šildymo įrenginys ir būtini valdikliai. Sudedamųjų įrangos dalių dydis ir konstrukcija nėra nustatyti, tačiau jie turi būti tinkami, kad bandymo sąlygų būtų laikomasi.
 - 1.2. Svarbu užtikrinti, kad ant kameros lubų arba jos dangčio susikauptų tirpalo lašai nekristų ant bandinių, ir
 - 1.3. Kad nuo bandinių krentantys tirpalo lašai nebūtų grąžinami į rezervuarą ir vėl purškiami.
 - 1.4. Įrangą neturi būti pagaminta iš medžiagų, dėl kurių padidėtų druskos tirpalo rūko korozinis poveikis.
2. **BANDINIŲ IŠDĖSTYMAS RŪKO KAMEROJE**
 - 2.1. Bandiniai, išskyrus įtraukiklius, pakabinami arba atremiami 15–30° kampu nuo vertikalės ir geriausia lygiagrečiai pagrindinei horizontaliai rūko tekėjimo kameroje kryptčiai, nustatyta pagal pagrindinį bandomąjį paviršių.
 - 2.2. Įtraukikliai atremiami arba pakabinami taip, kad ričių, ant kurių suvyniojamas diržas, ašys būtų statmenos pagrindinei horizontaliai rūko tekėjimo kameroje kryptčiai. Įtraukiklio diržo juostos anga taip pat turi būti atsukta ta pačia pagrindine kryptimi.
 - 2.3. Kiekvienas bandinys padedamas taip, kad jis nekliudytų druskos tirpalo rūkui laisvai nusėsti ant visų bandinių.
 - 2.4. Kiekvienas bandinys padedamas taip, kad druskos tirpalas nuo vieno bandinio nelašėtų ant kitų bandinių.
3. **DRUSKOS TIRPALAS**
 - 3.1. Druskos tirpalas padaromas 5 ± 1 natrio chlorido masės dalis ištirpinant 95 dalyse distiliuoto vandens. Druska – tai natrio chloridas be nikelio ir vario priemaišų, kurį išdžiovinus jame būtų ne daugiau kaip 0,1 % natrio jodido, o bendras priemaišų kiekis ne didesnis kaip 0,3 %.
 - 3.2. Tirpalas turi būti toks, kad išpurkšto 35 °C temperatūroje, o paskui surinkto tirpalo pH būtų 6,5–7,2.
4. **ORO TIEKIMAS**

Į purkštuvo antgalį arba antgalius druskos tirpalui purkšti tiekiamas suslėgtas oras turi būti be alyvos ir priemaišų ir tiekiamas 70 kN/m²–170 kN/m² slėgiu.
5. **SĄLYGOS RŪKO KAMEROJE**
 - 5.1. Rūko kameros poveikio zonoje išlaikoma 35 ± 5 °C temperatūra. Rūko kameros poveikio zonoje padedami bent du švarūs rūko rinktuvai, kad ant bandinių arba kokio kito šaltinio nesikauptų tirpalo lašai. Rinktuvai turi būti padėti arti bandinių: vienas – kuo arčiau purkštuvo antgalio, o kitas – kuo toliau nuo jų. Druskos tirpalo rūkas turi būti toks, kad 80 cm² horizontalaus surinkimo plote kiekvienas rinktuvas per valandą surinktų vidutiniškai 1,0–2,0 ml tirpalo (matuojama ne trumpiau kaip 16 valandų).
 - 5.2. Purkštuvo antgalis arba antgaliai turi būti nukreipti ar sureguliuoti taip, kad purškiamas tirpalas nekristų tiesiogiai ant bandinių.

▼ M6

XIV PRIEDAS

CHRONOLOGINĖ BANDYMŲ SEKA

Atitinkama direktyvos teksto dalis	Bandymas	Bandiniai																
		Diržo arba SS Nr.					Diržo juostos Nr.											
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1-0	11	
2.2, 2.3.2, 2.4.1.1, 2.5.1.1	Diržo arba keleivių apsaugos sistemos apžiūra	×																
2.4.2.1, 2.4.2.2	Užrakto apžiūra	×	×	×	×	×												
2.4.2.6, 2.4.2.7, 2.7.6.1, 2.7.6.5	Užrakto atsparumo bandymas			×														
2.4.3.2, 2.7.6.1	Regulatoriaus atsparumo bandymas			×														
2.4.4, 2.7.6.2	Tvirtinimo įtaisų (ir, jei reikia, įtraukiklių) atsparumo nustatymas			×														
2.4.2.4, 2.7.6.3	Užrakto veikimo žemoje temperatūroje bandymas	×	×															
2.4.1.4, 2.7.6.4	Žemos temperatūros poveikis visoms standžioms dalims	×	×															
2.4.3.3, 2.7.6.6	Reguliavimo paprastumas				×													
2.4.1.2, 2.7.2	Diržo arba keleivių apsaugos sistemos kondicionavimas (bandymas) prieš dinaminį bandymą:																	
2.4.2.3, 2.6.1.2	užrakto patvarumas	×	×															
2.4.1.2, 2.7.2	standžių dalių atsparumas korozijai	×	×															
	įtraukiklių kondicionavimas																	
2.4.5.1.1, 2.4.5.2.1, 2.4.5.2.2, 2.4.5.2.3, 2.7.7.2	fiksavimo reakcijos slenkstis	×	×															
2.4.5.1.2, 2.4.5.2.4, 2.7.7.4	įtraukimo jėga	×	×															
2.4.5.1.3, 2.4.5.2.5, 2.7.7.1	patvarumas	×	×															
2.4.5.1.3, 2.4.5.2.5, 2.7.2	atsparumas korozijai	×	×															
2.4.5.1.3, 2.4.5.2.5, 2.7.7.3	atsparumas dulkėms	×	×															
2.4.5.1.2, 2.7.5	Diržo juostos pločio bandymas						×	×										
	Diržo juostos atsparumo nustatymas po:																	
2.5.2, 2.7.5, 2.7.3.1	kondicionavimas kambario atmosferos sąlygomis						×	×										
2.5.3, 2.7.5, 2.7.3.2	kondicionavimas šviesa								×	×								
2.5.3, 2.7.5, 2.7.3.3	kondicionavimas šalčiu										×	×						

[illegible]

BŪTINIAUSI REIKALAVIMAI SAUGOS DIRŽAMS IR ĮTRAUKIKLIAMS

Transporto priemonių kategorija	Į priekį atsuktos sėdimosios vietos				Į galą atsuktos sėdimosios vietos
	Šoninės sėdimosios vietos		Vidurinės sėdimosios vietos		
	Priekinės	Ne priekinės	Priekinės	Ne priekinės	
M1	Ar4m	Ar4m	Ar4m	Ar4 Ar4m	B, Br3, Br4m
M ₂ ≤ 3,5 t	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm	Br3, Br4m, Br4Nm
M ₂ > 3,5 t	Br3, Br4m, Br4Nm arba Ar4m, Ar4Nm ☞	Br3, Br4m, Br4Nm arba Ar4m, Ar4Nm ☞	Br3, Br4m, Br4Nm arba Ar4m, Ar4Nm ☞	Br3, Br4m, Br4Nm arba Ar4m, Ar4Nm ☞	Br3, Br4m, Br4Nm
M3	Žr. 3.1.10 punkto reikalavimus, kai leidžiamas juosmens diržas	Žr. 3.1.10 punkto reikalavimus, kai leidžiamas juosmens diržas	Žr. 3.1.10 punkto reikalavimus, kai leidžiamas juosmens diržas	Žr. 3.1.10 punkto reikalavimus, kai leidžiamas juosmens diržas	
N1	Ar4m, Ar4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm arba jokių 3.1.8 ir 3.1.9 punktai: atvirose sėdimosiose vietose būtinas juosmens diržas	Br3, Br4m, Br4Nm arba A, Ar4m, Ar4Nm * 3.1.7 punktas: jei priekinis stiklas nėra atskaitos zonoje, leidžiamas juosmens diržas	B, Br3, Br4m, Br4Nm arba jokių 3.1.8 ir 3.1.9 punktai: atvirose sėdimosiose vietose būtinas juosmens diržas	Jokių
N2	Br3, Br4m, Br4Nm arba A, Ar4m, Ar4Nm *	B, Br3, Br4m, Br4Nm arba jokių #	Br3, Br4m, Br4Nm arba A, Ar4m, Ar4Nm *	B, Br3, Br4m, Br4Nm arba jokių #	Jokių
N3	3.1.7 punktas: jei priekinis stiklas nėra atskaitos zonoje ir vairuotojo sėdynėje leidžiamas juosmens diržas	3.1.8 ir 3.1.9 punktai: atvirose sėdimosiose vietose būtinas juosmens diržas	3.1.7 punktas: jei priekinis stiklas nėra atskaitos zonoje, leidžiamas juosmens diržas	3.1.8 ir 3.1.9 punktai: atvirose sėdimosiose vietose būtinas juosmens diržas	

A: trijose vietose tvirtinamas (juosmens ir įstrižas perpetinis diržas).

B: dviejose vietose tvirtinamas (juosmens) diržas.

r: įtraukiklis.

m: daugialypio jautrumo įtraukiklis su avariniu fiksatoriumi.

3: įtraukiklis su automatiniu fiksatoriumi.

4: įtraukiklis su avariniu fiksatoriumi.

N: aukštesnis reakcijos slenkstis (žr. I priedo punktus nuo 1.8.3 iki 1.8.5).

Pastaba: Visuomet vietoj A arba B tipo diržų galima įrengti S tipo diržus, jei jie tvirtinami Direktyvos 76/115/EEB reikalavimus atitinkančiais tvirtinimo įtaisais.

▼ **M6***XVI PRIEDAS***PRODUKCIJOS ATITIKTIES KONTROLĖ**

1. **BANDYMAI**
Toliau aprašytais bandymais tikrinama, kaip saugos diržai atitinka reikalavimus.
 - 1.1. Įtraukiklių su avariniu fiksatoriumi fiksavimo reakcijos slenksčio ir patvarumo bandymas
Atliekama pagal 2.7.7.2 papunkčio nuostatas, nepalankiausia kryptimi, atlikus 2.7.2, 2.7.7.1 ir 2.7.7.3 teksto dalyse aprašytą patvarumo bandymą, reikalaujamą 2.4.5.2.5 paragrafe.
 - 1.2. Įtraukiklių su automatinio fiksatoriumi patvarumo bandymas
Atliekama pagal 2.7.7.1 papunkčio nuostatas, papildomai atliekant 2.7.2 ir 2.7.7.3 teksto dalyse aprašytus bandymus, reikalaujamus 2.4.5.1.3 paragrafe.
 - 1.3. Diržo juostų patvarumo po kondicionavimo bandymas.
Atliekama 2.7.5 punkte aprašyta tvarka, kondicionavus pagal papunkčių nuo 2.7.3.1 iki 2.7.3.5 reikalavimus.
 - 1.3.1. Diržo juostų atsparumo po dilinimo bandymas
Atliekama 2.7.5 punkte aprašyta tvarka, kondicionavus pagal 2.7.3.6 papunkčio reikalavimus.
 - 1.4. Trumpojo poslinkio bandymas
Atliekama 2.7.4 punkte aprašyta tvarka.
 - 1.5. Standžiųjų dalių bandymas
Atliekama 2.7.6 punkte aprašyta tvarka.
 - 1.6. Saugos diržo arba keleivių apsaugos sistemos atitikties eksploataciniams reikalavimams tikrinimas dinamiiniu bandymu.
 - 1.6.1. Bandymai naudojant kondicionavimą
 - 1.6.1.1. Diržai arba keleivių apsaugos sistemos su įtraukikliu su avariniu fiksatoriumi: pagal 2.7.8 ir 2.7.9 punktų nuostatas, naudojant diržą, su kuriuo prieš tai buvo atlikta 45 0002.7.7.1 papunktyje nurodyto įtraukiklio patvarumo bandymo ciklą ir 2.4.2.3, 2.7.2 ir 2.7.7.3 teksto dalyse nurodyti bandymai.
 - 1.6.1.2. Diržai arba keleivių apsaugos sistemos su įtraukikliu su automatinio fiksatoriumi: pagal 2.7.8 ir 2.7.9 punktų nuostatas, naudojant diržą, su kuriuo prieš tai buvo atlikta 10 0002.7.7.1 papunktyje nurodyto įtraukiklio patvarumo bandymo ciklą ir 2.4.2.3, 2.7.2 ir 2.7.7.3 teksto dalyse nurodyti bandymai.
 - 1.6.1.3. Nejudamas diržas: pagal 2.7.8 ir 2.7.9 punktų nuostatas, naudojant saugos diržą, su kuriuo buvo atlikti 2.4.2.3 ir 2.7.2 teksto dalyse nurodyti bandymai.
 - 1.6.2. Bandymai be kondicionavimo
Atliekama pagal 2.7.8 ir 2.7.9 punktų nuostatas.
2. **BANDYMŲ DAŽNIS IR REZULTATAI**
 - 2.1. Bandymai pagal punktų nuo 1.1 iki 1.5 reikalavimus daromi statistiškai kontroliuojamu periodiškumu, atsitiktine tvarka, laikantis vienos iš įprastų kokybės užtikrinimo metodikų.
 - 2.1.1. Įtraukikliai su avariniu fiksatoriumi turi būti išbandyti:
 - 2.1.1.1) pagal 2.7.7.2.1 ir 2.7.7.2.2 paragrafų nuostatas, nepalankiausia kryptimi, kaip nurodyta 2.7.7.2.1.2 pastraipoje. Bandymo rezultatai turi atitikti 2.4.5.2.1.1 ir 2.4.5.2.3 teksto dalių reikalavimus;
 - 2.1.1.2) arba pagal 2.7.7.2.3 paragrafo nuostatas, nepalankiausia kryptimi. Kreipimo sparta gali būti ir didesnė už nurodytąją, jei tai neiškraipo bandymo rezultatų, kaip nurodyta 2.7.7.2.1.2 pastraipoje. Bandymo rezultatai turi atitikti 2.4.5.2.1.4 pastraipos reikalavimus.
 - 2.2.1. Bandymai naudojant kondicionavimą
 - 2.2.1.1. Jei diržai turi įtraukiklius su avariniu fiksatoriumi, kiekvienos rūšies fiksavimo mechanizmai išbandomi šio priedo 1.6.1.1 papunktyje (1) nurodytu bandymu:
 - kai per dieną pagaminama daugiau kaip 1 000 diržų: vienas iš 100 000 pagamintų diržų, ne rečiau kaip kartą per dvi savaites,
 - kai per dieną pagaminama ne daugiau kaip 1 000 diržų: vienas

▼ **M6**

iš 10 000 pagamintų diržų, ne rečiau kaip kartą per metus.

- 2.2.1.2. Jei diržai turi automatinį fiksatorių arba yra nejudamieji:
- kai per dieną pagaminama daugiau kaip 1 000 diržų: vienas iš 100 000 pagamintų diržų, ne rečiau kaip kartą per dvi savaites,
 - kai per dieną pagaminama ne daugiau kaip 1 000 diržų: vienas iš 10 000 pagamintų diržų, ne rečiau kaip kartą per metus.
- išbandomi šio priedo 1.6.1.2. ir 1.6.1.3. papunktyje nurodytu bandymu.
- 2.2.2. Bandymai be kondicionavimo
- 2.2.2.1. Jei diržai turi įtraukiklį su avariniu fiksatoriumi, šio priedo 1.6.2 punkte nurodytas bandymas daromas su tokiu skaičiumi bandinių:
- 2.2.2.1.1) kai per dieną pagaminama ne mažiau kaip 5 000 diržų: du iš 25 000 pagamintų diržų, ne rečiau kaip kartą per dieną su kiekvienos rūšies fiksavimo mechanizmu;
- 2.2.2.1.2) kai per dieną pagaminama mažiau kaip 5 000 diržų: vienas iš 5 000 pagamintų diržų, ne rečiau kaip kartą per metus su kiekvienos rūšies fiksavimo mechanizmu.
- 2.2.2.2. Jei diržai turi įtraukiklį su automatišku fiksatoriumi arba yra nejudamieji, šio priedo 1.6.2 punkte nurodytas bandymas daromas su tokiu skaičiumi bandinių:
- 2.2.2.2.1. kai per dieną pagaminama ne mažiau kaip 5 000 diržų: du iš 25 000 pagamintų kiekvieno patvirtinto tipo diržų, ne rečiau kaip kartą per dieną;
- 2.2.2.2.2. kai per dieną pagaminama mažiau kaip 5 000 diržų: vienas iš 5 000 pagamintų kiekvieno patvirtinto tipo diržų, ne rečiau kaip kartą per metus.
- 2.2.3. Rezultatai
- Bandymų rezultatai turi atitikti I priedo 2.6.1.3.1 paragrafo reikalavimus.
- Atliekant bandymą su kondicionavimu pagal šio priedo 1.6.1 punktą, manekeno poslinkį į priekį pagal I priedo 2.6.1.3.2 paragrafo (arba 2.6.1.4 papunkčio, jei taikoma) nuostatas galima kontroliuoti pritaikytu supaprastintu būdu.
- 2.2.3.1. Tvirtinant pagal šios direktyvos I priedo 2.6.1.3.3 paragrafo ir šio priedo 1.6.1 punkto nuostatas, nustatyti tik tai, kad nė viena diržo dalis negali būti sulaužyta ar atsikabinti, o krūtinės atskaitos taškas 300 mm poslinkio momentu negali judėti greičiau kaip 24 km/h.
- 2.3. Jei vienas bandinys neišlaiko tam tikro bandymo, pagal tuos pačius reikalavimus daromi papildomi bandymai su ne mažiau kaip trimis kitais bandiniais. Jei vienas iš tų bandinių neišlaiko dinaminio bandymo, patvirtinimo turėtojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas praneša tipo patvirtinimą suteikusiai kompetentingai institucijai, kokių priemonių imtasi produkcijos atitikčiai vėl užtikrinti.

▼ **M6***XVII PRIEDAS***REIKALAVIMAI VAIKO APSAUGOS SISTEMOMS**

Vaiko apsaugos sistemų patvirtinimo reikalavimai pateikti Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos reglamento Nr. 44 2, 6, 7, 8, 9 ir 14 skyriuose ⁽¹⁾, taip pat 03 pataisų serijos 3–21 prieduose.

(Pirmiau minėtuose 6–8 skyriuose esančios nuorodos į 14, 16 ir 21 Reglamentus laikomos nuorodomis į Direktyvą 76/115/EEB, šią direktyvą ir Direktyvą 74/60/EEB).

⁽¹⁾ Pakartota ir paskelbta Oficialiajame leidinyje.

▼ M6*XVIII PRIEDAS***REIKALAVIMAI VAIKO APSAUGOS SISTEMŲ ĮRENGIMUI**

Vaiko apsaugos sistemų įrengimo reikalavimai pateikti Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos Jungtinės rezoliucijos R.E.3 13 priedo 5.2 poskyryje ir 2 papildyme, pakartotame šio priedo papildyme.

▼ **M6***1 priedėlis*

Toliau pateiktas Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos Jungtinės rezoliucijos R.E.3 13 priedo (5.2 poskyrio ir 2 papildymo) tekstas (1997 m. rugpjūčio 11 d. dokumentas TRANS/WP.29/78/Rev.1).

13 PRIEDAS**REKOMENDACIJA DĖL MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ
SUAUGUSIEMS KELEIVIAMSKIRTŲ SAUGOS DIRŽŲ IR KELEIVIŲ
APSAUGOS SISTEMŲ ĮRENGIMO Į PRIEKĮ IR Į GALĄ ATSUKTOSE
SĖDYNĖSE REIKALAVIMŲ**

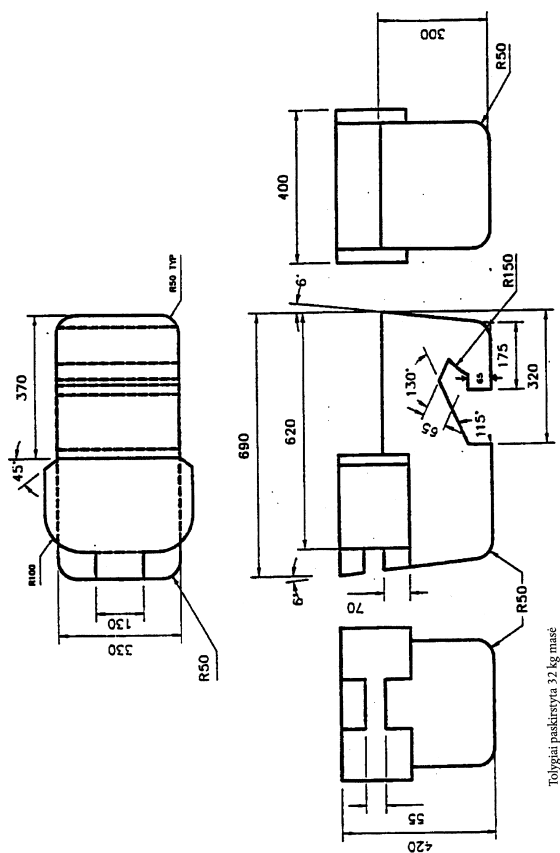
- 5.2. „Universaliosios“ kategorijos vaiko apsaugos priemonė – tai vaiko apsaugos priemonė, patvirtinta kaip priklausanti „universaliajai“ kategorijai pagal ECE Reglamento Nr. 44 03 pataisų seriją. Sėdimosios vietos, kurias transporto priemonės gamintojas nurodo kaip tinkamas įrengti „universaliosios“ kategorijos vaiko apsaugos priemonės, turi atitikti šio priedo 2 papildymo nuostatas.

▼ **M6***2 priedėlis***Nuostatos dėl „universaliosios“ kategorijos vaiko apsaugos sistemų, įrengiamų su transporto priemonės saugos diržų įranga, įrengimo**

1. BENDROSIOS NUOSTATOS
 - 1.1. Sėdimųjų vietų tinkamumui „universaliosios“ kategorijos vaiko apsaugos priemonių įrengimui nustatyti taikoma šiame papildyme nurodyta bandymų metodika ir reikalavimai.
 - 1.2. Bandymai gali būti daromi transporto priemonėje arba atitinkamoje jos dalyje.
2. BANDYMO TVARKA
 - 2.1. Sėdynė nustatoma į pačią galinę ir žemiausiąją padėtį.
 - 2.2. Atlošas nustatomas į gamintojo nurodytą padėtį. Jei ta padėtis nenurodyta, atlošas nustatomas 25° kampu nuo vertikalės arba į artimiausią tam kampui fiksuotąją padėtį.
 - 2.3. Ties pečiais esantis tvirtinimo įtaisas nustatomas į žemiausiąją padėtį.
 - 2.4. Ant atlošo ir sėdimosios dalies uždedamas medvilninis audeklas.
 - 2.5. Įtaisas (pavaizduotas šio papildymo 1 paveiksle) uždedamas ant transporto priemonės sėdynės.
 - 2.6. Jei sėdimoji vieta pritaikyta į priekį arba į galą atsuktai universaliai keleivių apsaugos sistemai įrengti, bandymas daromas kaip aprašyta 2.6.1, 2.7, 2.8, 2.9 ir 2.10 teksto dalyse. Jei sėdimoji vieta pritaikyta tik į priekį atsuktai universaliai keleivių apsaugos sistemai įrengti, bandymas daromas kaip aprašyta 2.6.2, 2.7, 2.8, 2.9 ir 2.10 teksto dalyse.
 - 2.6.1. Saugos diržo juostos apjuosiamos apie įtaisą maždaug įprastoje vietoje, kaip pavaizduota 2 ir 3 paveiksluose ir užrakinamas užraktas.
 - 2.6.2. Saugos diržo juosmens juosta apjuosinama maždaug teisingoje vietoje aplink 150 mm spindulio apatinę įtaiso dalį, kaip parodyta 3 paveiksle ir užrakinamas užraktas.
 - 2.7. Įtaiso vidurys turi būti ne toliau kaip 25 mm nuo numanomo sėdimosios vietos vidurio, o jo vidurio linija – lygiagreti transporto priemonės vidurio linijai.
 - 2.8. Juosta turi būti išlyginta. Ji lyginama nenaudojant per didelės jėgos, kad neįsitemptų.
 - 2.9. Įtaiso priekis ties viduriu $100\text{ N} \pm 10\text{ N}$ jėga, veikiančia lygiagrečiai jo apatiniam paviršiui, pastumiamas atgal.
 - 2.10. Įtaisas iš viršaus ties viršutinio paviršiaus viduriu $100\text{ N} \pm 10\text{ N}$ jėga paspaudžiamas žemyn.
3. REIKALAVIMAI
 - 3.1. Įtaiso apačia turi liestis tiek prie priekinės, tiek prie galinės sėdynės pagalvėlės dalių. Jei ji nesiliečia dėl diržo prakišimo nišos įtaise, šią nišą galima uždengti išilgai įtaiso apačios uždėta perdanga.
 - 3.2. Diržo juosmens dalis užpakalinėje juosmens diržo kelio dalyje turi liesti įtaisą iš abiejų pusių (žr. 3 paveikslą).
 - 3.3. Jei pirmiau nurodytų reikalavimų neįmanoma laikytis suregulavus pagal 2.1, 2.2 ir 2.3 poskyrių nurodymus, sėdynę, atlošą ir saugos diržo tvirtinimo įtaisus galima nustatyti į kitą gamintojo nurodytą įprasto naudojimo padėtį ir pakartoti pirmiau aprašytą įrengimo procedūrą; bandymai pakartojami ir jų reikalavimų turi būti laikomasi.

▼ **M6****1 paveikslas**

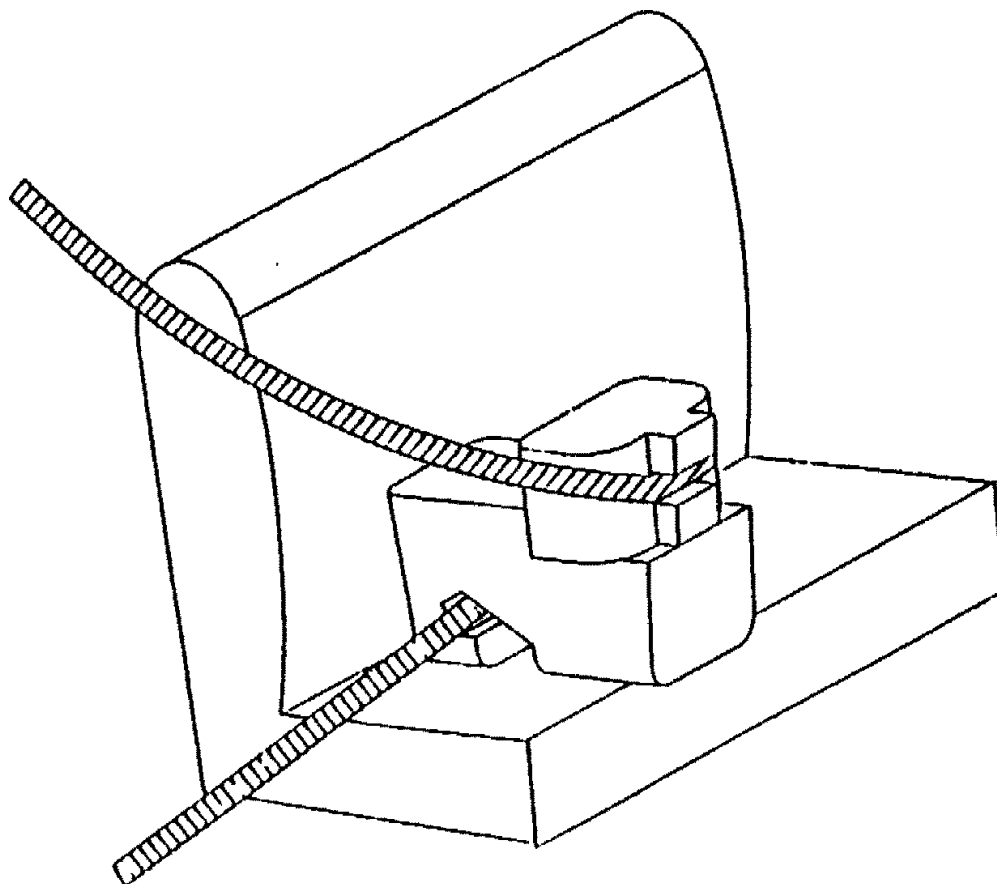
Įtaiso specifikacijos

▼ **M6****2 paveikslas**

Įtaiso uždėjimas ant transporto priemonės sėdynės

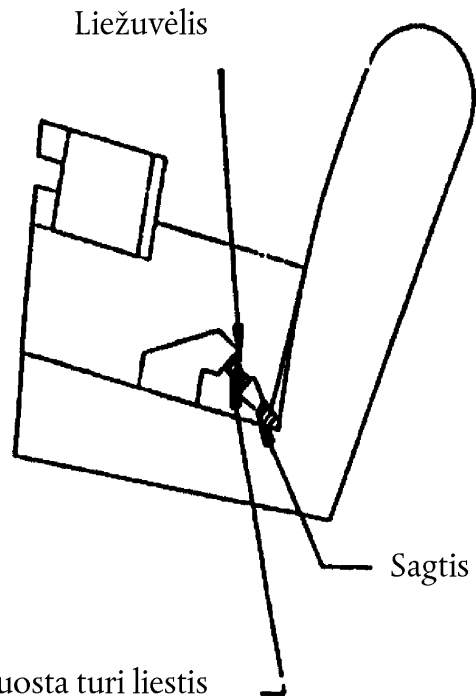
(žr. 2.6.1 punktą)

▼ **M6***3 paveikslas*

Tinkamumo patikrinimas

(žr. 2.6.1 punktą ir 3.2 poskyrį)

Pastaba: Saugos diržo juosta turi liestis
prie lenkto pakraščio abiejuose
įtaiso šonuose

Pavaizduotas tik juosmens diržas